

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัย

โลกาภิวัตน์กับศาสนา: ศึกษาประสบการณ์ของมุสลิมไทยต่อความหลากหลายทางเพศใน
สังคมมุสลิมไทยผ่านมุมมองอิสลาม

Globalization and Religion: A Study of Thai Muslim's Experiences on
Gender Diversity in Thai Muslim Society Through Islamic Perspective

โดย

ดร.จิระโรจน์ มะหมัดกุล

นายปัญญา ซาเฮาะ

สนับสนุนโดย

สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต

2566

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาและสำรวจผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อมุสลิมไทย โดยเน้นเฉพาะเรื่องความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน การวิจัยนี้ไม่เพียงแค่นำเสนอข้อมูลและทัศนะของศาสนาอิสลามต่อความหลากหลายทางเพศเท่านั้น แต่ยังมุ่งหาทางออกและแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ในสังคมมุสลิมไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับที่สมดุลและถูกต้องตามหลักศาสนา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ได้สนับสนุนทุนวิจัยสำหรับการดำเนินงานวิจัยนี้ การสนับสนุนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และบุคลากรทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูล สนับสนุนด้านเทคนิค และการประสานงานที่เกี่ยวข้อง การทุ่มเทและการร่วมมือของทุกฝ่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการทำความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทย และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ต่อไป

ดร.จิระโรจน์ มะหมัดกุล

กุมภาพันธ์ 2568

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ชื่อเรื่อง: โลกาภิวัตน์กับศาสนา: กรณีศึกษาประสบการณ์ของมุสลิมไทยต่อความหลากหลายทางเพศ
ในสังคมมุสลิมไทยผ่านมุมมองอิสลาม

ผู้วิจัย: ดร.จิระโรจน์ มะหมัดกุล นายปัญญา ซาเฮาะ

สถาบัน: คณะการทูตและการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีที่พิมพ์: 2568

สถานที่พิมพ์: มหาวิทยาลัยรังสิต

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์: มหาวิทยาลัยรังสิต

จำนวนหน้างานวิจัย: 71 หน้า

คำสำคัญ: โลกาภิวัตน์, ความหลากหลายทางเพศ, อิสลาม, มุสลิมไทย

ลิขสิทธิ์: มหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อสังคมมุสลิมในประเทศไทย โดยเน้นไปที่ประเด็นความหลากหลายทางเพศในชุมชนมุสลิมไทยและทัศนะของศาสนาอิสลามต่อเรื่องนี้ งานวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มมุสลิมที่มีความรู้ลึกซึ้งขอบเขตเดียวกัน หรือ LGBTQI+ เพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดการตนเองตามกรอบของศาสนาอิสลาม การวิจัยยังรวมถึงการสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาอิสลามและนักวิชาการ เพื่อค้นหาวิธีการสร้างความเข้าใจและการยอมรับต่อผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมมุสลิมไทย โดยเฉพาะในเรื่องความหลากหลายทางเพศ (LGBTQI+) การเข้าถึงข้อมูลผ่านสื่อกระแสหลักหรือโซเชียลมีเดียต่างๆ และการยอมรับค่านิยมตะวันตกที่เน้นสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล ทำให้กลุ่มมุสลิม LGBTQI+ ในประเทศไทยสามารถแสดงออกถึงตัวตนและเรียกร้องสิทธิในพื้นที่สาธารณะได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการปรับตัวของสังคมมุสลิมไทยที่ยังคงยึดมั่นในหลักการศาสนาอิสลามอย่างแน่นแฟ้น นักวิชาการศาสนาได้เสนอแนวทางในการสร้างความเข้าใจในเรื่องความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมในระดับที่ศาสนายอมรับได้ และไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ข้อเสนอแนะหลักมุ่งเน้นสองประเด็นสำคัญ ประการแรก การนำวิธีการสื่อสารที่ละเอียดอ่อนมาใช้และการพัฒนาแนวทางที่ช่วยให้บุคคล LGBTQI+ สามารถดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักการอิสลาม ประการที่สอง การสร้างสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่เกื้อหนุน เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการพัฒนาตนเองควบคู่ไปกับการรักษาคุณค่าตามหลักศาสนาอิสลาม

Title: Globalization and Religion: A Case Study of Gender Diversification in Thai Muslim Society Through Islamic Perspective

Researcher: Jiraroj Mamadkul, Ph.D, Mr. Panya Zahoh

Institution: School of Diplomacy and International Studies, Rangsit University

Year of Publication: 2025

Publisher: Rangsit University

Sources: Rangsit University

No. of pages: 71 pages

Keywords: Globalization, Gender Diversity, Islam, Thai Muslim

Copyrights: Rangsit University

Abstract

This research aims to study the impact of globalization on the Muslim community in Thailand, focusing on the issue of gender diversity within Thai Muslim society and the Islamic perspective on this matter. The research employs documentary research and in-depth interviews with Muslims who identify as LGBTQI+ to analyze how they manage their identities within the framework of Islamic principles. It also includes interviews with Islamic religious leaders and scholars to explore ways to foster understanding and acceptance of gender diversity in the Muslim community. The findings reveal the influence of globalization on changes within the Thai Muslim community, especially regarding gender diversity (LGBTQI+). Access to information through mainstream media and various social media platforms, as well as the acceptance of Western values emphasizing individual rights and freedoms, has enabled LGBTQI+ Muslims in Thailand to express their identities and demand rights more openly in the public sphere. This has influenced the adaptation of Thai Muslim society, which remains deeply rooted in Islamic principles. Religious scholars have proposed approaches for fostering an understanding of gender diversity in a way that aligns with Islamic principles without contradicting the religion. The key recommendations focus on two main aspects. First, implementing thoughtful communication approaches and developing guidelines that help LGBTQI+ individuals harmonize their lives with Islamic principles. Second, fostering supportive family environments that allow for personal growth while maintaining alignment with Islamic values.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญรูป	ช
อภิธานศัพท์	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.1.1 การรักเพศเดียวกัน (Homosexuality)	2
1.1.2 ความหลากหลายทางเพศ (Gender Diversification)	2
1.1.3 ความหลากหลายทางเพศภายใต้กระบวนการทัศน์วิทยาศาสตร์	4
1.2 คำถามวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ รวมถึง การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	6
1.5 การทบทวนวรรณกรรม	6
1.5.1 วิวัฒนาการของ “โฮโมเช็กวลลิตี้”	6
1.5.2 มุสลิมกับโฮโมเช็กวลลิตี้ในโลกตะวันตก	8
1.5.3 ทศนิยมอิสลามต่อการรักเพศเดียวกัน	8
1.5.4 ความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมมุสลิมไทย	10
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	13
1.7 ระเบียบวิธีวิจัย	14
1.8 ขอบเขตของการวิจัย	15
1.9 สถานที่ทำการทดลอง และ/หรือ เก็บข้อมูล	15
1.10 ระยะเวลาที่ทำวิจัย	15
บทที่ 2 โลกาวัดน์ ความหลากหลายทางเพศ และอิสลาม	16
2.1 โลกาวัดน์กับความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาจากชุมชนมุสลิมในเอเชีย	18
2.2 LGBTQI+ กับสังคมมุสลิมในโลกตะวันตก	23
2.3 โฮโมเช็กวลลิตี้: มุมมองจากกุรอานและสุนนะฮ์	26

บทที่ 3 การเมืองและความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมมุสลิมไทย	29
3.1 กระบวนการทางการเมืองในการผลักดันกฎหมายสมรสเท่าเทียม	30
3.2 การต่อต้านนโยบาย “สมรสเท่าเทียม” ของสังคมมุสลิม	31
3.3 กรณีศึกษาความรักระหว่างเพศเดียวกันในอิสลาม	38
3.4 บทบาทของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครกับการต่อต้าน พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม	39
บทที่ 4 ข้อค้นพบและอภิปรายปัญหา	40
4.1 ข้อค้นพบ	42
4.1.1 ความแพร่หลายเรื่องแนวคิด LGBTQI+ ที่มากับโลกาภิวัตน์ ผ่านสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ มีผลกระทบทำให้มุสลิมก่อเกิดความรู้สึกหรือพฤติกรรมเลียนแบบโลกตะวันตกในเรื่องความหลากหลายทางเพศหรือไม่อย่างไร	42
4.1.2 สาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกโฮโมเซ็กชวล (ความรู้สึกชอบเพศเดียวกัน)	43
4.1.3 คุณรู้ตนเองว่ามีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลเมื่อไรและอย่างไร	44
4.1.4 คุณรู้สึกอย่างไรในฐานะมุสลิมแต่มีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวล	45
4.1.5 คุณคิดว่าอะไรคือแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงภาวะโฮโมเซ็กชวลของตน	46
4.1.6 คุณอยากให้คนในครอบครัวและสังคมมีมุมมองและปฏิบัติต่อคุณอย่างไร	47
4.1.7 แนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทย	48
4.1.8 คุณคิดว่าหลักการอิสลามสามารถเปลี่ยนแปลงตัวคุณได้หรือไม่อย่างไร	49
4.1.9 ความคิดเห็นของนักวิชาการศาสนา	50
4.1.10 ความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลาม	51
4.2 อภิปรายผล	52
4.2.1 โลกาภิวัตน์มีอิทธิพลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงของมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ	52
4.2.2 ศาสนาอิสลามมีทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศอย่างไร	54
4.2.3 คำแนะนำต่อมุสลิมในประเทศไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศคืออะไร	55
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	58
5.1 โลกาภิวัตน์มีอิทธิพลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงของมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ?	58
5.2 ศาสนาอิสลามมีทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศอย่างไร?	59
5.3 คำแนะนำที่ถูกต้องต่อมุสลิมในประเทศไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศคืออะไร?	59
5.4 ข้อเสนอแนะ	60
5.4.1 การสร้างความเข้าใจและความรู้	60
5.4.2 การสนับสนุนทางอารมณ์	60
5.4.3 การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร	60

5.4.4 การปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างสมดุล	60
5.4.5 การสร้างเครือข่ายสนับสนุน	60
5.4.6 การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนา	60
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	67
ประวัติผู้วิจัย	6

สารบัญรูป

ภาพที่	หน้า
รูป 1.1 การควบคุมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมุสลิม LGBTQI+	13
รูป 5.1 การสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับ LGBTQI+ มุสลิม	61

อภิธานศัพท์

ชะรีอะฮ์	กฎหมายอิสลามที่มาจากการอ้างอิงจากคัมภีร์อัลกุรอานและซุนนะฮ์ (ซึ่งรวมถึงฮะดีษ) ซึ่งเป็นคำสอนและแนวทางที่ศาสนาอิสลามได้กำหนดไว้เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตของมุสลิม ชะรีอะฮ์ครอบคลุมทุกด้านของชีวิต ตั้งแต่การนบ์สการ การดำเนินชีวิตประจำวัน กฎหมายครอบครัว การค้า การเงิน ไปจนถึงการจัดการกับปัญหาทางสังคมและการเมือง
ช.บ.	คำย่อจากภาษาอาหรับของ ซุบฮานะฮฺวะตะอาลา แปลว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่งและผู้สูงส่งยิ่ง ใช้สรรเสริญในการอ้างอิงถึงพระเจ้าในการพูดและเขียน
ช.ล.	คำย่อจากภาษาอาหรับของ ซอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม แปลว่า ขอความสันติจงมีแด่ท่าน
ชีนา	เป็นคำในภาษาอาหรับที่หมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดศีลธรรมในศาสนาอิสลาม ซึ่งครอบคลุมถึงการมีเพศสัมพันธ์นอกการสมรสหรือการมีชีู้ ในอิสลาม การกระทำของชีนาถือเป็นบาปที่ร้ายแรงและมีบทลงโทษตามกฎหมายอิสลาม (ชะรีอะฮ์) ในบางประเทศที่ใช้กฎหมายชะรีอะฮ์อย่างเคร่งครัด
ซุนนะฮ์	คือ คำสอน การกระทำ และคำพูดของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ที่ถือเป็นแบบอย่างสำหรับมุสลิมในการปฏิบัติศาสนาและดำเนินชีวิต ซุนนะฮ์เป็นหนึ่งในแหล่งข้อมูลที่สำคัญของศาสนาอิสลาม รองจากคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งซุนนะฮ์ถูกบันทึกไว้ในรูปแบบของฮะดีษ (Hadith) ซึ่งเป็นรายงานคำพูด การกระทำ และคำยอมรับของท่านศาสดา
ฮะดีษ	บันทึกคำพูด การกระทำ หรือการยอมรับของท่านศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญรองจากคัมภีร์อัลกุรอานในการอธิบายและชี้นำมุสลิมเกี่ยวกับการปฏิบัติศาสนาและการดำเนินชีวิต ฮะดีษถูกบันทึกและรวบรวมโดยนักวิชาการอิสลามหลายคนหลังจากการเสียชีวิตของท่านศาสดา โดยมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบันทึกเหล่านี้อย่างเข้มงวดเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นคำพูดหรือการกระทำของท่านศาสดาจริง
รอหิมะฮ์ลุลลอฮ์	ขอความเมตตาของอัลลอฮ์ (พระเจ้า) ประสพแด่เขา
ลิวัต	การมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักระหว่างผู้ชาย
LGBTQI+	L เลสเบียน G เกย์ B ไบเซ็กชวล T ทรานส์เจนเดอร์ Q กะเทย I คนสองเพศ + ความหลากหลายทางเพศลักษณะอื่นๆ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

โลกาภิวัตน์ถูกนิยามไว้อย่างหลากหลาย Roland Robertson ให้คำนิยามโลกาภิวัตน์ว่าเป็น “การบีบอัดของโลก (ทำให้โลกแคบลง – ผู้วิจัย) และการเพิ่มความเข้มข้นของความสัมพันธ์กันในโลก (Steger, p. 10)” การเพิ่มขยายบ่งบอกว่าโลกาภิวัตน์เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่ง โลกาภิวัตน์มีส่วนขยายการรับรู้ของผู้คนที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดในหลายมิติ ทั้ง เศรษฐกิจและการเมือง หรือ อัตลักษณ์บุคคลในสังคม โลกาภิวัตน์ยังมีอิทธิพลต่อการกำหนดมาตรฐาน การสร้างค่านิยม รวมถึงศาสนาและความเชื่อต่างๆอีกด้วย

โลกาภิวัตน์เป็นกระบวนการที่สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้แก่โลก ทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน การเมือง และสังคม ด้วยการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศหรือทวีปต่างๆทั่วโลกสามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว เมื่อผู้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงการสื่อสารระหว่างกันได้ง่ายขึ้น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและความคิด หรือ แม้กระทั่งความเชื่อทางศาสนาจึงได้รับผลกระทบอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ดังนั้น โลกาภิวัตน์จึงสร้างผลกระทบทั้งในแง่บวกและแง่ลบต่อสังคมและชุมชนมุสลิมต่างๆทั่วโลก ผลกระทบทางบวกที่เกิดขึ้นชัดเจน คือ การที่ประเทศมุสลิมต่างๆสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองของตนเอง ทำให้บ้านเมืองเกิดความทันสมัยมากขึ้นในทุกๆด้าน อาทิ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาสาธารณูปโภค หรือ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ฯลฯ

ส่วนผลกระทบด้านลบ โลกาภิวัตน์นำมาซึ่งการครอบงำของแนวคิดตะวันตก ทางเศรษฐกิจและสังคม เผยแพร่แนวคิดที่มีความขัดแย้งกับความเชื่อการศรัทธาของมุสลิมผ่านปทัสถานใหม่ (New Norm) ซึ่ง Ovamir Anjum (2017) ได้ชี้ให้เห็นว่า ไม่ใช่เฉพาะชาวอเมริกันมุสลิมเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากการเป็นมหาอำนาจของอเมริกาในยุคโลกาภิวัตน์นี้ มุสลิมทั่วโลกล้วนตกเป็นผู้บริโภคร่วมและเป็นเป้าหมายของวัฒนธรรมอเมริกา วิธีคิด นโยบาย และ สงครามต่อต้านการก่อการร้ายของอเมริกา โดยโลกาภิวัตน์นำมาซึ่งรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เน้นให้คุณค่าแก่สิทธิเสรีภาพที่ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลมากกว่าคุณค่าการอยู่ร่วมกันทางสังคม ฉะนั้น ในการให้ความหมายในเรื่องสิทธิมนุษยชน จะเห็นอยู่บ่อยครั้งว่าแนวคิดสิทธิมนุษยชนแบบตะวันตกได้วิพากษ์วิจารณ์รูปแบบการจัดการทางสังคม รวมถึงการลงโทษตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลามที่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสังคมจากอาชญากรต่างๆ

อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะประเด็นสิทธิมนุษยชนเรื่องความหลากหลายทางเพศและการรักเพศเดียวกันในสังคมมุสลิมไทย ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ใหม่ที่ท้าทายขนบธรรมเนียม ความเชื่อความ

ศรัทธาของมุสลิมในสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมที่มีความเคร่งครัดและมีหลักศรัทธาและการปฏิบัติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

1.1.1 การรักเพศเดียวกัน (Homosexuality)

การรักเพศเดียวกัน (Homosexuality) หมายถึง การมีพฤติกรรมทางเพศหรือความรู้สึกความสนใจคนเพศเดียวกัน ในปัจจุบัน หมายถึงรวมถึง กลุ่ม LGBTQI+ หรือ กลุ่มความหลากหลายทางเพศ Ahmad และ Worth (2006) ให้นิยามของคำว่า โฮโมเซ็กชวลลิตี้ว่าเป็น วิธีทางเพศ (Gender Orientation) ที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ส่วนตัวและอัตลักษณ์ทางสังคม ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตแนวทางเลือกหรือไม่ โฮโมเซ็กชวลลิตี้ หรือ การรักเพศเดียวกัน ยังหมายถึง บุคคลที่มีจินตนาการทางเพศถึงเพศสภาพของตนเองที่สวนทางกับเพศกำเนิด ไม่ว่าจะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกันหรือไม่ การรักเพศเดียวกันในเพศหญิง เรียกว่า เลสเบียน การรักเพศเดียวกันในเพศชาย เรียกว่า เกย์ ส่วนไบเซ็กชวล (Bisexual) หมายถึง ผู้ที่โดยปกติสนใจเพศตรงข้ามแต่ก็มีความปรารถนาเพศเดียวกันในคราวเดียวกันด้วย

ส่วนความหมายของคำว่า Sodomy สารานุกรมออนไลน์ Britanica (2023, April 20) ให้ความหมายว่าเป็น การร่วมเพศทางทวารหนัก ซึ่งในภาษาอาหรับใช้คำว่า “ลิวาต หรือ ลิวาฏ”

ในช่วงทศวรรษ 1970 รักเพศเดียวกันเคยถูกนับว่าเป็นโรคป่วยทางจิตเวช มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ มีบุคลิกภาพผิดปกติ ซึ่งมีลักษณะทางพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แต่ภายหลัง ในปี 1973 สมาคมจิตเวชศาสตร์สหรัฐอเมริกา (American Psychiatric Association) ไม่นับว่าการรักเพศเดียวกันเป็นโรคป่วยทางจิต ซึ่งนักจิตวิทยาส่วนใหญ่ในสมาคมนี้มองว่า รักเพศเดียวกันเป็นปัญหาการกำหนดเพศสภาพของตนเองและเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตรูปแบบหนึ่ง (Ahmed & Worth, 2006)

ทางการแพทย์ระบุว่า สาเหตุของการรักเพศเดียวกันจนถึงปัจจุบันยังไม่มีการวิจัยยืนยันว่ารักเพศเดียวกันเกิดจากยีนส์ (Gene) และกรรมพันธุ์ แต่เกิดจากปัจจัยแตกต่างหลากหลาย เช่น การเลี้ยงดูในวัยเยาว์ ความอบอุ่นในครอบครัว รวมไปถึงพฤติกรรมของพ่อและแม่ที่เด็กไม่ชอบ จึงฝังใจไม่อยากเป็นเพศเดียวกับพ่อหรือแม่ ถ้าเป็นลูกชายที่ไม่ปลื้มพ่อ ลูกชายก็จะมีแนวโน้มไปเป็นผู้หญิง ถ้าเป็นลูกผู้หญิงที่ไม่ชอบพฤติกรรมของแม่ก็จะมีแนวโน้มไปเป็นทอมบอย เป็นต้น (คันสนีย์, 2565)

1.1.2 ความหลากหลายทางเพศ (Gender Diversification)

ความหลากหลายทางเพศเป็นปรากฏการณ์ที่พบเห็นมากขึ้นในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมตะวันตก การให้คุณค่ากับรสนิยมทางเพศ และการแสดงตัวตน เช่น ในประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวีย การสมรสเพศเดียวกันได้รับการรับรองทางกฎหมาย แนวคิดความหลากหลายทางเพศภายใต้การเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBTQI+ ได้ขยายวงกว้างมากขึ้น จากยุโรป และอเมริกาจนถึงเอเชีย แม้แต่ในประเทศไทยเองก็ตาม ในประเทศไทยกระแสเรียกร้องของ กลุ่ม LGBTQI+ ก็ได้ใช้ช่องทางทางการเมืองในการผลักดัน เรียกร้องสิทธิในการเลือกเพศสภาพของตนเองและการแต่งงานเพศเดียวกันให้ถูกต้องตามกฎหมาย เช่นเดียวกับการเคลื่อนไหว

ของกลุ่มหลากหลายทางเพศในประเทศต่างๆที่มีจุดหมาย คือ การแก้ไขกฎหมายให้มีการยอมรับการสมรสเพศเดียวกัน หรือ ยกเลิกกฎหมายต่อต้านความหลากหลายทางเพศ

ในประเทศไทย การเคลื่อนไหวดังกล่าวได้ใช้ช่องทางทางการเมืองผลักดัน ร่างพ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง เช่น ร่างพ.ร.บ. คู่ชีวิต ร่างพ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม ได้สำเร็จ นอกจากนี้ กระแส LGBTQI+ ยังได้กระจายไปในวงกว้างมากขึ้นผ่านหนังละครที่มีเนื้อหาไปทางรักเพศเดียวกันที่เข้าถึงได้อย่างง่ายดายในสื่อกระแสหลัก รวมไปถึง ละครซีรีส์วายที่อยู่ในข่ายสะท้อนความรักที่เกิดขึ้นในเพศเดียวกัน หรือในสื่อออนไลน์ต่างๆ ซึ่งสื่อต่างๆ เหล่านี้ได้เป็นเครื่องมือภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำลายประเทศต่างๆทั่วโลก

ในศาสนาอิสลามพฤติกรรมรักเพศเดียวกันเป็นเรื่องที่ “รับไม่ได้” และ “เป็นบาป” เนื่องมาจากหลักการศาสนาที่ชัดเจนในการไม่ยอมรับแนวคิดที่ว่าด้วยความหลากหลายทางเพศ หรือ แนวคิด LGBTQI+ ดังคำดำรัสของอัลลอฮ์ (มหาบริสุทธิ์ยิ่ง) ในกุรอานหลายต่อหลายบท ได้กล่าวถึงบรรดามุสลิมชายและมุสลิมหญิง หรือ ผู้ศรัทธาชายและผู้ศรัทธาหญิง โดยมีได้กล่าวถึงเพศที่สามหรือมากกว่านั้น นอกจากนี้ กุรอานได้สั่งห้ามผู้ศรัทธาถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของการรักเพศเดียวกัน โดยยกอุทาหรณ์ของกลุ่มชนของนปิลุต (Lot) ที่ถูกลงโทษอันเนื่องมาจากการมีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน อัลลอฮ์ดำรัสในอัลกุรอานว่า

“และจงรำลึกถึงลูตขณะที่เขาได้กล่าวแก่ประชาชนชาติของเขาว่า ท่านทั้งหลายจะประกอบสิ่งชั่วช้าน่ารังเกียจ ซึ่งไม่มีใครในกลุ่มประชาชาติทั้งหลายได้กระทำมันมาก่อนพวกท่านกระนั้นหรือ แท้จริงพวกเจ้าจะร่วมประเวณีกับผู้ชายด้วยตัณหากระด้างจากผู้หญิง ยิ่งกว่านั้นพวกเจ้าทั้งหลายยังเป็นพวกที่ละเมิดขอบเขตด้วย” (อัลกุรอาน 7: 80-81)

ซึ่งในอิสลามหลักการต่างๆทั้งหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติจะถูกอ้างอิงไปสู่คัมภีร์ในศาสนา นั่นก็คือ คัมภีร์กุรอาน นอกเหนือจากนี้ ฮะดีษ ที่เป็นบันทึกจริยวัตรของท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล) ก็เป็นแหล่งอ้างอิงที่สำคัญรองลงมาจากกุรอานที่มุสลิมเชื่อว่าเป็นคำดำรัสของพระเจ้า หรือ อัลลอฮ์ ดังนั้น การทำความเข้าใจข้อปฏิบัติ ข้อห้าม ข้อสั่งใช้ต่างๆ มุสลิมจะใช้แหล่งที่มาทั้งสอง ทั้งคัมภีร์กุรอาน และ ฮะดีษ เป็นหลักในการตัดสินว่าอะไรสามารถกระทำได้หรือไม่ได้ เพราะมุสลิมมีความศรัทธาว่าสิ่งที่พระเจ้กำหนดเป็นสิ่งที่ดีสำหรับมนุษย์ ถึงแม้ว่ามนุษย์จะไม่ทราบเหตุผลก็ตาม ซึ่งหลักการต่างๆต่อมาได้รับการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์ จึงได้ทราบถึงประโยชน์ต่างๆที่มนุษย์พึงได้รับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางศาสนาที่พระเจ้ประทานลงมาแก่มนุษยชาติ

แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่ามุสลิมจำนวนหนึ่งได้มีพฤติกรรมและพยายามที่จะเปิดเผยตนเองและเรียกร้องสิทธิในพื้นที่สาธารณะมากขึ้นว่าตนเองเป็นมุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศ ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่คำถามในการศึกษาครั้งนี้ว่า โลกาภิวัตน์ได้มีอิทธิพลเผยแพร่แนวคิด LGBTQI+ ไปยังมุสลิมในประเทศไทยอย่างไร คนที่นิยามตนเองว่าเป็นมุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศ นั้น มีความขัดแย้งในตนเอง

หรือไม่ หรือ ในสถานะที่มุสลิมคนหนึ่งจะนิยามตนเองว่าเป็น LGBTQI+ ศาสนาอิสลามว่าอย่างไร และหลักการศาสนาอิสลามที่สามารถเป็นทางออกให้กับมุสลิมกลุ่มนี้ควรเป็นอย่างไร

การศึกษาครั้งนี้มุ่งแสวงหาทางออกที่ศาสนายอมรับได้เพื่อเป็นแนวทางให้มุสลิมกลุ่มนี้ได้นำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ มากกว่าการตีตรา ประณาม และผลักไสมุสลิมกลุ่มนี้ให้ออกจากศาสนาอิสลาม เพราะในคัมภีร์กุรอาน อัลลอฮ์ตรัสว่า

“และเราได้ส่งเจ้า (มุฮัมมัด) มาเพื่ออื่นใด เว้นแต่เป็นความเมตตาแก่สากลโลก” (อัลกุรอาน 21: 108)

1.1.3 ความหลากหลายทางเพศภายใต้กระบวนทัศน์วิทยาศาสตร์

เมื่อย้อนมองกลับไปในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 หรือยุคแสงสว่างแห่งภูมิปัญญา (enlightenment) จนถึงสมัยวิคตอเรียหรือช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 (Nye, 1999, p. 115) การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์จะตกอยู่ใต้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (scientific method) เป็นช่วงเวลาบ่มเพาะและเป็นจุดเปลี่ยนของการศึกษาเรื่องเพศที่สำคัญ (Mondimore, 1996, p. 21) ในช่วงเวลานั้นอิทธิพลความคิดและกระบวนทัศน์แบบวิทยาศาสตร์เข้าไปมีอิทธิพลต่อการอธิบายปัญหาสังคมหลายเรื่อง ไม่เว้นแม้แต่เรื่องทางสุขภาพและการแพทย์ เช่น การทำแท้ง การช่มชื่น การคุมกำเนิด การสำเร็จความใคร่ ปัญหาโสเภณี และกามโรค สิ่งเหล่านี้คือ ความพยายามที่จะควบคุมสังคมและสร้างศีลธรรมใหม่โดยใช้วิทยาศาสตร์เป็นมาตรฐานในการชี้วัด (Greenberg, 1988, p. 403; Garton, 2004, p. 114) เมื่อนักวิทยาศาสตร์เข้ามาในพรมแดนเรื่องเพศทำให้การอธิบาย “พฤติกรรมทางเพศ” ตกอยู่ภายใต้ทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ (behavioral science) เป็นการชี้วัดด้วยเรื่องราวทาง “วัตถุภาวะ” (objectivity) เพศจึงกลายเป็นสิ่งที่จับต้องได้ ตรวจสอบได้ เช่น อวัยวะเพศ ระบบประสาทขนาดสมอง และฮอร์โมน การอธิบายในแนวนี้อาจจะในนาม “วิทยาศาสตร์แห่งเพศ” (science of sex) (Weeks, 2003, p. 42)

วิชาเพศศาสตร์ (Sexology) จึงเป็นผลผลิตของยุคสมัยใหม่ (modernity) ที่มองว่าธรรมชาติ คือ ผู้กำหนดความจริงแห่งเพศ (Simon, 2003, p. 22) พฤติกรรมทางเพศที่ถูกมองว่า “ผิดปกติ” (perversion) จะได้รับความสนใจจากวงการแพทย์โดยเฉพาะคนที่มีความสนใจตรงข้ามกับเพศสรีระ (transgender) และคนที่รักเพศเดียวกัน (homosexuality) เป็นต้น (Mondimore, 1996, p. 27)

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางกระแสความคิดของแพทย์และนักวิทยาศาสตร์ที่มองคนเหล่านี้ในเชิงลบ ยังมีนักวิชาการบางคนใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายความหลากหลายในพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์ นั่นคือ Karl Heinrich Ulrichs ที่ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมทางเพศทุกรูปแบบล้วนเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างมาให้ (Felski, 1998, p. 4) กล่าวคือ ในกรณีของผู้ชายที่มีความรู้สึกรักเพศเดียวกันเกิดจากการมีฮอร์โมนเพศหญิงมาตั้งแต่กำเนิดทำให้มีจิตใจและอารมณ์แบบผู้หญิงและสนใจในเพศเดียวกัน ซึ่งจะถูกเรียกว่า urnings

(Ulrichs, 1994, p. 34) ส่วนผู้หญิงที่ชอบเพศเดียวกัน เนื่องมาจากมีฮอร์โมนเพศชายมากกว่าปกติ ส่วนผู้ชายที่มีความสนใจในเพศตรงข้ามจะถูกเรียกว่า dioning (Mondimore, 1996, p. 29)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ความหมายและขอบเขตของคำว่า "ความหลากหลายทางเพศ" ได้เปลี่ยนแปลงไปในบริบทของโลกตะวันตก (Euro-American) ซึ่งการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับเพศที่เรียกว่า sexology เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ตลอดช่วงศตวรรษที่ 20 คนทั่วไปและนักวิทยาศาสตร์ต่างยึดถือรูปแบบของเพศวิถีที่เชื่อว่ามนุษย์มีความหลากหลายทางเพศน้อย โดยระบุว่าเพศมีเพียงสองแบบคือ เพศชายและเพศหญิง และเพศสภาพมีสองแบบคือ ความเป็นชายและความเป็นหญิง พร้อมบทบาททางสังคมที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมีการยอมรับเพียงสองรูปแบบของความชอบทางเพศ ได้แก่ ชอบเพศเดียวกันหรือชอบเพศตรงข้าม ภายใต้กรอบแนวคิดนี้ "ความหลากหลายทางเพศ" ถูกมองว่าเทียบเท่ากับ "ความผิดปกติทางเพศ" ซึ่งหมายถึงสิ่งที่เบี่ยงเบนจากความชอบทางเพศที่เป็นเพศตรงข้ามถูกมองว่าเป็นสิ่งผิดปกติ (Young-Bruehl, 2010)

ในศตวรรษที่ 21 วิวัฒนาการของความหลากหลายทางเพศครอบคลุมมิติที่หลากหลายทั้งด้านชีววิทยา จิตวิทยา และสังคมวัฒนธรรม โดยความหลากหลายทางเพศที่เคยถูกมองว่าเป็นความผิดปกติ ปัจจุบันได้รับการยอมรับว่าเป็นความหลากหลายตามธรรมชาติผ่านประสบการณ์ของมนุษย์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางวัฒนธรรมและวิวัฒนาการในบริบททางประวัติศาสตร์ ความหลากหลายทางเพศรวมถึงการดึงดูดเพศเดียวกัน (same-sex attraction) เคยถูกจัดประเภทว่าเป็นความผิดปกติทางจิต แต่ได้เปลี่ยนแปลงมาสู่การยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของเพศวิถีปกติของมนุษย์ (Sexual diversity, 2022) การเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในการวินิจฉัยสะท้อนถึงการยอมรับและความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นในสังคมเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ ส่วนด้านมุมมองทางวิวัฒนาการ แม้ในอดีตโมเดลวิวัฒนาการจะมุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง แต่การวิจัยปัจจุบันเน้นถึงความท้าทายเฉพาะที่บุคคล LGBTQ+ เผชิญอยู่ เช่น การตีตราทางสังคมและความขาดแคลนความปลอดภัยในสังคม ซึ่งอาจขัดขวางการรักษาความสัมพันธ์ ("Evolutionary Perspectives on Relationship Maintenance Across the Spectrum of Sexual and Gender Diversity", 2023)

นอกจากนี้ ในปัจจุบันการรักเพศเดียวกัน (homosexuality) เริ่มได้รับการยอมรับมากขึ้นว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของเพศวิถีที่ปกติและไม่ได้มีลักษณะผิดปกติแต่อย่างใด ในเชิงการเมือง แนวคิดนี้มักถูกนำเสนอว่าเป็นความ "แตกต่างแต่เท่าเทียม" การเปลี่ยนแปลงนี้มีความสำคัญอย่างมากจนในปี 2006 มีการริเริ่มรณรงค์ในระดับโลกในประเด็น "ยุติการทำให้การรักเพศเดียวกันเป็นอาชญากรรมในระดับสากล" โดยมีเป้าหมายให้สหประชาชาติสนับสนุนการยกเลิกกฎหมายต่อต้านกลุ่ม LGBTQ+ ใน 75 ประเทศทั่วโลกที่ยังคงมองว่าการรักเพศเดียวกันเป็นความผิดทางกฎหมาย (Young-Bruehl, 2010)

1.2 คำถามวิจัย

1. โลกาวัดนี้มีอิทธิพลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงของมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ
2. ศาสนาอิสลามมีทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศอย่างไร

3. คำแนะนำที่เหมาะสมต่อมุสลิมในประเทศไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศคืออะไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ต่อมุสลิมในประเทศไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ
2. ศึกษาทัศนะของศาสนาอิสลามว่าด้วยความหลากหลายทางเพศ
3. นำเสนอข้อมูลเพื่อให้สังคมมุสลิมมีมุมมองต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศอย่างเหมาะสม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ รวมถึง การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นำผลการวิจัยเผยแพร่ในวารสาร

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ คือ นักวิชาการ หรือ ผู้สนใจทั่วไปสามารถใช้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ต่อยอดงานวิชาการ และเป็นแนวปฏิบัติในสังคม

1.5 การทบทวนวรรณกรรม / สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับทัศนอิสลามต่อรักเพศเดียวกันในบริบทสังคมมุสลิมไทย อาจแบ่งได้เป็น 3 หัวข้อ คือ มุสลิมกับโฮโมเซ็กชวลในโลกตะวันตก ทัศนอิสลามต่อการรักเพศเดียวกันในอิสลาม การรักเพศเดียวกันในบริบทสังคมมุสลิมไทย แต่ก่อนที่จะทำความเข้าใจกับสามประเด็นที่กล่าวถึงข้างต้น เราจำเป็นต้องทำความเข้าใจการเกิดขึ้นมา หรือ วิวัฒนาการของ “โฮโมเซ็กชวลลิตี้” หรือ การรักในเพศเดียวกันเสียก่อน

1.5.1 วิวัฒนาการของ “โฮโมเซ็กชวลลิตี้”

โฮโมเซ็กชวลลิตี้ หรือ ในงานวิจัยนี้ให้ความหมายว่า การรักเพศเดียวกัน ซึ่งในยุคสมัยใหม่เกิดขึ้นมาจากกระแสการปฏิวัติเพศ (Sexual Revolution) ในตะวันตก ในช่วงปี 1960 ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่สืบเนื่องมาจากกระแสเสรีนิยม (Liberalism) ที่มีค่านิยมให้ความสำคัญต่อความรู้สึก ความต้องการและเสรีภาพของปัจเจกชนมากกว่าหลักการคำสอนทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาคริสต์ในบริบทของสังคมตะวันตก รวมทั้งสถาบันทางสังคมอื่นๆ เช่น สถาบันครอบครัวที่ถูกลดบทบาทลง

รากเหง้าของโฮโมเซ็กชวลลิตี้ เป็นผลพวงที่เกิดจาก นักคิด นักปรัชญาในศตวรรษที่ 17 หรือ ในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการนั้น ส่วนใหญ่เป็น ผู้มีความคิด “ไม่เอาศาสนา” หรือ “คำสอนทางศาสนา(คริสต์)” เป็นสาระด้อยชีวิต แต่ใช้ความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกะ การทดลองทางวิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์คิดค้นต่างๆ มาเป็นความรู้สร้างการพัฒนาความเจริญให้แก่มนุษย์ (Carl Sharif El-Tobgui, 2022) นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ศาสนาคริสต์ถูกลดบทบาท จากที่มีอำนาจปกครองอาณาจักร ต่างๆ เคียงคู่กับเหล่ากษัตริย์ ไปสู่การเป็นเรื่องความ

เชื่อเฉพาะบุคคล มิได้เป็นเรื่องสาธารณะ หรือ มิได้มีบทบาทในการปกครองแต่อย่างใด ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้ต่อมานำไปสู่การก่อตัวของรัฐโลกียวิสัย หรือ secular state ที่แบ่งแยกศาสนาออกจากการเมือง

ตามความคิดของกลุ่มเสรีนิยม หรือ ลิเบอรัล มนุษย์ยุคใหม่ต้องการที่จะได้รับอิสรภาพอย่างสมบูรณ์จากข้อจำกัดต่างๆภายนอก ไม่ว่าจะเป็น ศีลธรรม ศาสนา วัฒนธรรม ครอบครัว ฯลฯ ข้อจำกัดต่างๆจะต้องถูกรื้อถอน ทำลายหากว่าเป็นการจำกัดอิสรภาพของมนุษย์ในการทำตามความปรารถนาของตนเอง ด้วยเหตุนี้กรอบคิดเช่นนี้จึงช่วยให้เราเข้าใจวาทะกรรมของความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน ที่มีต้นกำเนิดมาจากการปฏิวัติเพศในสังคมยุโรป (Carl Sharif El-Tobgui, 2022)

การที่สังคมตะวันตกให้ค่านิยมหลักไปที่เสรีภาพของปัจเจกบุคคล ทำให้กลุ่มคนรักเพศเดียวกันได้รับโอกาส โดยเริ่มเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านทางองค์กรประชาสังคม NGOs เคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านพรรคการเมืองแนวเสรีนิยม เพื่อเรียกร้องสิทธิในการยอมรับของกลุ่มตน ต่อต้านกฎหมายเหยียดกลุ่มรักเพศเดียวกัน ตลอดจนผลักดันกฎหมายการแต่งงานเพศเดียวกัน ซึ่งเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในสังคมยุโรปและอเมริกา

ในปัจจุบัน การต่อต้านความหลากหลายทางเพศถูกมองว่าเป็นการลิดรอนสิทธิและละเมิดสิทธิมนุษยชน ทำให้ผู้เห็นต่างที่มีจุดยืนอีกฝั่งหนึ่ง โดยเฉพาะกลุ่มที่ใช้หลักการศาสนาเป็นจุดยืนกลับกลายเป็นผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน ในขณะที่กำลังใช้สิทธิการแสดงความคิดเห็นตามแนวทางและคอนเซ็ปของเสรีนิยม (Liberalism) เอง

ดังเช่นงานของ Abu Zaynab Abd al-Rahman al-Qawim (2015) ได้แย้งตรรกะของนักการเมืองเสรีนิยมตะวันตก เช่น Nick Clegg รองนายกรัฐมนตรีอังกฤษในสมัยนายกรัฐมนตรี David Cameron ที่อ้างสิทธิในการแสดงความคิดเห็น (Freedom of Expression) สนับสนุนนักวาดการ์ตูน ของนิตยสาร Charlie Hebdo วาดการ์ตูนล้อเลียนศาสดามุฮัมมัด ว่าสามารถกระทำได้ โดยกำหนดแนวคิดใหม่เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับตนเองว่าเป็น “ความคิดสุดโต่งที่ไม่นำไปสู่ความรุนแรง” (Non-violence extremism) Abu Zaynab (2015, p. 7) จึงย้อนถามถึงมาตรฐานของลิเบอรัลในกรณีที่ อิสลามจะกล่าวว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน หรือ Sodomy นั้นเป็นสิ่งผิดศีลธรรมและเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสังคม ซึ่งลิเบอรัลที่สนับสนุนการเคลื่อนไหวทางสังคมของ LGBTQI+ มักเรียกร้องให้สังคมคล้อยตามความคิดว่า การต่อต้านความหลากหลายทางเพศและโฮโมเช็กวอลของกลุ่มศาสนาทั้งของอิสลาม คริสต์ และยิว เป็นวาทะสร้างความเกลียดชัง (Hate Speech) และละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเห็นได้ว่าความคิดและการยอมรับดังกล่าวได้รับการปฏิบัติแบบสองมาตรฐาน หากมุสลิมจะใช้ตรรกะแบบเดียวกันในการอ้างสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ที่เรียกว่า Freedom of Speech

ด้วยเหตุนี้ การรักเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นชายกับชาย หรือ หญิงกับหญิง กลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคม (Norm) ที่เป็นสิ่งธรรมดาในสังคมตะวันตก แนวคิดเช่นนี้ได้ถูกเผยแพร่ไปทั่วโลกโดยกระแสโลกาภิวัตน์ผ่านค่านิยมลิเบอรัล หรือ เสรีนิยม ที่เปรียบเสมือนเสาหลักหนึ่งของรูปแบบการปกครองแบบเสรีนิยมประชาธิปไตย (Liberal Democracy) ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวพันอย่างขาดเสียมิได้ระหว่างระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยกับการเรียกร้องสิทธิในกลุ่มรักเพศเดียวกัน

1.5.2 มุสลิมกับโฮโมเซ็กชวลในโลกตะวันตก

ในงานของ Momin Rohman (2015) ชี้ให้เห็นถึงประสบการณ์ของมุสลิมที่อาศัยในโลกตะวันตก (อเมริกาและยุโรป) ซึ่งได้รับอิทธิพลทางความคิดด้านสิทธิเสรีภาพและอัตลักษณ์ LGBTQI+ ทำให้เกิดความสับสนในการแสดงตัวตน ที่ขัดแย้งกับศาสนาอิสลามที่ตัวเองและครอบครัวยึดถือ บางส่วนมีความคิดว่าการต่อต้านกระแส LGBTQI+ ถือได้ว่าเป็นการต่อต้านกระแสสมัยใหม่ นักวิชาการบางส่วนได้โยงการต่อต้านแนวคิด LGBTQI+ ไปสู่โรคเกลียดกลัวอิสลาม หรือ Islamophobia ซึ่ง Momin ได้แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของมุสลิมและคนที่ไม่ใช่มุสลิมที่อาศัยในสังคมตะวันตก ซึ่งพยายามสร้างมุมมองใหม่ในเรื่องนี้ เช่น การตีความคัมภีร์กุรอ่านให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง เป็นต้น

โดยรวมงานวิจัยเกี่ยวกับ มุสลิม LGBTQI+ ในโลกตะวันตก สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเด็นหลักๆ คือ 1) ปฏิกริยาเชิงลบจากครอบครัวและชุมชนมุสลิมต่อการเปิดเผยตัวตนในอัตลักษณ์ LGBTQI+ ต่อสาธารณะของมุสลิม 2) มุมมองต่ออัตลักษณ์ทางกายภาพของกลุ่มรักเพศเดียวกันนั้นมาจาก “ตะวันตก” 3) การสร้างคำอธิบายใหม่ต่อหลักการทางศาสนาเพื่อตอบสนองความรักชอบเพศเดียวกัน และ 4) ชุมชนที่ไม่มีตัวตนของกลุ่มรักชอบเพศเดียวกัน (Momin Rohman, 2015) การทำความเข้าใจเรื่องนี้จำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่องความซับซ้อนในความแตกต่างข้ามวัฒนธรรม รูปแบบการผสมกลมกลืน (ทางวัฒนธรรม) ในปัจจุบัน และการเริ่มนิยมใช้เรื่องเพศต่อความคิดต่อต้านรักเพศเดียวกันในการเมืองโลก ตลอดจนการแสดงความเห็นอกว่าทางอารยธรรมของตะวันตก

1.5.3 ทศนอิสลามต่อการรักเพศเดียวกัน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว รักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่อิสลาม “ไม่ยอมรับ” การรักเพศเดียวกันเกิดขึ้นครั้งแรกของโลกในกลุ่มชนของนบีลูต (Lot) ที่มีความชอบการร่วมประเวณีกับเพศเดียวกัน โดยเฉพาะชายกับชาย พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมดังกล่าว อัลลอฮ์ทรงยกอุทธานรณถึงการลงโทษของพระองค์ต่อกลุ่มชนของนบีลูต พระองค์ตรัสว่า

“ดังนั้นเมื่อพระบัญชาของเราได้มาถึง เราได้ทำให้ข้างบนของมันเป็นข้างล่าง และเราได้ให้ก้อนหิน แกร่งหล่นพรุลงมา ถูกตราเครื่องหมายไว้ ณ ที่พระเจ้าของเจ้าและมันไม่ไกลไปจากบรรดาผู้อธรรม” (อัลกุรอ่าน 11: 82 - 83)

ท่านนบี ช.ล. (ขอความสันติประสบแด่ท่าน) กล่าวไว้ในฮะดีษศอฮีห์ (วจนะของนบีมุฮัมมัดที่เป็นที่ยอมรับว่าถูกต้อง) ว่า อัลลอฮ์ผู้ทรงสูงส่งนั้นทรงสาปแช่งชายที่เลียนแบบหญิง และหญิงที่เลียนแบบชาย ด้วยเหตุนี้ เกย์และเลสเบียนจึงเข้าข่ายต้องห้ามในอิสลาม

ในภาษาอาหรับมีคำศัพท์สองตัวที่ชี้ให้เห็นในเรื่องนี้ นั่นก็คือ “คุนซา” และ “มุกอนนัซ” คำแรกหมายถึง “กะเทย” เป็นกะเทย (แท้) ที่แปลว่าผู้มีอวัยวะเพศสองแบบ หรือ คนที่มีจิตใจและกิริยาอาการตรง

ข้ามกับเพศของตน (พจนานุกรมออนไลน์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2566) ส่วน "มุกอนันซ์" นั้นหมายถึงชายที่มีลักษณะอ่อนช้อย ดั่งดั่ง มีลักษณะคล้ายสตรีเพศ (ชอברי, 2565)

คุณชาเป็นกระเทยแท้ หมายถึงบุคคลหนึ่งที่มีอวัยวะเพศทั้งชายและหญิง ที่มีบทบาทปฏิบัติเฉพาะ ไม่ว่าจะมีความโน้มเอียงไปทางชายหรือหญิง ก็ให้ใช้บทบาทปฏิบัติเฉพาะชายหรือหญิง ไม่มีเพศทางเลือก หรือ เพศที่สาม

ส่วนมุกอนันซ์ ที่เป็นชายลักษณะอ่อนช้อย ดั่งดั่ง แต่มีอวัยวะเพศชาย บทบาทปฏิบัติศาสนาจึงตัดสินเช่นเดียวกับบุรุษเพศอื่นๆ

ในยุคสมัยของท่านนบีมุฮัมมัด (ขอความสันติประสบแด่ท่าน) ปรากฏว่ามีบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว ชอברי (2565) ได้นำเสนองานเขียนของผู้รู้อิสลาม (อุละมาอ) มาขยายความเพื่ออธิบายปรากฏการณ์สังคมในสมัยนบีดั่งนี้

อัลฮาฟิซอบินุ หะญูร รอหิมะฮุลลอฮ์ กล่าวใน หนังสืออัลอิฮอบะฮ์ ฟิตัมยิซ อัลชอฮาบะฮ์ - الإصابة في تمييز الصحابة ว่า "อบูอับด์ อัลบักรีย์กล่าวไว้ใน ชัรฮุอะมาลีลกอลี ว่า: ในมะดีนะฮ์นั้นมีมุกอนันซ์อยู่ด้วยกัน 3 คนที่เข้าออกอยู่ในหมู่สตรีโดยไม่ถูกปิดกั้น คือ ฮิต ฮิดม์ และมาเตียฮ์"

ทั้งสามคนนั้นถูกระบุชื่อเอาไว้ในตำราทำเนียบศอฮาบะฮ์ (สหายท่านศาสดามุฮัมมัด) ไม่ว่าจะเป็น الإصابة, أسد الغابة บ้างว่าเป็นคนเดียวกัน บ้างว่ามีสองคน ฯลฯ ในตำราอะดิษหลัก ๆ ของอะฮ์ลุลซุนนะฮ์ก็มีเรื่องราวบางส่วนถูกบันทึกไว้เช่นกัน

อิบнул อะชีร รอหิมะฮุลลอฮ์ ระบุใน أسد الغابة (อัสดัลศอฮาบะฮ์) ว่า “เคยมีทาสของฟาติมะฮ์ อาท่านนบีเป็นมุกอนันซ์อยู่คนหนึ่ง ชื่อว่ามาเตียฮ์ เข้าออกอยู่ในบ้านบรรดาภรรยาของท่าน ท่านคิดว่าเขาไม่ประสาเรื่องหญิงชายเหมือนกับผู้ชายทั่ว ๆ ไป...”

ชอברי (2565) กล่าวเพิ่มเติมว่า

“การที่เขาถูกเรียกว่ามุกอนันซ์ (ผู้ชายอ่อนช้อย) นั้นไม่ได้ห้ามการที่เขาจะใช้ชีวิตอยู่ในสังคม หรือแม้แต่การเข้าออกไปมาหาสู่กับบรรดาภรรยาของท่านนบี ศอลัลลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม อยู่เป็นเวลานาน เพราะทุกคนมองว่าเขาต่างกับชายปกติทั่วไป แต่ต่อมาเขาถูกเนรเทศ บรรดาปราชญ์ (อุละมาอ) เช่น อัลอิรอกีย์ อันนะวะวีย์ กล่าวว่านั้นเป็นเพราะพฤติกรรมอื่น ไม่ใช่เพราะความอ่อนช้อย นุ่มนวล ละม้ายสตรีเพศของเขา พุทธอีกอย่างก็คือ ลักษณะดังกล่าวไม่ใช่ความผิดใด ๆ ในทางศาสนา”

ในงานเขียนเดียวกัน (ชอברי, 2565) ระบุว่า อัลวะลีย์ อัลอิรอกีย์ รอหิมะฮุลลอฮ์ กล่าวถึงมุกอนันซ์ใน طرح التريب (ตะรอฮูตตุรียบ) ว่า

“หมายถึงชายที่คล้ายหญิงในกิริยาท่าทางและคำพูดคำจา พุดจาเสียงหวาน เยื่องอย่างอ่อนช้อยกริตรกราย ซึ่งอาจเกิดโดยธรรมชาติไม่ได้ตั้งใจทำ หรืออาจจะเกิดจากจงใจทำก็ได้ สำหรับ

แบบแรกนั้นศาสนาไม่ได้ตำหนิและถือโทษใด ๆ และไม่มีการลงโทษใด ๆ ด้วยอุปสรรคที่เขาเป็นโดยไม่ตั้งใจ ส่วนแบบหลังนั้นมีความผิด มีอะดิษศอฮ์ระบุสาปแช่งเอาไว้ ซึ่งเข้าในอีกอะดิษศที่ว่า "อัลลอฮ์ทรงสาปแช่งหญิงที่เลียนแบบชาย และชายที่เลียนแบบหญิง"

“โดยมุคอนนัษคนนี้อยู่ในจำพวกแรก ท่านนบีมุฮัมมัด ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม (ขอความสันติสุขจงประสบแด่ท่าน) จึงไม่ได้คัดค้านเรื่องอากัฏกรียาใด ๆ ของเขาในเมื่อมันเป็นไปโดยธรรมชาติ และไม่ได้ห้ามเขาเข้าไปพบปะบรรดาภรรยาของท่าน โดยถือจากว่าเขาไม่รู้เรื่องสภาพใด ๆ ของผู้หญิง ไม่ได้สนใจใครสวยหรือไม่สวย เพราะโดยมากแล้วคนที่มีลักษณะแบบนี้โดยธรรมชาติจะเป็นแบบนั้น แต่เมื่อการณปรากฏไม่เหมือนกับที่ท่านคิด ท่านก็ห้ามเขาเข้ามาหาพวกนางอีก” (ชอบรี, 2565)

ชอบรีได้อธิบายว่า สิ่งที่อัลลอฮ์ก็ยุดนั้นตรงกันกับนักวิชาการท่านอื่น ๆ และตรงกันกับที่อธิบายไปก่อนหน้านี้ว่าการแบ่งแยกระหว่างธรรมชาติกับเกินธรรมชาตินั้นชัดเจน สิ่งที่เป็นวาระของสังคมก็คือทุกฝ่ายต้องเรียนรู้กรอบตรงนี้ร่วมกัน ด้านหนึ่งเพื่อให้ผู้ที่อัลลอฮ์ทดสอบสิ่งเหล่านี้กับเขาได้สำรวจตนเองไม่ให้ถลำล้ำเส้นธรรมชาติออกไป และอีกด้านหนึ่งผู้ครอบงำก็ต้องเข้าใจและไม่แสดงออกถึงการดูหมิ่นหรือรังแกใด ๆ อันจะเป็นการผลักไสคนออกไปจากธรรมชาติสู่สิ่งไม่เป็นธรรมชาติ (ชอบรี, 2565)

จากข้อมูลข้างต้น เราสามารถจำแนกความรู้สึกที่เกิดโดยธรรมชาติที่มีความรู้สึกชอบเพศตรงข้าม ซึ่งถือว่า ไม่เป็นบาปแต่อย่างใด แต่เป็นบททดสอบหนึ่งของผู้ศรัทธาที่มีสถานะนี้ เช่นเดียวกับผู้ที่มีความปรารถนาในการทำผิดประเวณี (ซินา) ผู้ที่ต้องการดื่มเหล้า ผู้ที่มีความต้องการเสพยาเสพติด แต่พวกเขาต้องต่อสู้กับตนเอง (นัฟซุ) ครอบตนเองไม่ให้พลาดพลั้งกระทำความบาปในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงห้าม

ด้วยเหตุนี้ คนทั่วไปจำเป็นต้องแยกให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง ความรู้สึกพึงใจในเพศเดียวกัน (Homosexual feelings) และ การมีพฤติกรรมและสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน (Homosexual behaviour and conduct)

1.5.4 ความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมมุสลิมไทย

งานเขียนเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมไทยยังมีอยู่น้อยชิ้น ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาว่าสังคมมุสลิมยังไม่เห็นถึงความสำคัญของปัญหาและเป็นเรื่องที่น่าอับอาย จึงยังมีลักษณะ “ซุกปัญหาไว้ได้พรม” ไม่ได้มีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสม ซึ่งปัญหานี้ได้กระจายไปทั่วสถาบันต่างๆของสังคมมุสลิม ไม่ว่าจะเป็น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา หรือ แม้กระทั่งสถาบันครอบครัวที่เป็นบ้านหลอมที่สำคัญที่สุดของเด็กๆมุสลิม งานวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมตามบทบัญญัติอิสลามด้วยความเห็นอกเห็นใจพี่น้องกลุ่มนี้ จุดเน้นที่งานวิจัยชิ้นนี้พยายามศึกษาและค้นพบ คือ ในทัศนะอิสลามอะไรคือเส้นแบ่งที่สังคมมุสลิมรวมถึงมุสลิม LGBTQI+ เองควรเข้าใจว่า “ยังอยู่ในกรอบอิสลาม” และ อะไรคือสิ่งที่

“ออกนอกกรอบอิสลาม” ซึ่งงานชิ้นนี้มุ่งสร้างกรอบคิดที่อยู่บนพื้นฐานของศาสนาอิสลาม นอกเหนือจากกรอบแนวคิดเสรีนิยมที่มีการศึกษาแพร่หลายอยู่แล้ว นอกจากนี้ งานวิจัยนี้มุ่งค้นหาแนวทางการอยู่ร่วมกันระหว่างสังคมมุสลิมและกลุ่ม LGBTQI+ ที่นับถือศาสนาอิสลาม โดยนำเสนอมุมมองเชิงบวกในการปฏิสัมพันธ์และการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักศาสนา

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีงานเขียนที่ระบุถึงปัญหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ที่ศึกษาสภาวะรักเพศเดียวกัน หรือ LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมไทย/มลายู ซึ่งเป็นที่น่าแปลกว่าพฤติกรรมรักเพศเดียวกันที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในโรงเรียนที่ชื่อว่าโรงเรียนสอนศาสนา ทั้งในรูปแบบปอเนาะ¹ หรือ ในรูปแบบโรงเรียนบูรณาการศาสนาและสามัญ

การศึกษาของ สมัคร กอเซ็ม (2560) ชี้ให้เห็นว่าคนที่มีลักษณะอ่อนช้อย นุ่มนวล หรือ กะเทย (Queer) ที่ถูกส่งไปเรียนโรงเรียนชายล้วน ในการศึกษาขั้นนี้ คือ โรงเรียนศาสนาปอเนาะ ได้กลายเป็นเหยื่อเพื่อระบายความใคร่ให้กับรุ่นพี่ หรือ เพื่อนๆ ซึ่งมีความเข้าใจที่ผิดมหันต์ว่า การมีอะไรกับเพศเดียวกัน หรือที่เรียกว่า “ลิวาต” นั้นเป็นความผิดบาปที่ไม่รุนแรงเทียบเท่าการมีเพศสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายและหญิงที่ไม่ได้แต่งงานกัน ที่เรียกว่า “ซินา” นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ยังสะท้อนย้อนถามถึงการที่ครอบครัวต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมของลูกๆ ด้วยการส่งไปโรงเรียนชายล้วน จึงอาจไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้องในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว

ความคิดและความเข้าใจเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการชี้แจงแก้ไข ตลอดจนกำหนดมาตรการดูแลในสถาบันการศึกษาให้ครอบคลุม นักเรียนที่มีลักษณะอ่อนช้อย นุ่มนวล ไม่ให้กลายเป็น “เหยื่อ” หรือสนองตอบความต้องการทางเพศของตนเองจนนำไปสู่การเสียดิตพฤติกรรมที่ผิดตามหลักการอิสลาม

ในงานเดียวกันนี้ สมัคร (2560) ได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของโลกมุสลิมที่มีการปฏิบัติพฤติกรรมที่เรียกว่า ลิวาต การร่วมเพศทางทวารกับเด็กหนุ่ม ซึ่งถูกปฏิบัติอย่างแพร่หลาย ที่สอดคล้องกับงานของ Nicole Kligerman (2007, p.6) ที่พยายามสร้างความชอบธรรม ให้ โฮโมเซ็กชวล ว่าเป็นสิ่งมุสลิมสามารถทำได้ถ้าหากปฏิบัติได้ในที่ลับ โดยยกตัวอย่างพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโลกอาหรับ ความคิดลักษณะนี้จึงเป็นสิ่งอันตรายที่สร้างความชอบธรรมให้กับการลิวาต หรือ อาจทำให้ผู้คนหลงคิดไปว่าการที่มุสลิมทำสิ่งต่างๆรวมถึง การลิวาต นั้น เป็นสิ่งที่อิสลามยอมรับได้ ซึ่งการกระทำของผู้คนไม่อาจจะสร้างความชอบธรรม หรือ บรรทัดฐานใหม่ให้เกิดขึ้นได้ในสังคม หากเป็นการละเมิดต่อคำสอนของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่อิสลามนำเสนอต่อสังคม

นอกจากนี้ งานวิจัยที่ศึกษาอัตลักษณ์ของมุสลิมข้ามเพศในมหาวิทยาลัย พบว่า มุสลิมมีอัตลักษณ์ในการแสดงออกที่แตกต่างกัน โดยการศึกษาชี้ให้เห็นว่า สาเหตุที่มุสลิมชายมีลักษณะข้ามเพศ อันเนื่องมาจากการคลุกคลี ปฏิสัมพันธ์กับเพศหญิงมาตั้งแต่เด็ก ดังเช่นที่ อรสา สำแดงสาร และ คณะ (2561) ระบุว่า

¹ “ปอเนาะ” เป็นภาษามลายูหมายถึงที่พักอาศัยของนักเรียนศาสนา ลักษณะที่พักเป็นบ้านไม้ยกพื้น หลังเล็กๆ บางแห่งกันเป็นสองห้องติดกัน และอาศัย ด้วยกันห้องละไม่เกิน 2 คน ในสังคมไทยเราคำเรียกที่พักเป็นชื่อเรียกระบบการ เรียนศาสนาที่นักเรียนกินนอนอยู่ในโรงเรียน เช่น ในภาคใต้ตอนล่างของสังคม มุสลิมเชื้อสายมลายู จนเรียกกันเป็นที่รู้จักว่า “โรงเรียนปอเนาะ” หมายถึง โรงเรียน สอนศาสนาอิสลามเป็นหลัก (สมัคร กอเซ็ม, 2560)

ความเป็นมาและสาเหตุของคนข้ามเพศ พบว่าจุดเปลี่ยนในการเริ่มรู้ว่าตัวเองเป็นคนข้ามเพศ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการที่ตอนเด็ก ๆ นั้น อยู่กับเพื่อน ผู้หญิง เล่นกับเพื่อน ผู้หญิงมากเกินไป พฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้หญิงจึงซึมซับเข้าไปมากขึ้น จึงทำให้กลายเป็นตัวของ เขาเอง นั้นกลายเป็นต้องเลียนแบบพฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ เหมือนผู้หญิง และส่วน ใหญ่จะรู้ตัว ตอนอายุประมาณ 8 - 10 ขวบ

งานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้แสดงให้เห็นถึงนักศึกษามุสลิมที่มีลักษณะข้ามเพศแสดงออกให้สังคม เพื่อนและครอบครัวยอมรับด้วยการทำตนให้เป็นประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่างๆในมหาวิทยาลัยและในครอบครัว เพื่อที่จะมีพื้นที่ในการแสดงอัตลักษณ์ของตนเองได้ (อรสา สำแดงสาร และ คณะ, 2561)

ในทางตรงกันข้าม ผู้หญิงมุสลิม หรือ มุสลิมะห์ ที่มีความรู้สึกชอบเพศเดียวกัน หรือ ที่เรียกว่า “ทอม” ซึ่งในงานเขียนของ นัจรีย (2562) บ่งชี้ว่าสาเหตุที่ผู้หญิงก่อเกิดความรู้สึกดังกล่าว เนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดู และการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อกำพุดและการกระทำของเพศชายไม่ทางใดทางหนึ่ง ส่งผลให้เกิดความเกลียดชังเพศชาย และรู้สึกว่าตัวเองจะต้องมีความเข้มแข็งเพื่อปกป้องผู้หญิงที่ตนเองรัก ซึ่งสะท้อนมาจากการแสดงความรู้สึกของมุสลิมะห์ที่เป็นทอมในงานเขียนชิ้นนี้ว่า

จุดเปลี่ยนของใจ นอกจากเกิดจากความรู้สึกกลัว ๆ แล้วคงหนีไม่พ้นสิ่งแวดล้อมรอบตัว ชุมชนหรืออาจจะเกิดจากครอบครัว การเป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว ในตอนนั้น ที่เติบโตมากับพี่ชายและน้องชายเป็น สิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อความรู้สึกที่เกิดขึ้น การได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ในแบบเดียวกัน เลี้ยงแบบเด็กผู้ชายยังเป็นตัวกระตุกให้เธออยากเป็น อยากทำอะไรเหมือนกับ ผู้ชาย ส่งผลให้เด็กหญิงคนนี้ไม่สนใจที่จะเล่นตุ๊กตา เล่นขายของแบบที่เด็กผู้หญิงเล่นกัน เพราะเด็กคนนี้ มองว่าไร้สาระและเป็นเรื่องปัญญาอ่อนในสายตา ของเธอ เป็นอย่างนี้เพราะมีพี่มา (นัจรีย หมิ่นพราน, 2562 หน้า 24)

จะเห็นได้ว่าทอมที่อยู่ในลักษณะการแต่งกายที่มีดัดจริตและคลุมเครือตามหลักการอิสลามจะ จำแนกหรือบ่งชี้ยากมากกว่าทอมที่แต่งตัว ทำผม เหมือนดังเพศชาย

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยชิ้นนี้จะมีส่วนในการเติมเต็มช่องว่างองค์ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมมุสลิมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติอิสลามต่อความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทย ซึ่งงานลักษณะนี้ยังมีอยู่น้อยชิ้นในวรรณกรรมของสังคมไทยโดยรวมและยังคงเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจน้อยในวงวิชาการ นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้พยายามวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่เป็นรูปธรรมภายใต้กรอบของหลักการอิสลาม อันเป็นแนวทางที่ยึดถือความเมตตา ความเห็นอกเห็นใจ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ งานวิจัยนี้มีเป้าหมายที่จะสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในระดับต่างๆ ทั้งใน

ครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม สถาบันการศึกษา ที่มีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมเยาวชน และ ชุมชนมุสลิม ซึ่งเป็นแหล่งรวมตัวของวัฒนธรรมและความเชื่อทางศาสนา

นอกจากนี้ งานวิจัยนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจประสบการณ์เชิงลึกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของกลุ่ม LGBTQI+ มุสลิมในมิติทางศาสนาและวัฒนธรรม โดยการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตลักษณ์และการ ดำเนินชีวิตของมุสลิมกลุ่มนี้ในสังคมมุสลิมไทย การปะทะกันระหว่างค่านิยมตะวันตกกับค่านิยมอิสลามที่จะมา กำหนดตัวตนของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศมุสลิม โดยเฉพาะบทบาทและอิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อ การตัดสินใจของ LGBTQI+ มุสลิมในการกระทำบางสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความหลากหลายทางเพศ การศึกษานี้คาดหวังว่าจะสามารถช่วยลดความเข้าใจผิดและอคติที่นำไปสู่การตีตรา การกีดกัน หรือแม้กระทั่ง ความรุนแรงต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ งานวิจัยยังสามารถพัฒนากรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงคำสอน ทางศาสนาเข้ากับความเป็นจริงในสังคม โดยการผสมผสานระหว่างแนวคิดศาสนาและการดำเนินชีวิตของผู้คน ในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะมุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อสนับสนุนการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความ หลากหลายโดยปราศจากการละเมิดหรือขัดแย้งกัน อีกทั้งยังอยู่ในกรอบของศาสนาอิสลาม

ดังนั้น งานวิจัยนี้ไม่ได้เป็นเพียงการเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิม ไทยเท่านั้น แต่ยังสามารถเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนานโยบายที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการอยู่ ร่วมกันในสังคมมุสลิมที่มีความซับซ้อนและหลากหลาย โดยยึดหลักความเข้าใจ ความเมตตา และการอยู่ ร่วมกันอย่างสันติ

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

มุ่งศึกษาแนวคิดทางศาสนาอิสลามในเรื่องความหลากหลายทางเพศ ที่สามารถนำมาปรับใช้ในบริบท สังคมไทย ที่เป็นรัฐโลกวิสัย ที่แยกศาสนาจากการดำรงชีวิต แนวทางจึงมีความแตกต่างกับประเทศที่มีการใช้ กฎหมายอิสลาม หรือ ชารีอะห์ เป็นเกณฑ์หลักในการตัดสิน (ซึ่งพบได้ยากในยุคปัจจุบัน) และหลักการอิสลาม ดังกล่าวมีส่วนในการควบคุมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมุสลิม LGBTQI+ หรือไม่ (ดูรูป 1.1) นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้นำแนวคิดทางจิตวิทยามาใช้ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจเขามาสูงขึ้น แนวคิดทางจิตวิทยา ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว จะถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และเสนอแนะทางออก ของผู้ที่ปรารถนาที่จะเดินตามครรลองของอิสลาม

รูป 1.1

1.7 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งค้นหาคำตอบให้แก่มุสลิมที่มีลักษณะขอบเขตเดียวกัน ถึงหลักการอิสลามและขอบเขตที่อิสลามรับได้ในเรื่องการรักเพศเดียวกัน ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหา งานวิจัยจะใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิจากหนังสือ บทความวิชาการ บทความวิจัย นิตยสาร เว็บไซต์ ฯลฯ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อแยกแยะให้เห็นถึงประเด็นย่อยต่างๆที่สังคมอาจมองข้าม จึงด่วนตัดสินใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยรวมน่าจะ “นอกรีตในศาสนา”

นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแก่กลุ่มมุสลิมที่มีความรู้สึกรักเพศเดียวกัน หรือเรียกว่า มุสลิม LGBTQI+ จำนวน 7 คน ที่พยายามจัดการความรู้สึกของตนเองให้อยู่ในกรอบของศาสนาอิสลาม ผู้เข้าร่วมในงานวิจัยทั้ง 7 คน มีช่วงอายุตั้งแต่ 23 – 55 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท 1 คน ปริญญาตรี 5 คน ประถมศึกษาปีที่หก 1 คน และมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้ ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 3 คน ปทุมธานี 1 คน อยุธยา 1 คน สงขลา 1 คน ปัตตานี 1 คน และประกอบอาชีพที่แตกต่างหลากหลาย คือ รับราชการครู พนักงานบริษัท เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ปรึกษาการขายออนไลน์ ประกอบธุรกิจส่วนตัว นักสังคมสงเคราะห์ และประกอบอาชีพอิสระ ตามลำดับ การศึกษาใช้การถอดบทเรียนจากประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีต่อคนกลุ่มนี้เป็นการเฉพาะ การสัมภาษณ์ใช้คำถามปลายเปิดโดยปิดบังชื่อและนามสกุลจริง เพื่อปกป้องกลุ่มตัวอย่างซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเปราะบาง การอ้างถึงผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้อักษรภาษาอังกฤษ A-G ในการอ้างถึงข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่าน การสัมภาษณ์นี้จะช่วยให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลเชิงลึกถึงการจัดการกับตนเองของมุสลิมที่มีความรู้สึกรักเพศเดียวกันที่สามารถดำรงไว้ซึ่งการมีพฤติกรรมที่ดีที่ไม่ละเมิดต่อหลักการอิสลาม

วิธีการสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกตัวต่อตัว เพื่อรับทราบข้อมูลเชิงลึกและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งจะถอดบทเรียนเพื่อนำเสนอสิ่งที่สังคมมุสลิมควรมองเพื่อให้คนกลุ่มนี้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในสังคม ไม่ถูกตีตราซ้ำแล้วเป็น “คนนอกรีตทางศาสนา” การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากมุสลิมที่มีความรู้สึกรักเพศเดียวกัน ที่มีความพยายามทำตนให้สอดคล้องกับเพศสภาพทางกายภาพของตนเอง ผ่านวิธีการ Snowballing หรือ การสุ่มตัวอย่างก้อนหิมะ ซึ่งเป็นการให้ผู้ให้สัมภาษณ์งานวิจัยนี้สามารถแนะนำกลุ่มบุคคลที่อยู่ในขอบข่ายที่ผู้วิจัยสนใจ ผู้วิจัยสอบถามถึงความยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลโดยไม่ระบุชื่อบุคคลและสถานที่ทำงาน หรือ ข้อมูลใดๆอันจะนำมาซึ่งการระบุตัวตนของผู้ให้สัมภาษณ์ Snowballing ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้มากขึ้น นอกจากนี้ การเข้าถึงผู้เข้าร่วมวิจัย LGBTQI+ จะเข้าถึงกลุ่มที่มีชื่อเสียงในสังคม โดยมีกระบวนการ คือ ติดต่อผู้ที่รู้จักและคุ้นเคยกับบุคคลนั้นก่อน เพื่อขออนุญาตติดต่อโดยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการทำการวิจัย ถ้าบุคคลนั้นอนุญาตก็ดำเนินการติดต่อเพื่อขอสัมภาษณ์ในโอกาสต่อไป ถ้าไม่อนุญาตก็ทำตามขั้นตอนเดิมกับบุคคลต่อไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รู้ทางศาสนา 1 คนและผู้นำศาสนาอิสลาม 1 คน ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นความหลากหลายทางเพศนี้ เพื่อให้ข้อมูลมีความชัดเจนรัดกุม และสามารถนำงานวิจัยนำเสนอเป็นแนวปฏิบัติที่ดีต่อสังคมได้ต่อไป

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยในกลุ่มนักวิชาการทางศาสนามีเกณฑ์ คือ บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอิสลามว่าด้วยเรื่องความหลากหลายทางเพศที่ชัดเจน เช่น มีผลงานวิชาการ หรือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ และ การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยในกลุ่มผู้นำศาสนาอิสลามมีเกณฑ์ คือ จะต้องเป็นบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่กำกับดูแลสังคมมุสลิม เช่น คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการมัสยิด เป็นต้น

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยใช้วิธี 1. การเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบ และ 2. การใช้นักวิจัยและผู้ช่วยวิจัยในการสัมภาษณ์แทนการสัมภาษณ์คนเดียว

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบแก่นสาระ (Thematic Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิจัยจากเอกสารและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่บทสรุปและการแก้ไขปัญหาอันจะช่วยให้สังคมมีความเข้าใจบุคคลในกลุ่มนี้มากขึ้น

1.8 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากโลกาภิวัตน์เฉพาะมุสลิมที่เป็นพลเมืองของประเทศไทยเพื่อศึกษาว่าแนวคิดความหลากหลายทางเพศที่โลกาภิวัตน์นำมามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวของมุสลิมในสังคมมุสลิมไทยอย่างไร ผู้วิจัยเลือกศึกษาหัวข้อนี้ อันเนื่องมาจากสังคมมุสลิมในประเทศไทยเป็นสังคมมุสลิมที่มีความเคร่งครัดในหลักการทางศาสนาและเป็นประชากรส่วนน้อยในประเทศ เมื่อประสบกับความท้าทายจากกระแสความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTQI+ ที่มาพร้อมกระแสโลกาภิวัตน์ มุสลิมจะมีการปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร

1.9 สถานที่ทำการทดลอง และ/หรือ เก็บข้อมูล

สถานที่ทำการสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์ หรือ กลุ่มเป้าหมาย

1.10 ระยะเวลาที่ทำวิจัย

12 เดือน

บทที่ 2

โลกาภิวัตน์ ความหลากหลายทางเพศ และอิสลาม

เป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าโลกาภิวัตน์ได้นำความเจริญมาสู่ภูมิภาคต่างๆทั่วโลก การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน การติดต่อระหว่างประเทศเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้อีกเช่นกันว่า กระแสโลกาภิวัตน์มีส่วนช่วยเผยแพร่แนวคิดและค่านิยมแบบตะวันตกไปทั่วโลก เช่น การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย รูปแบบเศรษฐกิจแบบเสรี ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิด วิธีและการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมการอุปโภคบริโภค รวมทั้งแนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศ

Ronald Robertson ให้ค่านิยม โลกาภิวัตน์ว่าเป็น “การบีบโลกให้แคบลงและการขยายการรับรู้ไปสู่โลกกว้างอย่างแพร่หลาย” (Drakulovska Cukalevska & Dragović, 2018) ซึ่งการเกิดขึ้นมาของโลกาภิวัตน์นั้นนำไปสู่แนวคิดใหม่ที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2016) เรียกว่า “ถิ่นโลกาภิวัตน์” (Glocalization) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงโลกกับท้องถิ่นเข้าหากัน ด้วยเหตุนี้ ความคิดและค่านิยมต่างๆ ที่เป็นค่านิยมสากลจึงถูกเผยแพร่ไปสู่สังคมและท้องถิ่นต่างๆทั่วโลก เช่น ค่านิยมการให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล เป็นต้น

ขณะที่นักวิชาการคนสำคัญอีกคนหนึ่ง คือ George Ritzer ให้ความหมายโลกาภิวัตน์กว้างมากขึ้น ซึ่งหมายรวมถึง “รูปแบบการปฏิบัติสิ่งต่างๆที่แพร่หลาย การขยายความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนข้ามทวีป การเกิดขึ้นของชีวิตสังคมระดับโลก รวมถึงการตระหนักร่วมกันถึงปัญหาต่างๆในระดับโลก” นอกจากนี้ Ritzer ยังชี้ให้เห็นถึง กระบวนการโลกาภิวัตน์ทุนนิยม และการทำให้เป็นอเมริกันที่เกิดขึ้นในภาคส่วนต่างๆของชีวิตผู้คนอีกด้วย (Drakulovska Cukalevska & Dragović, 2018)

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและโลกาภิวัตน์นั้นมีความเกี่ยวพันกันอยู่สองประการ ด้านหนึ่งคือ การตอบสนองของศาสนาต่อโลกาภิวัตน์และการตีความโลกาภิวัตน์จากมุมมองทางศาสนา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติศาสนาในระดับโลก ส่วนอีกด้านหนึ่ง คือ การวิเคราะห์ทำความเข้าใจบทบาทของศาสนาต่อโลกาภิวัตน์ และในทางตรงกันข้ามผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อศาสนา ซึ่งเน้นการตั้งข้อสังเกตผลกระทบและการต้านทานกระแสโลกาภิวัตน์ของศาสนาในสังคมโลก (Globalization and Religion, 2024) ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อสังคมมุสลิมในประเทศไทย เน้นเฉพาะประเด็นความหลากหลายทางเพศที่เป็นปรากฏการณ์เกิดขึ้นทั่วโลก

วาระของ LGBTQI+ มีความสำคัญในระดับโลกมากขึ้นและมีผลต่อการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่ง Picq & Thiel (2015) ระบุว่าแนวคิด LGBTQI+ เป็นส่วนสำคัญของการเมืองโลกและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ณ ปัจจุบันการเมืองของ LGBTQI+ ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติมากขึ้น เช่น สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายในหลายประเทศ ตลอดจนทำให้เกิดการต่อต้านทางวัฒนธรรมและการผลักดันนโยบายกลับ โดย ในปี 2014 มี 78 ประเทศที่ถือว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกันเป็นอาชญากรรม และห้าประเทศในนั้นมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต (อ้างใน Itaborahy & Zhu, 2014)

ในงานของ เชษฐา พวงหัตถ์ (2016) ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อวัฒนธรรมอื่นๆ ว่า ถึงแม้ว่าชาวตะวันตกจะมองว่าการแพร่ขยายความคิดและค่านิยมของพวกเขาเป็นเรื่องปกติ แต่ผู้คนส่วนใหญ่ในโลกมองว่าการการแพร่ขยายของโลกาภิวัตน์นั้น เป็นภัยคุกคามต่อวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งวัฒนธรรมตะวันตกพยายามทำให้ทุกอย่างเป็นแบบแผนเดียวกัน ทำลายความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยวัฒนธรรมโลกแบบเดียวที่ขับเคลื่อนโดยค่านิยมแบบอเมริกัน (เชษฐา, 2016)

นอกจากนี้ เชษฐา (2016) ได้อ้างอิงถึงงานของ Benjamin Barber นักทฤษฎีทางการเมืองที่ได้ตั้งข้อสังเกตการต่อต้านวัฒนธรรมแบบอเมริกันในโลกมุสลิม โดยชี้ให้เห็นว่า พลังที่ครอบงำสองพลังกำลังประหัดประหารกันอยู่ นั่นก็คือ วัฒนธรรมตะวันตกนำโดยอเมริกากับวัฒนธรรมอิสลาม ซึ่งสะท้อนมาจากชื่อหนังสือของ Barber คือ “Jihad vs McWorld” หรือ แม้กระทั่ง งานเขียนชื่อดังของ Samuel P. Huntington (1996) เรื่อง “The Clash of Civilization and the Remaking of the World Order” ระบุว่าความขัดแย้งยุคใหม่หลังสงครามเย็น จะเป็นความขัดแย้งทางอารยธรรมมากกว่าความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมือง

อิสลามเป็นศาสนา หรือ วิถีชีวิต ที่มีลักษณะเป็นสากล (Universal Religion) กล่าวคือ อิสลามสามารถเข้ากันได้กับวัฒนธรรมท้องถิ่นทั่วโลก โดยไม่ได้ทำลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มใด โดยนำเสนอความเป็นเอกภาพในเรื่องความศรัทธา ที่นำมาจากแหล่งเดียวกัน นั่นก็คือ คัมภีร์กุรอ่าน (คำดำรัสจากพระเจ้า – อัลลอฮ์) และ ฮะดิษ (บันทึกแบบอย่างของศาสดามุฮัมมัด ซ.ล.) เป็นกรอบในการดำเนินชีวิต ดังนั้น เราจะเห็นว่าการแต่งกาย ภาษา ธรรมเนียมท้องถิ่น วิถีชีวิตท้องถิ่น ฯลฯ ยังสามารถดำรงอยู่ได้และปฏิบัติได้ หากไม่ได้ละเมิดกรอบทางศาสนาที่อ้างอิงมาจากแหล่งที่มาทั้งสองแหล่งดังกล่าว อิสลามจึงไม่ได้ตัดสินผู้คนที่รสนิยมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ผู้คนดำรงชีวิตอยู่ แต่อิสลามนำเสนอว่าผู้ที่ประเสริฐที่สุดในหมู่ผู้คน คือ ผู้ที่เชื่อฟังพระเจ้า (เป็นคนดี)

ท่านศาสดามุฮัมมัด (ขอความสันติจงมีแด่ท่าน) กล่าวว่า

“โอ้ หมู่ชนทั้งหลาย พระเจ้าของเจ้าทรงเป็นพระเจ้าองค์เดียว และ(ศาสดา) อาดัมบิดาของเจ้าเป็นคนเดียวกัน ไม่มีความโปรดปรานต่อชาวอาหรับเหนือชนที่ไม่ใช่อาหรับ หรือชนที่ไม่ใช่อาหรับเหนือชาวอาหรับ และคนผิวขาว (ไม่ได้ดี) เหนือกว่าคนผิวดำ หรือคนผิวดำ (ไม่ได้ดี) เหนือกว่าคนผิวขาว ยกเว้นด้วยความยำเกรง (ผู้เป็นคนดี)...”(Ahmad ibn Hanbal, n.d.)

ด้วยเหตุนี้ อิสลามจึงแยกออกจากกันไม่ได้กับโลกาภิวัตน์ ในตัวของอิสลามเองในฐานะที่เป็นศาสนา และระบอบการดำเนินชีวิตสากล อิสลามจึงเป็นวิถีชีวิตข้ามเขตแดนทางภูมิศาสตร์และพื้นที่ อิสลามให้ความสำคัญกับสถานะของความเป็น “อุมมะฮฺ” (ประชาชาติอิสลาม) ที่เป็นความคิดและความเป็นจริงที่อยู่เหนือกว่าความเป็นรัฐ-ชาติในระบบการเมืองโลกในปัจจุบัน ในทางตรงกันข้าม โลกาภิวัตน์จึงมีส่วนช่วยให้ค่านิยมอิสลามสามารถเผยแพร่ไปทั่วโลกเช่นเดียวกัน หากจะหยิบยืมแนวคิดความขัดแย้งของ Huntington (1996) มาอธิบายก็จะเห็นภาพชัดเจนว่า อารยธรรมของโลกตะวันตก (Western World) กำลังปะทะกับอารยธรรมอิสลาม (Islamic Civilization) ในเรื่องค่านิยมต่างๆในสังคม ถึงแม้ค่านิยมตะวันตกที่อาจมองได้ว่า

มีลักษณะครอบงำวัฒนธรรมอื่นๆ ทั่วทุกมุมโลก แต่ค่านิยมที่มีอยู่ในอารยธรรมอิสลามเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นเพียงอารยธรรมเดียวที่กำลังท้าทายและตั้งคำถามกับค่านิยมตะวันตกที่แพร่หลายไปทั่วโลกอย่างเข้มข้น

แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศเป็นหนึ่งในแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากรากฐานการพัฒนาที่เกิดขึ้นในโลกตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ที่ได้กำจัดอิทธิพลของศาสนา โดยแยกศาสนจักรกับอาณาจักร แยกศาสนาออกจากการเมือง ทำให้ความสำคัญของศาสนาถูกลดทอนเหลือเป็นเพียงเรื่องส่วนบุคคล แนวคิดเช่นนี้มีผลทำให้มุสลิมส่วนหนึ่งคล้อยตามกระแสที่จะต้องแยกศาสนาจากการดำเนินชีวิต ขณะที่มุสลิมส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่าศาสนา (อิสลาม) ก็คือ วิถีชีวิต ไม่สามารถแยกออกจากการปฏิบัติศาสนาได้ นอกจากนี้ แนวคิดเสรีนิยมที่ให้คุณค่าความพึงพอใจส่วนบุคคล ได้ถูกผูกเชื่อมโยงกับแนวคิดสิทธิมนุษยชน จึงทำให้ผู้คนมีความกล้าที่จะเปิดตัวแสดงออกในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น

ในบทที่ 2 นี้ จะกล่าวถึงการเกิดขึ้นมาของแนวคิดความหลากหลายทางเพศในโลกตะวันตกผ่านกระแสโลกาภิวัตน์ ที่แพร่หลายไปทั่วโลก รวมทั้งในทวีปเอเชียหรือในประเทศไทยเองก็ตาม นำเสนอการปะทะกันของค่านิยมตะวันตกเรื่องความหลากหลายทางเพศกับค่านิยมในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนหรือสังคมที่มีประชาชนนับถือศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ หลักการอิสลาม จากคัมภีร์กุรอานและชะรีฮะตจะถูกล่าถ่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อขัดแย้งทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกันตามกฎหมายชะรีอะฮ์²

2.1 โลกาภิวัตน์กับความหลากหลายทางเพศ: กรณีศึกษาจากชุมชนมุสลิมในเอเชีย

โลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือ นักวิชาการบางคนเรียกว่า การทำให้เป็นตะวันตก (Westernization) คือ การนำแนวคิด แบบแผนการดำเนินชีวิต ความชอบ ความไม่ชอบของตะวันตก โดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจต่างๆ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฯลฯ เผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ไปทั่วโลก สิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตผู้คนต่างๆ ทั่วโลก สิ่งที่เราเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น สินค้าและบริการ หรือ อาหารฟาสต์ฟู้ด เช่น MacDonald, KFC, Starbuck ฯลฯ ร้านอาหารแบรนด์ชั้นนำเหล่านี้ได้กลายกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาในทุกวันนี้ ซึ่งถ้าคิดย้อนกลับไปที่อาหารหรือเครื่องดื่มเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมการกินของชาวตะวันตก

ค่านิยมความหลากหลายทางเพศ หรือ อัตลักษณ์ LGBTQI+ ก็เช่นเดียวกัน ในงานวิจัยหลายชิ้น เช่น งานของ Mahdavi (2012) อธิบายว่า อัตลักษณ์ LGBTQI+ หรือ ความหลากหลายทางเพศ ที่นิยามโดยตะวันตกเป็นส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของผู้คนผ่านกระแสโลกาภิวัตน์ (Mahdavi, 2012) ซึ่งเราจะเห็นว่าประเทศที่รับรองการแต่งงานเพศเดียวกันได้อย่างถูกกฎหมาย ณ ปัจจุบันมีจำนวน 37 ประเทศ

² กฎหมายชะรีอะฮ์ หรือ กฎหมายอิสลาม หมายถึง กฎหมาย คำสั่ง และการดำเนินชีวิตที่ได้ถูกบัญญัติไว้แก่นุสญะฮ์ชาติที่ประทานมาจากพระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) ในรูปของคัมภีร์กุรอานและชะรีฮะ - คำสั่งสอนของศาสดามุฮัมมัด (ขอความสันติสุขมีแด่ท่าน) และคำวินิจฉัยของปวงปราชญ์ นอกจากนี้ชะรีอะฮ์ยังรวมถึง คำสั่ง การห้าม การให้แนวทาง และหลักการซึ่งศาสนาได้กำหนดเกี่ยวกับข้อปฏิบัติต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วน ครอบคลุม

(รวมประเทศไทย) ส่วนใหญ่มาจากประเทศในยุโรปและในอเมริกา รวมทั้งลาตินอเมริกาด้วย (Human Rights Campaign, n.d.) ในเอเชียมีเพียงสองประเทศ นั่นคือ ไต้หวันและไทย ซึ่งไทยเป็นประเทศล่าสุดผ่านการลงมติจากทั้งสองสภาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่มีผลทำให้บุคคลเพศเดียวกันสามารถแต่งงานกันได้อย่างถูกกฎหมาย

Rahman (2015) เสนอว่า มุสลิมที่ชอบเพศเดียวกันได้นำอัตลักษณ์ของตะวันตกและตะวันออกมาใช้ต่อรองในพื้นที่ในการแสดงตัวตน ซึ่งเขาถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะในการผสมผสานทางวัฒนธรรม เช่น เกย์มุสลิมในอินโดนีเซียผสมผสานวาทกรรมตะวันตกเข้ากันกับค่านิยมท้องถิ่น เพื่อกำหนดอัตลักษณ์และสร้างชุมชนของตนเอง (Blackwood, 2005)

ด้วยเหตุนี้ มุสลิมในยุคใหม่จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับอิทธิพลทางความคิดของตะวันตกผ่านวาทกรรมและการเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBTQI+ อย่างต่อเนื่อง เรื่องความหลากหลายทางเพศจึงเป็นเพียงเรื่องหนึ่งในจำนวนหลายเรื่องที่มีผลกระทบกับความนึกคิดของสังคม เมื่อสังคมสามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารได้อย่างเสรีและรวดเร็ว อิทธิพลทางความคิดที่แยกศาสนาออกจากวิถีชีวิตผู้คนจึงมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งนักวิชาการมักใช้คำว่า Social-constructed ซึ่งหมายรวมถึงบรรทัดฐานทางสังคมต่างๆที่ถูกประดิษฐ์สร้างขึ้นมาจากการให้ค่านิยมใหม่ต่อชุดความคิดใหม่และการปฏิบัติในรูปแบบใหม่ รวมถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตด้วย ประสบการณ์ของมุสลิม LGBTQI+ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างๆทั่วโลก จึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยเพิ่มมุมมองในการศึกษาผลกระทบของโลกาภิวัตน์ในวิถีชีวิตของพวกเขาและการปรับตัวตลอดจนสิ่งที่ท้าทายที่เกิดขึ้นกับตนเองในเรื่องความยึดมั่นในศาสนากับอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง

ในกรณีนี้ ชัมซู สาอุ (2562) ศึกษากระบวนการสร้างตัวตนของอดีตเกย์มุสลิมที่ออกจากศาสนา (มูรตัด) ในประเทศไทย โดยเน้นการใช้ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ การวิจัยนี้รวบรวมข้อมูลจากการสนทนาออนไลน์และการสัมภาษณ์อัตชีวประวัติ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเสรีนิยมใหม่ (Neoliberal) และการเปิดเผยตัวตนเป็นเกย์แบบตะวันตกส่งผลให้บุคคลล่องหนจากศาสนา การกระทำดังกล่าวเกิดจากกระบวนการสื่อสารและการเผชิญความขัดแย้งในครอบครัวและสังคมมุสลิม ทั้งนี้แม้ว่าบุคคลเหล่านี้อาจไม่ศรัทธาในศาสนาอีกต่อไป แต่ยังคงต้องปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อให้ครอบครัวและสังคมยอมรับ นอกจากนี้ บทความยังเสนอว่าการเปิดพื้นที่ให้กับความคิดใหม่และการเข้าใจความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมเป็นสิ่งสำคัญในการลดความขัดแย้งและสร้างความเข้าใจในสังคม

นอกจากนี้ สื่อยุคใหม่ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ก็มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงชีวิตของมุสลิม LGBTQI+ ถูกใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารในกลุ่ม LGBTQI+ ด้วยกัน ในวิทยานิพนธ์จากมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด เรื่อง "Networking Illicit Desire: Online and Offline Queer Community Identity Formation in the United Arab Emirates" ศึกษาวิธีการที่ผู้ชายรักเพศเดียวกันในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์สามารถสร้างตัวตนและชุมชนของตนเองทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์ท่ามกลางข้อจำกัดทางสังคม กฎหมาย และเทคโนโลยี แม้ว่าจะมีการห้ามรักเพศเดียวกันอย่างเข้มงวดทั้งในด้านกฎหมายและสังคม แต่ผู้ชายกลุ่มนี้ยังคงใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารและแสดงออกถึงตัวตนของตนเอง โดยหลีกเลี่ยงการเซ็นเซอร์ของรัฐด้วยวิธีการต่าง ๆ การวิจัยชิ้นนี้เน้นย้ำถึงความขัดแย้งในนโยบายของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ที่มีกฎหมายห้ามรักเพศ

เดียวกันที่รุนแรง แต่ในทางปฏิบัติกลับมีการยอมรับอยู่บ้าง ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสถานะทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ (? , 2012)

ในบรรดากรณีศึกษาประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บรูไนนับว่ามีความเข้มงวดในการจัดการทางสังคมต่อกลุ่ม LGBTQI+ มากที่สุด โดยมีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาชะรีอะฮ์ (SPCO) กฎหมายนี้เป็นการบังคับใช้กฎหมายอิสลามอย่างเข้มงวด ระบุให้ความสัมพันธ์เพศเดียวกันเป็นอาชญากรรมและกำหนดบทลงโทษที่รุนแรง รวมถึงเคาระะบุโทษถึงขั้นการขว้างด้วยหินจนเสียชีวิตสำหรับการล่วงประเวณี และการร่วมเพศระหว่างเพศเดียวกัน (BBC News, 2019) (แต่ภายหลังได้ระงับไป) แม้จะมีการวิพากษ์วิจารณ์จากนานาชาติและการระงับโทษประหารชีวิตชั่วคราว แต่กฎหมายอาญาชะรีอะฮ์ยังคงมีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ประมวลกฎหมายใหม่ยังห้ามก่อตั้งองค์กร LGBTQI+ ในประเทศอีกด้วย (Mahaseth, Sinha, & Jain, 2023)

ในสังคมมาเลเซีย เกย์และเลสเบียนในมาเลเซียไม่สามารถที่จะเปิดเผยวิถีทางเพศ (sexual orientation) ของตนเองได้อย่างอิสระเสรี เนื่องจากค่านิยมทางสังคมที่ไม่ยอมรับวิถีชีวิตรูปแบบนี้ ซึ่งมาเลเซียเป็นประเทศมุสลิมที่มีกฎหมายลงโทษ ต่อกลุ่มหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTQI+ ที่เข้มงวด ทำให้ผู้ที่มิมีวิถีทางเพศที่ชอบเพศเดียวกันไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวตน ในมาเลเซียมีการบังคับใช้กฎหมายชะรีอะฮ์สำหรับมุสลิม (ไม่บังคับใช้ผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม) ซึ่งมีหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย เช่น มุฟตีแห่งรัฐ กรมศาสนา และระบบศาลชะรีอะฮ์ กฎหมายลักษณะนี้บางประการ ได้แก่ มุซาอะเกาะห์ (การมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างผู้หญิง) ตะซับบูรีย (ผู้ที่แสดงตนว่าเป็นเพศตรงข้ามกับเพศกำเนิด และ ลีวากู (การมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเพศเดียวกัน) ส่วนใหญ่ ลีวากูจะใช้เฉพาะเจาะจงไปที่ความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายกับชายทางทวารหนัก (Singaravelu, H., & Cheah, W. H, 2020) ซึ่งการมีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกันถือเป็นอาชญากรรมในมาเลเซีย มาตรา 377 ของประมวลกฎหมายอาญาของมาเลเซีย กำหนดบทลงโทษสำหรับการมีเพศสัมพันธ์ที่ "ขัดต่อธรรมชาติ" ซึ่งบทลงโทษนี้รวมถึงการปรับเงิน การจำคุก และแม้กระทั่งการลงโทษทางร่างกาย เช่น การเชี่ยนตี (Miller, 2018)

รัฐบาลมาเลเซียไม่ยอมรับว่า “วิถีทางเพศ” และ “อัตลักษณ์ทางเพศ” เป็นประเด็นทางสิทธิมนุษยชน อดีตนายกรัฐมนตรี นาจิบ ราซัค ประกาศว่า “ค่านิยมของสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ขัดกับค่านิยมของมุสลิม” และ “LGBTs เสรีนิยม และพหุนิยม เป็นศัตรูกับอิสลาม” (Singaravelu, H., & Cheah, W. H, 2020, pp. 125-126) คำประกาศของผู้มีอำนาจสูงสุดของรัฐแสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่ “ไม่เห็นด้วย” ต่อความหลากหลายทางเพศในมาเลเซีย นอกจากนี้ การที่รัฐมีคำสั่งให้ควบคุมการแสดงออกของนักเรียน LGBTQI+ ในโรงเรียน และการห้ามไม่ให้มีการจัดงานเทศกาลต่างๆ ที่แสดงออกถึงการรณรงค์สิทธิของ LGBTQI+ เป็นการยับยั้งการแพร่หลายและการเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBTQI+ ในสังคมมาเลเซีย (Singaravelu, H., & Cheah, W. H, 2020)

สำหรับประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งถือว่าเป็นประเทศมุสลิมที่มีขนาดใหญ่ที่สุด และมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุดในโลก และอาจเรียกได้ว่าเป็นประเทศมุสลิมที่ได้รับแนวคิดลิเบอรัล หรือ เสรีนิยมมาใช้ในสังคมอย่างแพร่หลาย Putri และคณะ (2023) ระบุว่าอินโดนีเซียมีประชากร LGBTQ+ ถึงประมาณ 7.5

ล้านคน หรือ 3 เปอร์เซ็นต์ จากประชากรทั้งประเทศมากกว่า 250 ล้านคน นับเป็นประเทศที่มีประชากร LGBTQ+ มากเป็นอันดับ 5 ของโลก ซึ่งในงานวิจัยมุสลิม LGBTQ+ ที่อาศัยอยู่ที่เกาะชวา พบว่ามุสลิม LGBTQ+ ในอินโดนีเซียใช้ชีวิตแบบสองอัตลักษณ์ ระหว่างการเป็น LGBTQ+ กับการเป็นมุสลิม กล่าวคือ เมื่ออยู่ในพื้นที่ของกลุ่ม LGBTQ+ ด้วยกันจะเปิดเผยอัตลักษณ์ LGBTQ+ และหากเข้าร่วมในสถานที่ทางศาสนา เช่น ในมัสยิด ก็จะปกปิดอัตลักษณ์ LGBTQ+ ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงมองว่าสองอัตลักษณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่เข้ากันไม่ได้ (Rodríguez, 2019)

รัฐบาลอินโดนีเซียจัดให้มีการทำประมวลกฎหมายอาญาลบใหม่ ซึ่งได้ผ่านมติจากรัฐสภาเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2022 ซึ่งเป็นการประกาศใช้แทนประมวลกฎหมายอาญาลบเดิมที่ใช้มาตั้งแต่สมัยอยู่ภายใต้อาณานิคมของดัตช์ โดยเนื้อหาสาระในกฎหมายใหม่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องต่างๆ อย่างกว้างขวาง และมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น ห้ามไม่ให้มีการสมรสเพศเดียวกันในอินโดนีเซีย โดยกลุ่ม LGBTQ+ ถูกมองว่ามีพฤติกรรมที่เป็นอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและบุคคลเป็นการเฉพาะ มีการกำหนดโทษการกระทำอันลามกอนาจารโดยรวมไว้ในมาตรา 414 ดังนี้

บุคคลใดก็ตามที่กระทำการลามกอนาจารต่อบุคคลอื่นที่มีเพศต่างกันหรือเพศเดียวกัน: (1) ในที่สาธารณะ ต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 1 (หนึ่ง) ปี และ 6 (หก) เดือน หรือปรับไม่เกินโทษปรับระดับที่ 3; (2) โดยการบังคับใช้ความรุนแรงหรือขู่เข็ญด้วยความรุนแรง ต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 9 (เก้า) ปี; หรือ (3) ถูกเผยแพร่เป็นเนื้อหาลามกอนาจาร ต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน 9 (เก้า) ปี (Putri et al., 2023, น. 152)

นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายอาญาลบใหม่นี้อนุญาตให้มีบทลงโทษได้ตามกฎหมายในเขตพื้นที่ต่างๆ รวมถึงกฎหมายเฉพาะพื้นที่ เช่น ในจังหวัดอาเจะห์ที่เป็นเขตปกครองพิเศษ มีการบังคับใช้กฎหมายชะรีอะฮ์ ที่เรียกว่า กานุนจินายะฮ์ หรือ ประมวลกฎหมายอาญาอิสลาม เช่น มาตราที่ 63 (การร่วมเพศระหว่างชาย) ถูกลงโทษด้วยการเฆี่ยนไม่เกิน 100 ครั้ง หรือปรับไม่เกินทองคำบริสุทธิ์ 1,000 กรัม หรือจำคุกไม่เกิน 100 เดือน มาตราที่ 64 (มุซาฮาเกาะห์/ความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันของผู้หญิง) ถูกลงโทษด้วยการเฆี่ยนไม่เกิน 100 (หนึ่งร้อย) ครั้ง หรือปรับไม่เกินทองคำบริสุทธิ์ 1,000 กรัม หรือจำคุกไม่เกิน 100 เดือน (Putri et al., 2023)

อย่างไรก็ตาม กลุ่มสิทธิมนุษยชนต่างวิพากษ์วิจารณ์กฎหมายนี้กันอย่างกว้างขวาง เพราะกฎหมายนี้ นอกจากไม่อนุญาตให้มีการสมรสระหว่างเพศเดียวกันแล้ว ยังมีมาตราที่ระบุห้ามผู้ชายและผู้หญิงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันหากไม่ได้ผ่านการแต่งงานกัน ซึ่ง Butt (2023) ระบุว่าประมวลกฎหมายอาญาลบใหม่นี้ แสดงให้เห็นถึงประชาธิปไตยที่ถดถอยในอินโดนีเซีย มีการลดทอนสิทธิส่วนบุคคล และมีการนำกฎหมายศาสนาเข้ามาเป็นกฎหมายภายใต้ประมวลกฎหมายอาญาลบนี้ สิ่งดังกล่าวนี้จึงเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการปะทะกันทางค่านิยม ระหว่างค่านิยมตะวันตกที่เผยแพร่แนวคิดเรื่องเสรีภาพที่หมายรวมถึงสิทธิทางเพศกับค่านิยมอิสลามที่ต่อต้านการให้เสรีภาพในการเลือกเพศที่ไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิดของตนเอง

ส่วนประเทศที่มีผู้นับถือคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก มีการยอมรับที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ ในประเทศฟิลิปปินส์ คริสตจักรคาทอลิกมีอิทธิพลอย่างมากในฟิลิปปินส์ ประกอบกับภายใต้การดำเนินการ “สงครามกับยาเสพติด” ของอดีตประธานาธิบดีโรดริโก ดูแตร์เต (2016-2022) ได้เห็นการปราบปรามและการละเมิดสิทธิมนุษยชน แม้ว่าบุคคล LGBTQI+ จะไม่ถูกทำให้เป็นคดีอาชญากรรม แต่พวกเขายังคงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้ที่ติดเชื้อ HIV ด้วยเหตุนี้ผู้นับสนุน LGBTQI+ จึงเรียกร้องสิทธิพลเมืองเพิ่มขึ้น เช่น สิทธิในการแต่งงานและรับบุตรบุญธรรม ส่วนในติมอร์-เลสเตซึ่งเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในด้านสิทธิของ LGBTQI+ ในภูมิภาคเป็นอย่างมาก ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศมีบทบัญญัติหลายข้อที่ปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อยทางเพศและการเลือกปฏิบัติตามรสนิยมทางเพศไม่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญา อย่างไรก็ตาม บุคคล LGBTQ+ ยังคงเผชิญกับความท้าทายด้านการยอมรับทางสังคมเนื่องจากปัจจัยทางศาสนาและเน้นให้คุณค่ากับภาพลักษณ์ของผู้ชายที่มีลักษณะและพฤติกรรมแบบผู้ชายและมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามเท่านั้น ซึ่งทำให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ในช่วงการเลือกตั้งประธานาธิบดีปี 2022 ประธานาธิบดี รามอส-ฮอร์ตตา เรียกร้องให้มีความเคารพต่อชุมชน LGBTQ+ มากขึ้น (Facal, 2023)

ส่วนในสิงคโปร์ ศาสนาคริสต์โดยเฉพาะคริสตจักรคาทอลิก มีอิทธิพลต่อวิธีการที่เพศและอัตลักษณ์ทางเพศต่าง ๆ ถูกนำเสนอและแสดงออกในสังคม คริสตจักรยังมีบทบาทในการรักษาจุดยืนแบบอนุรักษ์นิยมต่อสิทธิของ LGBTQI+ ในสังคมสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการยกเลิกการทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายเป็นอาชญากรรมตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2022 แต่สิงคโปร์ก็ยังไม่มีความหมายที่ยอมรับการแต่งงานในเพศเดียวกัน (Facal, 2023)

จากงานวิจัยข้างต้น เราจะเห็นความแตกต่างในเรื่องของการยอมรับทางสังคมต่อกลุ่ม LGBTQI+ ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากตัวอย่างของทั้งสามประเทศที่เป็นประเทศมุสลิม คือ บรูไน มาเลเซียและอินโดนีเซีย กลุ่ม LGBTQI+ ไม่ได้รับการยอมรับทางสังคม ตลอดจนรัฐมีการออกกฎหมายต่อต้านอย่างชัดเจน และมีบทลงโทษที่รุนแรงในบรูไน ซึ่งตรงกันข้ามกับประเทศไทยที่มีการออกกฎหมายรับรองการสมรสในเพศเดียวกัน ส่วนประเทศที่นับถือศาสนาคริสต์ เช่น ฟิลิปปินส์ ติมอร์-เลสเต และสิงคโปร์ ถึงแม้ไม่มีกฎหมายต่อต้าน แต่ก็ยังไม่มีความหมายรับรองการแต่งงานเพศเดียวกัน และยังมี การเลือกปฏิบัติต่อกลุ่ม LGBTQI+ ดำรงอยู่

ส่วนในประเทศที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิมอย่างเนปาลที่ผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาฮินดู มีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความคิดของผู้นำศาสนาในสังคมเนปาลต่อเรื่อง LGBTQI+ โดยผู้นำศาสนามีอิทธิพลอย่างมากในสังคมเนปาลในการชี้แนะประชาชนในเรื่องการดำเนินชีวิต ตลอดจนการใช้ชีวิตต่างๆ ในงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้นำทางศาสนา 4 ศาสนา คือ ฮินดู คริสต์ อิสลามและพุทธ ซึ่งได้ข้อสรุปว่า สังคมเนปาลยังไม่ยอมรับกลุ่ม LGBTQI+ ทำให้ LGBTQI+ ต้องปกปิดตัวตนของตนเองไว้ เพราะกลัวการปฏิเสธจากครอบครัว และผู้คนในชุมชน (Subedi, 2024)

ดังนั้น เราอาจสรุปเป็นภาพรวมได้ว่า ในเอเชียมีการยอมรับทางสังคมต่อกลุ่ม LGBTQI+ ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับสังคมในยุโรป มีเพียง 2 ประเทศในเอเชียที่มีกฎหมายสมรสเพศเดียวกันได้ คือ ไต้หวันและไทย มุสลิม LGBTQI+ ที่อยู่ในประเทศมุสลิมไม่สามารถเปิดเผยตัวได้อย่างเต็มที่ ส่วนมุสลิม LGBTQI+ ที่เป็นคนส่วนน้อยในประเทศอื่นๆ เช่น เนปาล ยังมีการไม่ยอมรับทางสังคมต่อกลุ่มนี้ เนื่องจากบรรทัดฐานทางสังคมที่ผูกโยงกับศาสนาอย่างแน่นแฟ้น

2.2 LGBTQI+ กับสังคมมุสลิมในตะวันตก

ในโลกตะวันตกได้มีความพยายามของนักวิชาการจำนวนหนึ่งในการสร้างค่านิยมใหม่ในเรื่อง ความหลากหลายทางเพศ หรือ ในเรื่องการรักเพศเดียวกัน Habib (2008) เสนอในบทความของเขาที่ชื่อ “Queer-friendly Islamic Hermeneutics” ว่าการอ่านที่กล่าวถึงกลุ่มชนของลูต (Lot) ในบท อัลอะรอฟ อายะฮ์ (วรรค) ที่ 80-84 ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการรักเพศเดียวกัน แต่เป็นสิ่งที่พระเจ้าลงโทษกลุ่มชนนั้นผู้ที่ไม่ยอมรับ ศาสดาลูต (Lot) หรือ ด้วยข้อหาพยายามที่จะข่มขืนแขกของศาสดาลูตที่เป็นเทวดาจากพระเจ้า Habib ได้แย้งว่านักวิชาการฟิกห์ (นิติศาสตร์อิสลาม) ให้ความเห็นแบบรวมๆที่ชี้ว่าเรื่องราวในอายะฮ์ (วรรค) ข้างต้นนั้นเกี่ยวข้องกับผู้รักเพศเดียวกันในอดีตจนถึงปัจจุบัน แทนที่จะมองว่าเรื่องราวนี้เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต ในกรณีดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนอาจมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อเป้าหมายของคัมภีร์การอ่าน ที่หลายต่อหลายบทได้ยกอุทาหรณ์ของกลุ่มชนที่พระเจ้าลงโทษในอดีตในลักษณะนี้เพื่อเตือนใจไม่ให้ชนรุ่นหลังได้ปฏิบัติตามแบบอย่างที่ไม่ดีนั้น ซึ่งเรื่องราวและหลักการที่ปรากฏในคัมภีร์การอ่านจะมีลักษณะครอบคลุมวิถีชีวิตมนุษย์ จนกระทั่งวันสิ้นโลก (Doomsday) บทความของ Habib ชิ้นนี้จึงเป็นตัวอย่างหนึ่งในการพยายามตีความคัมภีร์การอ่านใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการยอมรับเรื่องความหลากหลายทางเพศในโลกตะวันตก ซึ่งนักวิชาการอิสลามต่างได้แย้งและไม่ยอมรับการอธิบายการอ่านในลักษณะนี้

ในโลกตะวันตกมุสลิมที่เป็น LGBTQI+ ได้รับความกดดันจากครอบครัวและคนรอบข้าง พวกเขาเผชิญกับการถูกล้อเลียน การปฏิเสธและการไม่ยอมรับจากชุมชนและครอบครัว ถูกตั้งคำถามต่อความเคร่งครัดในศาสนา ด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงมีความพยายามที่จะตีความการอ่านผ่านมุมมองของพวกเขาเอง โดยการวิพากษ์วิจารณ์การอธิบายการอ่านแบบจารีต และนำเสนอว่าการอ่านเป็นคัมภีร์ที่ระบุถึงคุณธรรมต่างๆ เช่น การให้เกียรติผู้คน การต้อนรับขับสู้ ความใจกว้าง ความเสมอภาค และเสรีภาพในการเลือก การอ่านเรียกร้องไปสู่ความยุติธรรม เพราะฉะนั้น การอ่านก็สามารถที่จะยอมรับความเป็น LGBTQI+ ของพวกเขาได้ (Siraj, 2016) นอกจากนี้ บทความอ้างอิงถึง ความเห็นของ Muhsin Hendricks อิหม่ามที่เป็นเกย์แห่งแอฟริกาใต้ที่อ้างว่า เป็นปัญหาถ้าเราจะนำเอาฮะดีษมาเป็นแหล่งอ้างอิงในการประณามและต่อต้านคนที่มีความหลากหลายทางเพศ Muhsin Hendricks กล่าวว่า

แก่นแท้ของศาสนาไม่ได้ประณามความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่ใช่ชายหญิง ตรงกันข้าม สิ่งเหล่านี้กลับได้รับการยอมรับ ในฐานะองค์ประกอบของแผนของพระเจ้า ศาสนาอิสลาม ในความหมายที่แท้จริงของสันติภาพและความยุติธรรมยอมรับในรสนิยมทางเพศของแต่ละ

บุคคล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งตามธรรมชาติทางชีววิทยาและจิตวิทยา (อ้างใน Siraj, 2016 หน้า 90)

อย่างไรก็ตาม ความเห็นเหล่านี้มีความขัดแย้งอย่างรุนแรงต่อหลักความเชื่อ หรือ หลักศรัทธาของอิสลาม ที่ศรัทธาว่ากูรอานและชะดิซ เป็นสิ่งที่มาจากแหล่งเดียวกัน คือ มาจากพระผู้เป็นเจ้า กล่าวคือ กูรอานเป็นวจนะของอัลลอฮ์ ขณะที่ชะดิซเป็นคำสอนที่อัลลอฮ์กำหนดให้เกิดขึ้นกับนบีมุฮัมมัดจากบริบทและสถานการณ์ต่างๆ เพื่อถ่ายทอดให้กับมนุษยชาติในรูปของการปฏิบัติ การสั่งสอน หรือแม้กระทั่งการวางเฉยในสถานการณ์ต่างๆ การปฏิเสธชะดิซจึงมีผลอย่างร้ายแรง ตามทฤษฎีของนักวิชาการส่วนใหญ่ในโลกอิสลาม การไม่ยอมรับชะดิซ ถือว่าผู้นั้นได้ออกจากการเป็นมุสลิมแล้ว (Ruling on One Who Rejects a Saheeh Hadith - Islam Question & Answer, n.d.)

งานของ Rayside (2011) ที่ศึกษาการตอบสนองของชุมชนมุสลิมอเมริกันต่อการมีอยู่ของกลุ่มคนเกย์ระบุว่า ประชากรมุสลิมในอเมริกาคิดเป็นจำนวน 1% ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ มุสลิมส่วนใหญ่มีลักษณะอนุรักษนิยม ไม่ยอมรับค่านิยมตะวันตกในเรื่องความหลากหลายทางเพศ และมีความคิดที่ว่าค่านิยมตะวันตกทำให้ความศรัทธาเสื่อมถอยลง และกลัวว่ารุ่นลูกหลานจะรับเอาค่านิยมความหลากหลายทางเพศมาเป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ เช่นเมื่อใดที่มีการตีเบตกันในเรื่องการแต่งงานเพศเดียวกัน จำนวน 71% เห็นว่าควรให้ค่านิยม “ครอบครัว” ว่าเป็นการแต่งงานระหว่างเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม มุสลิมอเมริกันรุ่นแรกที่อยู่พวยพวยยังสหรัฐมีระดับการยอมรับเรื่องเกย์ที่ต่ำกว่ามุสลิมที่เกิดในสหรัฐ หรือ รุ่น 2 โดยเฉพาะในชุมชนมุสลิมแอฟริกันอเมริกา

นอกจากนี้ มีความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อการยอมรับความคิดความหลากหลายทางเพศ โดยการสำรวจนักศึกษามหาวิทยาลัยและนักศึกษาปีแรกในสหรัฐในปี ค.ศ. 2009 แสดงให้เห็นว่า 58% ของนักศึกษามุสลิมสนับสนุนการสมรสเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงไปสู่การยอมรับสิทธิพลเมืองและการเสมอภาคสำหรับกลุ่มหลากหลายทางเพศมากขึ้นในหมู่มุสลิมในอเมริกา (Rayside 2011) บทสรุปของเอกสารแสดงให้เห็นถึงการดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องของมุมมองอนุรักษนิยมทางจริยธรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศภายในชุมชนมุสลิมอเมริกา ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงในสังคม มุสลิมยังรักษาอัตลักษณ์ตนเองไว้อย่างมั่นคงเพื่อตอบสนองต่อปัจจัยภายใน เช่น การขยายตัวของเกลียดชังต่ออิสลาม (Islamophobia) อิทธิพลจากค่านิยมของครอบครัวจากประเทศกำเนิด บทบาทของผู้นำทางศาสนาและการเมืองแนวอนุรักษนิยม หรือ ปัจจัยภายนอกต่างๆ เช่น นโยบายต่างประเทศของสหรัฐและการเกลียดชังต่ออิสลาม ข้อจำกัดทางวัฒนธรรมและความคิดต่อความหลากหลายทางเพศ และการเปลี่ยนแปลงในมุมมองทางจริยธรรมของคนรุ่นใหม่อย่างเชื่องช้า

นอกจากนี้ Golriz (2021) ศึกษาการยอมรับกลุ่มมุสลิม LGBTQ ในเมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายสองกลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มองค์กรมุสลิม LGBTQ และ กลุ่มองค์กรศาสนาอิสลามทั่วไป ผู้เขียนพบว่าการยอมรับ/ไม่ยอมรับมุสลิม LGBTQ ในหลายระดับด้วยกัน ผู้เขียนเห็นว่าปัจจัยทางศาสนาอาจไม่ใช่เป็นตัวกำหนดการต่อต้าน LGBTQ ในหมู่มุสลิมในเมืองโตรอนโตแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีปัจจัยเสริมอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น ค่านิยมทางสังคม/ครอบครัว การปะทะกันของกระแส “ตะวันตก” กับ “ตะวันออก” เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนอาจเข้าใจอิสลามเพียงในบริบทของศาสนาที่เน้นเรื่องพิธีกรรม โดยมิได้เข้าใจอิสลามในฐานะวิถีชีวิตที่รวมเอาค่านิยม วัฒนธรรม และโลกทัศน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของอิสลาม ดังนั้น จึงมีอาจแยกได้ระหว่าง ศาสนาอิสลาม กับ วัฒนธรรมและค่านิยม รวมทั้งทัศนคติในการมองโลก ทั้งหมดที่กล่าวถึงนั้นมาจากคำสอนของศาสนา บรรลุอยู่ในคัมภีร์กุรอ่านและฮะดีษ

งานอีกชิ้น เขียนโดย Alvi & Zaidi (2021) ที่นำเสนอเรื่องประสบการณ์ของมุสลิม LGBTQI+ ในแคนาดาผ่านแนวคิด “สภาวะทับซ้อน” (Intersectional Approach) จากการศึกษามุสลิม LGBTQI+ จำนวน 6 คนที่มาจากเอเชียใต้ ซึ่งได้ข้อสรุปว่ามุสลิม LGBTQI+ ในแคนาดามีสภาวะกดดันจากหลายปัจจัย เช่น ในเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ความเคร่งครัดทางศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการยอมรับจากครอบครัวในเรื่องเพศสภาพของตนเอง สิ่งนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในตนเอง ไม่กล้าเปิดเผยตนเองเพราะกลัวว่าครอบครัวจะเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งในบทความวิจัยดังกล่าวผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคนไม่ได้เป็นผู้เคร่งครัดในศาสนา เช่น ละหมาดไม่ครบ 5 เวลา หรือไม่ได้ปฏิบัติศาสนาอย่างเคร่งครัด ทำให้ยังขาดมุมมองของมุสลิม LGBTQ+ หรือ มุสลิมที่มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทาง LGBTQ+ แต่ยังปฏิบัติตนเองในศาสนาอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะเพิ่มมุมมองให้รอบด้านมากขึ้น

วิทยานิพนธ์เรื่อง "The Closet, Encounters and Lived Religion: Reflections on the Experiences of LGBT+ British Muslims" โดย Nathar Ali Iqbal (2020) สำรวจการปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของอัตลักษณ์ทางเพศ ศาสนา และเชื้อชาติของชาวมุสลิมอังกฤษที่เป็น LGBT+ โดยพบว่าชาวมุสลิมกลุ่มนี้เผชิญกับความท้าทายจากคำสอนทางศาสนาอิสลามที่ยึดถือความเป็นมาตรฐานของเพศ ซึ่งทำให้พวกเขารู้สึกว่าความเป็นเพศของตนไม่สอดคล้องกับศาสนาและมักเกิดความรู้สึกผิดและอับอาย ผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องซ่อนเร้นอัตลักษณ์ทางเพศเนื่องจากแรงกดดันจากศาสนา เชื้อชาติ และครอบครัว แม้ว่าจะพบกับแรงกดดันเหล่านี้แต่บางคนก็พบวิธีการแก้ไขอัตลักษณ์ของตนผ่านการตีความคำสอนศาสนาในแบบของตนเอง การเผชิญหน้าและปฏิสัมพันธ์ในพื้นที่ต่างๆ มีผลอย่างมากต่อความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะในพื้นที่ออนไลน์ ซึ่งกลุ่มชาวมุสลิมที่เป็น LGBT+ ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน LGBT+ ด้วยกัน จึงความรู้สึกเป็นชุมชน ในขณะเดียวกันพวกเขายังต้องเผชิญกับความท้าทายจากกลุ่มโฮโมโฟเบีย (การเกลียดกลัวกลุ่มรักเพศเดียวกัน) ในชุมชนมุสลิมและการเหยียดเชื้อชาติในบริบท LGBT+ ที่กว้างขึ้น แม้จะต้องเผชิญกับการถูกกีดกัน หลายคนยังคงรักษาการปฏิบัติทางศาสนาและพัฒนาวิธีการปฏิบัติที่ยืนยันทั้งอัตลักษณ์ทางเพศและศาสนาของตนเอง ซึ่งบ่อยครั้งเกี่ยวข้องกับการตีความอัลกุรอ่านใหม่และการค้นหาวิธีปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับประสบการณ์ชีวิตของพวกเขา

โดยสรุป โลกาวัดันหรือการนำแนวคิดและวัฒนธรรมตะวันตกเข้าสู่สังคมทั่วโลก มีผลกระทบต่อค่านิยมและอัตลักษณ์ทางเพศ รวมถึงการยอมรับความหลากหลายทางเพศ (LGBTQI+) งานวิจัยหลายชิ้นดังที่กล่าวถึงมาแล้ว ชี้ให้เห็นว่าความหลากหลายทางเพศที่นิยมโดยตะวันตกได้เปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของผู้คนในหลายประเทศ รวมถึงการยอมรับการแต่งงานเพศเดียวกันที่ปัจจุบันถูกกฎหมายใน 37 ประเทศ มุสลิมที่เป็น LGBTQI+ ต้องเผชิญกับความท้าทายในการปรับตัวและแสดงออกตัวตนในสังคมที่มักไม่ยอมรับ โดยเฉพาะในประเทศที่มีกฎหมายศาสนาอิสลามที่เข้มงวด เช่น บรูไน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ในทางตรงกัน

ข้าม ประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม เช่น ไทย เนปาล และติมอร์-เลสเต มีระดับการยอมรับและการปฏิบัติที่แตกต่างกันไป งานวิจัยของ Nathar Ali Iqbal (2020) สำรวจความซับซ้อนของอัตลักษณ์ทางเพศและศาสนาของชาวมุสลิมอังกฤษที่เป็น LGBTQI+ ซึ่งต้องเผชิญกับการซ่อนเร้นและแรงกดดันจากสังคมและครอบครัว แม้จะมีการสนับสนุนจากกลุ่มออนไลน์และชุมชน LGBTQI+ แต่ก็ยังมีความขัดแย้งและความท้าทายในเรื่องของการตีความศาสนาและการยอมรับอัตลักษณ์ของตนเอง

การรับมือและการตอบสนองทางสังคมของกลุ่ม LGBTQ มุสลิมทั้งในตะวันตกและตะวันออก มีความแตกต่างและหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ในโลกตะวันตก มุสลิมที่เป็น LGBTQI+ ได้รับความกดดันจากครอบครัวและชุมชน พวกเขาเผชิญกับการถูกล้อเลียน การปฏิเสธ และการไม่ยอมรับด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงพยายามตีความกุรอานและฮะดีษใหม่ให้สอดคล้องกับความเข้าใจและประสบการณ์ของพวกเขาเอง ตัวอย่างเช่น Habib (2008) เสนอว่าการตีความเรื่องราวของกลุ่มชนลุดในกุรอานควรมองในแง่ของการปฏิเสธศาสนาทูตของกลุ่มชนลุด ไม่ใช่การรักเพศเดียวกัน ในขณะที่ Muhsin Hendricks อีหม่ามเกย์จากแอฟริกาใต้ ให้ความเห็นว่าศาสนาอิสลามยอมรับบรรณิยมทางเพศที่หลากหลายเป็นส่วนหนึ่งของแผนของพระเจ้า (Siraj, 2016).

ในตะวันออกกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มุสลิม LGBTQI+ มักต้องเผชิญกับกฎหมายศาสนาที่เข้มงวดและการไม่ยอมรับทางสังคม เช่น ในบรูไน มาเลเซีย และอินโดนีเซีย มีกฎหมายชะรีอะฮ์ที่ห้ามและลงโทษการรักเพศเดียวกันอย่างรุนแรง เช่น การเยียนตีหรือการจำคุก ในทางตรงกันข้าม ประเทศเช่นไทยและเนปาล มีการยอมรับและสนับสนุนสิทธิของ LGBTQI+ มากขึ้น โดยมีการออกกฎหมายรับรองการแต่งงานเพศเดียวกันในไทย และผู้นำศาสนาในเนปาลมีบทบาทในการชี้แนะประชาชนต่อแนวคิดความหลากหลายทางเพศ (Subedi, 2024)

นอกจากนี้ สื่อยุคใหม่และออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมุสลิม LGBTQI+ โดยใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารและสร้างชุมชน เช่น ในวิทยานิพนธ์เรื่อง "Networking Illicit Desire: Online and Offline Queer Community Identity Formation in the United Arab Emirates" ศึกษาวิธีการที่ผู้ชายรักเพศเดียวกันในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์สร้างตัวตนและชุมชนของตนเองทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์ ท่ามกลางข้อจำกัดทางสังคมและกฎหมาย (Mahdavi, 2012).

การศึกษาเหล่านี้นำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการรับมือและการตอบสนองของกลุ่ม LGBTQI+ มุสลิมทั้งในตะวันตกและตะวันออกได้ช่วยเพิ่มความเข้าใจในผลกระทบของโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของ LGBTQI+ มุสลิม

2.3 โยโมเช็ทวาล: มุมมองจากกุรอานและซุนนะฮ์

ประวัติศาสตร์ของการรักเพศเดียวกันในอิสลามสามารถตรวจสอบได้จากแหล่งข้อมูลทางศาสนา ในคัมภีร์อัลกุรอานและซุนนะฮ์ (การกระทำและคำสอนของศาสดามุฮัมมัด ซ.ล.) รวมถึงการตีความของนักวิชาการทางศาสนาในยุคต่าง ๆ

การปฏิบัติรักเพศเดียวกันเริ่มต้นในช่วงเวลาของศาสดาอับรอฮีม (Abraham) และศาสดาลูต (Lot) เมื่อศาสดาลูตออกจากบ้านเกิดของลุงของเขาในคานาอันไปยังดินแดนปาเลสไตน์ตามคำสั่งของอัลลอฮ์และตั้งถิ่นฐานในเมืองชะดุม ในดินแดนปาเลสไตน์ เขาและครอบครัวถูกปฏิบัติไม่ดีจากชาวเมือง ยกเว้นคู่สามีภรรยาชราคู่หนึ่ง (Terblanche, 2009)

หลังจากอยู่ร่วมกับชาวเมืองไม่กี่วัน ศาสดาลูตพบว่าชาวเมืองนั้นเป็นผู้บูชางี๊วต์ เป็นโจรปล้นทรัพย์ตามทาง และมีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน เขาจึงตอบโต้พวกเขาว่า: "พวกเจ้าไปหาชายแทนที่จะหาหญิง และตัดขาดทางหลวง (โดยการปล้นคน) และปฏิบัติความชั่วร้าย (แม้ในที่ประชุมของพวกเจ้าเอง)..." (อัลกุรอาน, 29:29)

เขาพบว่าชายส่วนใหญ่ในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายด้วยกัน และเขาเริ่มดักเตือนพวกเขาให้ละทิ้งวิถีทางชั่วร้ายของพวกเขาก่อนที่ความพิโรธของอัลลอฮ์จะลงโทษพวกเขา ประชาชนของเขาตอบได้ว่า:

"ถ้าท่านไม่หยุดยั้ง ลูตเอ๋ย ท่านจะถูกขับออกไปแน่นอน" (อัลกุรอาน, 26:167)

"แต่ประชาชนของเขาไม่มีคำตอบอื่นนอกจากนี้: พวกเขากล่าวว่า ขับไล่ผู้ตามของลูตออกจากเมืองของพวกเขา เหล่านี้คือผู้ที่ต้องการเป็นผู้บริสุทธิ์สะอาด" (อัลกุรอาน, 27:56)

หลังจากไม่สามารถโน้มน้าวให้พวกเขาเปลี่ยนวิถีชีวิตได้ ศาสดาลูตขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ว่า:

"โอ้พระเจ้าของข้า ขอพระองค์ช่วยข้าพเจ้าต่อประชาชนที่ทำความชั่ว" (อัลกุรอาน, 29:30)

ไม่นานหลังจากนั้น อัลลอฮ์ได้ส่ง มลาอิกะฮ์ (ทูตสวรรค์) ในรูปของผู้ส่งสารที่ปลอมตัวเป็นชายหนุ่ม พวกเขาไปหาศาสดาอับรอฮีมก่อนและแจ้งว่าอัลลอฮ์จะทำลายประชาชนของศาสดาลูต:

"และเมื่อผู้ส่งสารของเรามาหาอับรอฮีมพร้อมกับชาวดี พวกเขากล่าวว่า: 'แท้จริงเราไปทำลายประชาชนของเมืองนี้ เพราะพวกเขาเป็นคนชั่วร้าย'" (อัลกุรอาน, 29:31)

ศาสดาอับรอฮีมตอบว่า:

"แต่ที่นั่นมีลูตอยู่ พวกเขากล่าวว่า: “เรารู้ดีว่าใครอยู่ที่นั่น เราจะช่วยเขาและผู้ติดตามของเขา ยกเว้นภรรยาของเขา เธอจะเป็นหนึ่งในผู้ที่อยู่ข้างหลัง” (อัลกุรอาน, 29:32)

มลาอิกะฮ์ (ทูตสวรรค์) ไปหาศาสดาลูตและแจ้งข่าวเดียวกัน:

"และเมื่อผู้ส่งสารของเรามาหาลูต เขาเศร้าใจต่อพวกเขาและรู้สึกว่ามีพลังที่จะปกป้องพวกเขา แต่พวกเขากล่าวว่า: “อย่ากลัวเลย และอย่าเศร้าใจ: เรามาที่นี่เพื่อช่วยเจ้าและผู้ติดตามของเจ้า ยกเว้นภรรยาของเจ้า เธอจะเป็นหนึ่งในผู้อยู่ข้างหลัง” (อัลกุรอาน, 29:33)

ทูตสวรรค์แจ้งว่าศาสดาลูตควรออกจากเมืองพร้อมกับครอบครัวในเวลากลางคืน และอย่ามองกลับหลัง:

"ทูตสวรรค์กล่าวว่า โอ้ลูต เราเป็นผู้ส่งสารจากพระเจ้าของเจ้า โดยไม่มีทางที่พวกเขาจะมาถึงเจ้า ตอนนี้เดินทางกับครอบครัวของเจ้าในขณะที่ยังคงมีกลางคืนเหลืออยู่ และอย่ามองกลับแต่ภรรยาของเจ้า (จะยังคงอยู่) สิ่งที่เกิดขึ้นกับประชาชนจะเกิดขึ้นกับเธอ เวลานั้นดหมายของพวกเขาคือเช้า เวลานั้นดหมายไม่ใกล้แล้วหรือ?" (อัลกุรอาน, 11:81)

ท่านลูตออกจากเมืองพร้อมกับลูกสาวสองคน ในเวลากลางคืน และในตอนเช้าเมืองได้ถูกทำลาย ศาสดาลูตและครอบครัวของเขาถูกช่วยเหลือ ยกเว้นภรรยาของเขา

ศาสตราจารย์หมัด ซ.ล. ได้อธิบายให้สหายของท่านทราบอย่างชัดเจนว่า "ลิวาต" (การรักเพศเดียวกัน, การมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายกับชาย) เป็นบาปใหญ่ที่พวกเขาจำเป็นต้องละเว้น ท่านยังอธิบายต่อไปว่าบทลงโทษที่กำหนดไว้สำหรับผู้ที่พบว่ามีความผิดคือการประหารชีวิต

Dawood Terblanche (2009) อธิบายว่า กุรอานได้กำหนดความหมายของ "ลิวาต" ผ่านการกระทำของประชาชนของศาสดาลูต เช่นเดียวกับที่อะดิซได้กำหนดความหมายของ "ลิวาต" เช่น อะดิซที่ถูกบันทึกไว้ใน Sunan al-Tirmidhi³ โดยมีรายงานจากท่านญาบิร บิน अबดุลเลาะห์ ว่าศาสตราจารย์หมัด ซ.ล. กล่าวถึงความกลัวว่าบาปของ "ลิวาต" อาจจะตกมาถึงประชาชนของท่านในอนาคต ท่านกล่าวว่า:

"แท้จริงสิ่งที่ข้ากลัวมากที่สุดสำหรับประชาชนของข้าคือการกระทำของประชาชนของลูต"

(Sunan al-Tirmidhi, 892)

อย่างไรก็ตาม ตามหลักฐานด้านบนจากกุรอานและซุนนะฮ์ จะเห็นได้ว่ามีความเข้มงวดและมีบทลงโทษที่รุนแรง เนื่องจากว่าศาสนาต้องการรักษาสังคมให้มีความระเบียบเรียบร้อย มีมาตรฐานทางเพศที่ต้องตามธรรมชาติ ดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์มนุษยชาติ รักษาสมดุลให้กับสังคม อย่างไรก็ตาม ไม่มีหลักฐานยืนยันว่ามีผู้ใดได้รับโทษเนื่องมาจากการลิวาต ในยุคท่านศาสดา แต่เกิดขึ้นภายหลังในยุคหลังจากท่าน

เจตนารมณ์ของศาสนามีบทลงโทษที่เข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้คนละเมิดบทบัญญัติจากพระเจ้าที่จะทำให้สังคมเสื่อมทราม มากกว่าต้องการที่จะลงโทษอย่างรุนแรง ซึ่งตามกฎหมายอิสลาม (ชะรีอะฮ์) บทลงโทษสำหรับ "ลิวาต" (การมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักระหว่างผู้ชาย) ต้องการพยานที่มีความน่าเชื่อถืออย่างน้อยสี่คน พยานเหล่านี้ต้องเห็นการกระทำดังกล่าวโดยตรง (เห็นขณะอวัยวะเข้าไปในอวัยวะ) และเป็นพยานที่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่สูงมากในการพิสูจน์ความผิดนี้ มาตรการนี้ถูกออกแบบมาเพื่อป้องกันการกล่าวหาอย่างไม่เป็นธรรมและเพื่อรักษาความยุติธรรมในสังคม

อย่างไรก็ตาม หลักการที่ปรากฏในกุรอานและอะดิซจะสามารถบังคับใช้เฉพาะประเทศที่ใช้กฎหมายอิสลามในการปกครองประเทศเท่านั้น ซึ่งในประเทศที่เป็นรัฐโลกียวิสัย หรือ เซคคิวลาร์ การบังคับใช้กฎหมายอิสลามจึงไม่สามารถปฏิบัติได้ ในกรณีนี้ ในประเทศไทย การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการรักเพศเดียวกันหรือการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่ที่ยินยอมกันไม่ได้ถือเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายของรัฐ ปัจจุบันประเทศไทยมี

³ Sunan al-Tirmidhi เป็นหนังสือหะดีษหนึ่งในหกหนังสือหะดีษสำคัญในอิสลาม ซึ่งถูกรวบรวมโดยอิมาม अबูอิซา มุฮัมหมัด อิบน์อิซา อัดติรมิซี (Abu Isa Muhammad ibn Isa al-Tirmidhi) ผู้เป็นนักวิชาการหะดีษที่มีชื่อเสียงในศตวรรษที่ 9 คริสต์ศตวรรษ หรือ ตรงกับศตวรรษที่ 3 ฮิจเราะห์ศตวรรษ

กฎหมายที่เน้นการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไม่ว่าจะมีรสนิยมทางเพศแบบใด รวมถึงการป้องกันการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) และมี ร่างพ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม (จากการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์) ที่ได้รับการรับรองจากรัฐสภาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และเตรียมประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ซึ่งเนื้อหาสำคัญของพ.ร.บ.สมรสเท่าเทียมนี้ คือ การอนุญาตให้คู่สมรสไม่จำเป็นต้องมาจากเพศชายและหญิง ซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมในบทที่ 3 ต่อไป

อย่างไรก็ตาม มุสลิมอยู่ในสองสถานะ คือ พลเมืองในรัฐไทย และเป็นประชาชนของนบีมุฮัมมัด (ซ.ล) จึงมีความแตกต่างในด้านหลักการในการปฏิบัติตนในเรื่องนี้ กล่าวคือ ประชาชนมุสลิมมีกฎหมายบังคับใช้สำหรับตัวเขาในสองระดับ คือ กฎหมายของรัฐ และกฎหมายชะรีอะฮ์ ซึ่งในระดับส่วนตัวมุสลิมจำเป็นต้องปฏิบัติทั้งสองกฎหมายควบคู่กันไป ถึงแม้กฎหมายชะรีอะฮ์จะไม่สามารถบังคับใช้ในรัฐไทยได้ก็ตาม

บทที่ 3

การเมืองและความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมมุสลิมไทย

ในสังคมไทยที่มีความแตกต่างด้านความหลากหลายทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ความเชื่อ และวิถีปฏิบัติทางศาสนาที่ปรากฏอยู่ให้เห็น ยังมีการดำรงอยู่ของความแตกต่าง ความหลากหลายทางเพศภาวะและเพศวิถีที่ไม่ได้เกิดขึ้นภายใต้การแต่งงานและไม่ได้จำกัดเฉพาะความสัมพันธ์แบบคู่เพศตรงข้าม (heterosexual) เช่น เพศวิถีของหญิงรักหญิง เพศวิถีชายรักชาย เป็นต้น การเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มต่างๆ เพื่อเรียกร้องสิทธิความหลากหลายทางเพศอย่างเท่าเทียมเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมือทางการเมืองในการเคลื่อนไหว (ปณิธิ บราวน์ , 2557) สังคมมุสลิมที่เป็นสังคมย่อยอยู่ในสังคมใหญ่จึงได้รับอิทธิพลของการเรียกร้องสิทธิความหลากหลายทางเพศนี้ไปด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มมุสลิม LGBTQI+ ที่เกิดกระแสเปิดพื้นที่มากขึ้น หรือ การต่อต้านของชุมชนมุสลิมต่อการเคลื่อนไหวในการเรียกร้องความหลากหลายทางเพศ ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงกระบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองในการเรียกร้อง “กฎหมายสมรสเท่าเทียม” ตลอดจนการต่อต้านกฎหมายสมรสเท่าเทียมจากสังคมมุสลิมในหลายภาคส่วน เพื่อชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของแนวคิดเสรีนิยมที่มีอิทธิพลต่อการเมืองในประเทศไทย

3.1 กระบวนการทางการเมืองในการผลักดันกฎหมายสมรสเท่าเทียม

ประเด็นที่พูดกันมากในสังคมไทยและสังคมมุสลิมไทยผ่านการเมืองและความหลากหลายทางเพศในบริบทสังคมมุสลิมไทย คือเรื่อง การสมรสเท่าเทียม ซึ่งเป็นนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ โดยเฉพาะพรรคก้าวไกลที่ได้ชูนโยบายนี้ในการหาเสียงและพรรคได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับหนึ่งของการเลือกตั้งเมื่อปี 2566 การสมรสเท่าเทียมเป็นร่าง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่วางอยู่บนแนวคิดความเท่าเทียมกัน (Equality) โดยเฉพาะเรื่องการสมรสของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTQI+ โดยเติมทีในกฎหมายมีหลักการคือไม่ให้บุคคลสองคนที่เป็นเพศเดียวกัน สามารถสมรสได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย (The Thaiger TH, 2567)

กระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมมีประเด็นสำคัญที่ลงมติแก้ไข เช่น แก้ไขอายุขั้นต่ำในการหมั้นจากชายและหญิงอายุ 17 ปี สามารถทำการหมั้นได้ เป็นการหมั้นจะทำได้เมื่อบุคคลสองฝ่ายมีอายุ 18 ปี ซึ่งเป็นการแก้ไขอายุขั้นต่ำในการสมรส

จากที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ มาตรา 1448 กำหนดเงื่อนไขอายุขั้นต่ำในการสมรสไว้ที่ 17 ปีบริบูรณ์ และในการพิจารณาร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมในชั้นกรรมาธิการ ได้ยึดฉบับที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี (ครม.) เป็นร่างหลักในการพิจารณา ซึ่งร่างฉบับที่เสนอโดย ครม. กำหนดอายุขั้นต่ำในการสมรสไว้ที่ 17 ปีเช่นกัน ขณะที่ร่างฉบับที่เสนอโดยภาคประชาชน ฉบับที่เสนอโดย ส.ส. พรรคก้าวไกล และฉบับที่เสนอโดย ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งผ่านวาระหนึ่งและพิจารณาประกบในชั้นกรรมาธิการ ต่างเสนอแก้ไขอายุขั้นต่ำในการสมรสให้ทำได้เมื่ออายุ 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ใน

ชั้นกรรมาธิการจึงมีมติแก้ไขกำหนดรับรองอายุขั้นต่ำในการสมรสไว้ที่ 18 ปีบริบูรณ์ โดยสภาผู้แทนราษฎร มีมติเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขอายุขั้นต่ำในการสมรสจาก 17 ปีเป็น 18 ปี

ถึงแม้จะมีการปรับแก้อายุขั้นต่ำในการสมรส แต่ในร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมฉบับที่ผ่านกรรมาธิการและเข้าสู่การพิจารณาของสภาฯ ยังคงหลักการเดิมกับร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม คือมีข้อยกเว้นให้สามารถทำการสมรสแม้อายุยังไม่ถึงเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดได้ หากมีเหตุอันสมควร ศาลสามารถอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้ (iLaW, 2024)

ทั้งนี้ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. หรือร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม วาระที่ 2-3 หลังจากคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายครบแล้ว 68 มาตรา ด้วยคะแนนเสียง 400 ต่อ 10 เสียง งดออกเสียง 2 เสียง ไม่ลงคะแนน 3 เสียง

นอกจากนี้ มีประเด็นบางประการที่ถูกหยิบยกมาประกอบการพิจารณาร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมฉบับที่ผ่านวาระหนึ่ง นี้ เช่น กรรมาธิการจากภาคประชาชน เสนอให้แก้ไขโดยเพิ่มคำว่า “บุพการีลำดับแรก” เข้าไปในมาตราต่างๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งไม่ได้ตัดคำว่า “บิดามารดา” ออกไป แต่เป็นกำหนดคำเพิ่มขึ้นไปเท่านั้น แต่ข้อเสนอเพิ่มเติมคำว่า “บุพการีลำดับแรก” เป็นอันตกไป เมื่อเสียงข้างมากของสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการข้างมาก ที่ไม่เพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นๆ ที่เสนอเพิ่มเติมคำว่า “บุพการีลำดับแรก” เข้าไปหลังคำว่า “บิดามารดา”

ยังมีประเด็นการกำหนดกลไกการแก้ไขปัญหา การรับรองสิทธิ สวัสดิการ สิทธิประโยชน์ของคู่สมรสที่จะจดทะเบียนสมรสหากกฎหมายสมรสเท่าเทียมผ่านไว้ว่า บรรดากฎหมายใดๆ ที่อ้างถึงสามี ภรรยา ถือว่าว่างอ้างถึงคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมไว้ด้วย เท่ากับว่า หากร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมผ่านการพิจารณาของรัฐสภา โดยไม่มีการแก้ไขเนื้อหาส่วนนี้ในชั้นวุฒิสภา และมีผลบังคับใช้ คู่สมรสไม่ว่าจะเพศใด อัตลักษณ์ทางเพศใด ที่ไปจดทะเบียนสมรส ก็จะมีสิทธิ ได้รับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการตามกฎหมายต่างๆ เช่นเดียวกันกับคู่สมรสชาย-หญิง (iLaW, 2024)

3.2 การต่อต้านนโยบาย “สมรสเท่าเทียม” ของสังคมมุสลิมไทย

สำหรับกฎหมายสมรสเท่าเทียมนั้น องค์กรแนวร่วมของมุสลิมไทยซึ่งมีพรรคประชาชาติเป็นแกนนำออกมาประกาศเดินหน้ารณรงค์คัดค้านตั้งแต่ในช่วงเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2566 ต่อ “กฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่ขัดกับหลักศีลธรรม” ซึ่งรวมถึง (ร่าง) พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม ที่รับรองสิทธิในการใช้ชีวิตคู่ของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+)

ที่ผ่านมาทั้งศาสนาและความเชื่อซึ่งมีอายุเก่าแก่ ทั้งยังมีผู้นับถือศรัทธาจำนวนมากทั่วโลก เช่น ศาสนาคริสต์บางนิกาย ศาสนายูดาห์ และศาสนาอิสลาม ต่างปฏิเสธไม่ยอมรับการครองคู่ระหว่างเพศเดียวกัน หรือการสมรสแบบอื่นใดที่นอกเหนือไปจากคู่ชายจริงหญิงแท้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาอิสลาม ที่บังคับใช้

กฎหมายชะรีอะห์ในรัฐอิสลามบางแห่ง มีบทลงโทษผู้มีพฤติกรรมทางเพศ "เบี่ยงเบน" หรือ sodomy (BBC News ไทย, 2565)

การคัดค้าน พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม ทำให้คนทั่วไปมองว่า ศาสนาอิสลามและชุมชนชาวมุสลิมทั้งหมดล้วนมีทัศนคติและจุดยืนต่อต้านการสมรสเพศเดียวกัน โดยมองว่าเป็นสิ่งต้องห้ามหรือ "ฮะรอม" โดยการสมรสที่ชอบธรรมทางศาสนาจะเกิดขึ้นระหว่างชายกับหญิงเท่านั้น ซึ่งจะถือว่าการสมรสอย่างถูกต้อง อิสลามให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวมากที่สุด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างสังคมที่ดีต่อไป ซึ่งเด็กจะเกิดมาและได้รับการเลี้ยงดูในสภาพแวดล้อมที่มั่นคงและปลอดภัยได้ ด้วยเหตุนี้ศาสนาอิสลามจึงไม่ยอมรับความหลากหลายทางเพศ เพราะเห็นว่าผิดธรรมชาติและไม่เป็นไปตามพระประสงค์ของพระเจ้า

เมื่อวันที่ 21 ธ.ค. 2566 ณ รัฐสภา มติสภาผู้แทนราษฎร ผ่านวาระ 1 รับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ .. พ.ศ.... หรือ ร่างพ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม ทั้ง 4 ฉบับ โดยเป็นการลงมติในครั้งเดียวทั้งร่าง 4 ฉบับ คือ ร่างฯ ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี, พรรคก้าวไกล, พรรคประชาธิปัตย์ และภาคประชาชน ด้วยคะแนนเสียง 400 ต่อ 10 เสียง งดออกเสียง 2 เสียง ไม่ลงคะแนน 3 เสียง

ขณะที่พรรคประชาชาติ ซึ่งมีจุดยืนไม่เห็นด้วยกับ ร่างพ.ร.บ. ฉบับนี้ นายชูการ์โน มะทา ส.ส.ยะลา และเลขาธิการพรรคประชาชาติ ระบุว่า พรรคมีนโยบายไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งฯ หรือ ร่างพ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม ย้ำว่าคัมภีร์อัลกุรอาน ระบุว่า ต้องยึดมั่นในชีวิตคู่สมรส เพศชาย-หญิง เพื่อขยายเผ่าพันธุ์ให้มากขึ้น "พี่น้องที่เคร่งครัดต่อศาสนานั้น จะต้องยึดมั่นในชีวิต ถ้าจะเป็นคู่สมรสได้ก็ต้องเป็นเพศหญิงกับเพศชายเท่านั้นเพื่อขยายเผ่าพันธุ์ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น" "พรรคประชาชาติ ไม่เคยมีความขัดแย้งใดๆ กับกลุ่ม LGBT" (TCIJ Online, 2566)

นายชูการ์โน มะทา ระบุว่าอีกว่า ตนมีมุมมองจุดยืนที่ชัดเจนและยึดมั่นในหลักคำสอน ดังนั้นจะต้องทำหน้าที่ที่ต้องมีความรับผิดชอบ มีคำมั่นสัญญาที่เคยให้ไว้กับประชาชน แม้ว่าการลงมติเราจะพ่ายแพ้ แต่เชื่อว่าในโลกอาคิเราะฮ์ (โลกสุดท้าย) เราและผู้สนับสนุนพรรคประชาชาติจะเป็นผู้ชนะ และนายชูการ์โน มะทา กล่าวย้ำพร้อมกับบอกว่า ประชาชนที่เลือกพรรคประชาชาติมีอยู่กว่า 5 แสนเสียงในจังหวัดชายแดนใต้ หลักศาสนาอิสลามเป็นเหตุผลที่ ส.ส. มุสลิมจากยะลา แสดงต่อสภา โดยเขาระบุว่า ในพระวจนะของเอกองค์อัลลอฮ์ พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานนั้น ได้ระบุชัดว่า คู่สมรสจะต้องเป็นเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น

"หน้าที่ของคู่สมรสคือการขยายเผ่าพันธุ์มนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้น วันนี้เรามองเรื่องความเท่าเทียมเรามองเรื่องของสิทธิเสรีภาพเรามองถึงเรื่องของโลกเสรี แต่เราลืมมองเรื่องของศีลธรรมความรู้สึก สิ่งที่ยึดเหนี่ยวอยู่ในหัวใจของพี่น้องประชาชนผู้เคร่งครัดต่อหลักการศาสนา ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ หรือแม้แต่ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามก็ตาม ผมคิดว่ามีความยากลำบากในการลงมติเรื่องดังกล่าวได้" นายชูการ์โน มะทา กล่าว (TCIJ Online, 2566)

นายอับดุลอายี สาแมง สส.ยะลา พรรคประชาชาติอีกคน กล่าวในรัฐสภาโดยสนับสนุนคำพูดของนายชูการ์โน มะทา ว่า

“วิถีของชาวมุสลิมยึดมั่นอัลกุรอานเป็นธรรมนูญชีวิต และชาวมุสลิม 2,000 กว่าล้านคนทั่วโลก ไม่มีใครบอกว่าจะต้องยกร่างอัลกุรอานฉบับใหม่ขึ้นมา เพราะอัลกุรอานเป็นแนวทางที่ถูกกำหนดมาแล้ว อีกทั้งสิทธิในการดำเนินตามวิถีศาสนา ยังเป็นสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่งเช่นกัน”

"ต้องขออภัยกับบุคคลที่เห็นต่างที่บอกว่าเรื่องศาสนา ก็เป็นเรื่องศาสนา เรื่องสิทธิมนุษยชนก็เป็นเรื่องสิทธิมนุษยชน แต่นี่ล้วนแล้วเป็นเรื่องของศาสนาทั้งสิ้น เป็นสิทธิมนุษยชนในกรอบของศาสนา"

ด้าน วรวิทย์ บารู ส.ส.ปัตตานี พรรคประชาชาติอีกคน ชี้ว่าศาสนาอิสลามเป็นวิถีแห่งการปฏิบัติ และพรรคประชาชาติไม่ต้องการจะเป็นไม้ซีกจัดไม้ซุง เพียงแต่จำเป็นต้องอธิบายถึงกรอบความคิดที่แตกต่าง รวมทั้งต้องตอบคำถามต่อประชาชนในพื้นที่ที่เป็นผู้แทนได้

"เราไม่ได้หาเสียง แต่เป็นข้อเท็จจริงในพื้นที่ เพราะเขาจะต้องถาม เมื่อวิถีการดำเนินชีวิตของเขาถูกนำสิ่งเหล่านี้เข้ามา... สิ่งเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริงที่จะปรากฏในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจะปรากฏกับสังคมมุสลิมทั่วไป เพราะมันไปกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของเขา" ส.ส.ปัตตานี กล่าว (BBC News ไทย, 2566)

สำหรับนักวิชาการมุสลิมได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ โดยขอให้พรรคประชาชาติได้ยั้งหยัดบนในแนวทางนี้ และอนาคตประชาชนชาวไทยจะเข้าใจเอง แม้ววันนี้ในกระแสน์ไทยส่วนใหญ่อาจจะยังไม่เข้าใจ "ประเด็นสมรสเท่าเทียม" ก็ตาม

อาจารย์รูนันท์ เจ๊ะโซ๊ะ (มติชนสุดสัปดาห์, 2566) อาจารย์ด้านภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมาลายา ประเทศมาเลเซีย ได้ให้ทัศนะเรื่องกฎหมายสมรสเท่าเทียม ดังนี้

1. พรรคประชาชาติที่มีผู้สนับสนุนส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ถือว่าเป็นพรรคตัวแทนของมุสลิมที่เลือกพรรคนี้ พรรคก็มีสิทธิที่จะทำหน้าที่ตรงนี้ (ถ้าเราจะดึงพรรคนี้เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารที่จะพูดยังไม่ให้คนที่ไม่ใช่มุสลิมได้เข้าใจประเด็นนี้ ซึ่งสิ่งที่ต้องระวังคือการพูดแล้วผลที่ตามต้องไม่เกิดการโจมตีอิสลามมากไปกว่านี้)

2. ประเทศไทยประกอบด้วยประชากรที่หลากหลายหลายความเชื่อ หลากหลายวิถีชีวิต การที่ชาว LGBTQ+ ต้องการสมรสเท่าเทียมก็เป็นสิทธิของพวกเขาที่จะเรียกร้องให้มีได้

3. ขณะเดียวกันเราในฐานะมุสลิมก็มีสิทธิที่จะปกป้องหลักการของเราด้วยเช่นกัน ที่ไม่สามารถยอมรับการสมรสแบบนี้ได้ในสังคมมุสลิมของเรา

4. ถ้าพิจารณาอีกด้านการสมรสเท่าเทียมไม่ได้เกี่ยวกับเรา เพราะในอิสลามการแต่งงานต้องระหว่างเพศชายกับหญิงเท่านั้น ดังนั้นการสมรสเท่าเทียมจึงไม่อาจเทียบกับการนิกะห์ตามหลักของอิสลาม

5. ข้อเรียกร้องที่มุสลิมในประเทศนี้ทำได้คือขอให้ระบุเป็นข้อยกเว้นว่า กฎหมายนี้ไม่ใช้กับมุสลิม ถ้าจะมีคนแย้งว่ายกเว้นไม่ได้ ทุกคนต้องอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญและกฎหมายของไทย ประเด็นนี้ทำไมจะทำไมไม่ได้ในเมื่อกฎหมายเสรียังมีข้อยกเว้นสำหรับคนอายุต่ำกว่า 20 ปี และสตรีมีครรภ์ แล้วถ้ามุสลิมจะเรียกร้องให้ยกเว้นเพราะขัดกับหลักศาสนา ทำไมจะทำไมไม่ได้

6. "บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน แต่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน" มาตรา 31 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

7. ส่วนการปฏิบัติต่อมุสลิมที่เป็น LGBTQ+ สังคมมุสลิมก็ต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาที่จะโอบอุ้มดูแลอย่างเมตตาไม่ใช่ผลักไสคุกคามข่มขู่ให้ออกไปจากศาสนา ให้ความรู้ความเข้าใจ ทำหน้าที่ตรงนี้ให้ดีกว่า

8. ยังมีปัญหาสังคมอื่นๆ อีกมากในสังคมมุสลิมของเรากำลังเผชิญอย่างหนักหนาสาหัส เช่น ยาเสพติด ครอบครัวแตกแยก แม่เลี้ยงเดี่ยวเพราะชายไม่รับผิดชอบ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำทุกด้านที่นับวันปัญหาเหล่านี้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นต้องอาศัยทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไข

ขณะเดียวกัน अबดุลอนิง สื่อแตะ และอัล-อัค अबดุลมะญิด อุปมา ได้เคยอธิบายไว้เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2565 ผ่าน Clubhouse Young Muslim Association of Thailand ถึง "การตีความ morality หรือศีลธรรมที่มุสลิมมองแตกต่างกับชุดจริยศาสตร์โลกเสรีนิยม" ว่า (ศีลธรรม) สิ่งสำคัญที่จะผิดพลาดไปมากคือการมองเห็นความชั่วร้ายที่อิสลามพูดถึงว่าเป็นการละเมิด "ศีลธรรม" (Morality) อย่างที่คนพูดๆ กัน เช่น เห็นการฆ่าคนตายคือการละเมิดชีวิตหนึ่งทีผิดหลักศีลธรรมอันดีงาม... แต่เมื่อมามองคำอธิบายของการฆ่าคนในอัลกุรอานนั้นมันมากไปกว่านั้น นั่นคือ การฆ่าชีวิตหนึ่งนั้น "ประหนึ่งการฆ่าชีวิตทั้งหมด " นั่นจึงไม่ใช่ศีลธรรมแบบที่เราเข้าใจ แต่เป็นการบอกว่า สถานะของการฆ่าคนอย่างอธรรมแม้แต่เพียงคนเดียวคือการทำลายเผ่าพันธุ์มนุษยชาติ (ไม่ต้องนึกถึงเลยว่า สงครามที่ทำลายชีวิตคนบริสุทธิ์นับหมื่นนับแสนจะเป็นเรื่องที่เลวร้ายสาหัสเช่นไรในมุมมองนี้)

เช่นเดียวกับการทำซินา (ผิดประเวณี) มันจะไม่ใช่มุมมองแบบศีลธรรมแบบทั่วไป คือเป็นความผิดทางเพศระหว่างชายหญิงเท่านั้น แต่มันหมายถึงการทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นเพศหญิง ซึ่งไม่ใช่แค่การหลับนอนของชายหญิงอันเป็นส่วนตัว แต่เสมือนหนึ่งการยอมรับให้คนอื่น ๆ มาทำเช่นนี้กับพี่สาวหรือน้องสาวตัวเองได้เช่นกัน ดังที่ท่านนบีตั้งคำถามกับชายที่มาขออนุญาตทำซินา (ผิดประเวณี) ว่า ถ้าคนมาขอทำซินา (ผิดประเวณี) กับแม่ของท่าน กับน้องสาวหรือพี่สาวของท่าน กับน้ำสาวของท่าน ท่านจะว่าอย่างไร ซึ่งชายคนนั้นก็บอกว่าไม่สามารถยอมรับได้... การทำซินา (ผิดประเวณี) มันก็เสมือนกับการเหยียดหยามความเป็นผู้หญิงของทุกบ้าน ตัวอย่างพวกนี้ทำให้มุมมองต่อการเห็นความเลวไม่ใช่เป็น "ศีลธรรมทางศาสนา" แบบที่เราเคยเข้าใจ แต่มันคือการกระทำผิดต่ออารยธรรมมนุษย์ ต่อเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ ต่อธรรมชาติแห่งความดีงาม... อัลกุรอานมักเรียกความดีว่า "มะอูรۇฟ" หมายถึง "สิ่งมนุษย์รู้จักและคุ้นเคยกันดี" ขณะที่ความเลวนั้นเรียกว่า "มุงกัร" ตามรากคำแล้วมันหมายถึง "สิ่งที่มนุษย์ไม่อาจยอมรับมันได้" ธรรมชาติของความเป็นมนุษย์จึงปฏิเสธมัน (TCU Online, 2566)

ประเด็นการผ่านร่าง พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียมของสภาเป็นความหวังของใครหลายๆคน มีมุสลิมบางคนเห็นด้วยกับเรื่องนี้ โดยกล่าวว่าหากประเทศไทยมีกฎหมายสมรสเท่าเทียม อาลีฟ (นามสมมุติ) (BBC

News ไทย, 2567) เขาเป็นคนหนึ่งสนับสนุนให้ทุกพื้นที่ได้ใช้สิทธิในกฎหมายนี้ โดยเขากล่าวว่า "ผมสนับสนุนนะครับ ด้วยความที่ จ.ยะลา ไม่ได้มีแต่มุสลิม 100% ยังมีคนพุทธด้วย และก็มีคนมุสลิมด้วยที่ยากทำตามความต้องการของเขา" อาลีฟ (นามสมมุติ) กล่าวพร้อมบอกว่า นี่คือการทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศได้รับสิทธิอีกขั้นที่เหมือนคู่รักเพศชายหญิง ในทางหนึ่งคือในฐานะมุสลิมอาลีฟ (นามสมมุติ) เข้าใจดีว่า การที่เขาใช้อัตลักษณ์และวิถีทางเพศเช่นนี้ "เป็นบาป" และ "รู้อยู่แก่ใจว่ามันผิดกฎของศาสนา" แต่เขาเชื่ออย่างยิ่งว่า "พระเจ้า" จะเป็นผู้ตัดสินการกระทำ

"ผมคิดกับตัวเองว่า ในมุขศาสนา ผมละหมาด ผมถือศีลอด ผมทำทุกอย่าง อาจจะได้ไม่สมบูรณ์แบบ แต่ก็ทำเหมือนกับคนอื่น ๆ ผมก็ไม่เคยละทิ้งหน้าที่ของมุสลิมคนหนึ่ง แต่หัวใจและความเป็นแอลจีบีที หรือการมีแฟน อันนั้นเป็นเรื่องของผมกับพระเจ้า ทุกอย่างผมกับพระเจ้า ผมคิดว่าเราเพียงแค่อำนาจชีวิตของเรา และทำหน้าที่เรื่องศาสนาควบคู่กันไปด้วย ผลที่จะเกิดตามมาจะเป็นอย่างไร เราก็ต้องดูอีกทีในภายภาคหน้า" อาลีฟ (นามสมมุติ) กล่าวว่า "เราจะเป็นคนที่ผิด หรือเป็นคนที่ถูก อยู่ที่พระเจ้า เรากับพระเจ้า ผมเชื่อแบบนั้น" นี่คือนิทัศของมุสลิมผู้มีความหลากหลายทางเพศคนหนึ่ง

ในเรื่องชีวิตที่ "ประนีประนอม" ระหว่างศาสนากับตัวตน มี 1 ความเห็นจากมุสลิมในสังคมไทยเรื่องร่างกฎหมาย พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม โดยเขากล่าวว่า เมื่อถามถึงเรื่องการสมรสเท่าเทียมของบุคคลเพศเดียวกัน "วาอิล" (นามสมมุติ) (BBC News ไทย, 2567) ข้าราชการวัย 37 ปี ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามและเป็น LGBTQ บอกว่า เขาคง "เห็นด้วยไม่ได้เสียทีเดียว" ด้วยความศรัทธาในศาสนาอิสลามที่เขามีมา แต่กระนั้น เขาก็ไม่ได้เห็นด้วยเช่นกัน หากจะมีผู้ไปขัดขวางไม่ให้กฎหมายฉบับนี้เกิดขึ้น เพราะ "เป็นสิทธิเสรีภาพของคนที่ย้ายในประเทศไทย" "เราไม่ได้คิดถึงการแต่งงาน แต่เราไม่ได้เข้าไปขวาง การศรัทธาของแต่ละคนอาจจะไม่เท่ากัน"

วาอิล (นามสมมุติ) เติบโตที่ จ.สงขลา ในครอบครัวที่มีพ่อเป็นผู้นำศาสนา เขาเล่าว่าช่วงหนึ่งในวัยเด็ก เขาถูกเลี้ยงดูมาด้วยพี่สาวลูกพี่ลูกน้อง ซึ่งเลี้ยงดูเขาเหมือนเป็น "ตุ๊กตา" จับแต่งหน้าแต่งตัว แต่เขามาเริ่มรู้สึกตัวเองไม่ได้ชอบผู้หญิงเมื่อเติบโตขึ้นมา "ไม่ได้อยากแต่งงาน แต่ก็ไม่ได้อยากเป็นผู้หญิง" ด้วยการแสดงออกที่รับรู้ได้ว่าเป็น LGBTQ แต่ในวัยเด็กยังไม่มีคำว่า "เกย์" ให้เรียกบุคคลหลากหลายทางเพศ ดังนั้น ในยุคที่ "โลกไม่ได้เปิด" วาอิล (นามสมมุติ) จึงเผชิญกับการถูกบูลลี่ (กลั่นแกล้ง) จากเพื่อนของพ่อแม่พูดจาเสียดสีใส่ "แต่งงานหรือเปล่า ชอบผู้หญิงหรือเปล่า" เป็นคำถามที่เขาเผชิญเสมอ ล่วงจนถึงวัยทำงาน วาอิล (นามสมมุติ) บอกว่า การที่เขาครองตน เรียนหนังสือ ประสบความสำเร็จในการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำและหน้าที่การงาน เป็นสิ่งที่เขา "พิสูจน์" ตัวเองมาตลอด ซึ่งนั่นเป็นเหมือน "สิ่งแสดงสถานะทางสังคม" ที่ทำให้ผู้ที่เคยพูดเสียดสีเงียบลงได้ ในฐานะผู้มีความหลากหลายทางเพศคนหนึ่ง และเป็นมุสลิม วาอิล (นามสมมุติ) บอกว่า ต่อให้ไม่ได้เป็นมุสลิม เขาก็ไม่มีความคิดเรื่องการก่อตั้งครอบครัว เพราะในโลกปัจจุบัน การเลี้ยงดูลูกคนหนึ่งมีเรื่องต้องดูแลหลายด้าน และการมีคู่ชีวิตเป็นผู้ชาย เป็นสิ่งที่วาอิล (นามสมมุติ) คิดว่า ยากในการอธิบายกับครอบครัวที่เป็นคนรุ่นเก่าและอยู่ในแนวทางของศาสนา ในทางหนึ่ง วาอิล (นามสมมุติ) ยึดถือความศรัทธาต่อพระเจ้า แต่อีกทางหนึ่งในตัวตนทางเพศวิถี เขามองว่าการครองตนต่อการคบหาในความสัมพันธ์ก็มีขอบเขตว่า

อยู่ในชั้นไหน “มันเป็นการ compromise (ประนีประนอม)” วาฮิด (นามสมมติ) กล่าวและแสดงความเห็นว่า “การก้าวเข้าไปในความสัมพันธ์ (การคบหา) เช่น การพูดคุยเป็นเพื่อน ถ้าความรู้สึกของเราเลยเกิด เราอยู่แล้วว่าต้องผิดบาปในทางศาสนา ถ้าเราเลือกจะยอมรับ พระเจ้าคงจะตัดสินเอง แต่พ่อแม่ไม่ควรจะมารู้อะไรเรื่องนี้ เพราะในโลกยุคเขม้นไม่ใช่เรื่องที่ถูกต้อง” อย่างไรก็ตาม เมื่อการสมรสเท่าเทียมกำลังใกล้มาถึง วาฮิด (นามสมมติ) ไม่เห็นด้วยที่คนในศาสนาอิสลามจะขัดขวางไม่ให้มีกฎหมายนี้ แต่เห็นว่า มุสลิมมีสิทธิตัดสินใจเองตามคัมภีร์หากมีคนในศาสนาไปจดทะเบียน แต่ไม่ใช้การไล่ล่าเพื่อลงโทษ (BBC News ไทย, 2567)

ในเรื่องสิทธิทางกฎหมาย-เสรีภาพในการนับถือศาสนา มาตรา 66 ของร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมฉบับของคณะรัฐมนตรี ซึ่งถูกนำมาพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ มีเนื้อหาระบุว่า “ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่บังคับแก่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ” พ.ร.บ.ว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 ซึ่งยังบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ระบุว่า “ในการวินิจฉัยชี้ขาดคดีแพ่งเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและมรดกอิสลามศาสนิกชน ให้ใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกบังคับแทนบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการนั้น” นั่นหมายความว่า ใน 4 จังหวัดนี้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือมรดก เช่นการสมรส สามารถใช้กฎหมายอิสลามแทนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้

น.ส.นัยนา สุภาพงษ์ กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม อธิบายว่าบทบัญญัติข้อนี้ มีผลต่อการสมรสเท่าเทียมในอนาคตอย่างไร โดยท่านกล่าวว่า ในปัจจุบันผู้นับถือศาสนาอิสลามก็ใช้กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในการจดทะเบียนสมรสอยู่แล้ว และหากมีกฎหมายสมรสเท่าเทียมออกมา มุสลิมที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ ก็สามารถจดทะเบียนได้เช่นกัน เพราะถือเป็นสิทธิที่กฎหมายมอบให้ “ไม่มีข้อห้ามว่าห้ามทำ เพียงแต่ว่า เขาจะไปนิเคห์ (การแต่งงานของผู้นับถือศาสนาอิสลาม) ตามศาสนาหรือไม่ ซึ่งโตะอิหม่ามอาจจะไม่ทำให้ ถ้ารู้ว่าเขาเป็นแอลจีบีที” น.ส. นัยนา อธิบายหลักการว่า “การนับถือศาสนาเป็นเรื่องของเสรีภาพ ไม่ใช่เรื่องของสิทธิ” แต่การที่กำหนดสิทธิให้พลเมืองทุกคนได้รับการคุ้มครอง มีหลักประกัน มีสวัสดิการ มีการคุ้มครองกัน ในฐานะเป็นบิดามารดา สามี ภรรยา พ่อ แม่ ลูก จากการแต่งงานกันเป็นครอบครัว จะนำมาซึ่งสิทธิหน้าที่ที่มีความมั่นคงตามมาอีกหลายเรื่อง “การที่เราทำให้กฎหมายเกิดความมั่นคงเป็นเรื่องสิทธิ แต่ว่าการนับถือศาสนาอิสลามเป็นเรื่องเสรีภาพ เคารพความศรัทธาที่แตกต่างกัน”

ส.ส. กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ และ ส.ส.นราธิวาส พรรคประชาชาติ (ปช.) กล่าวว่า บทบัญญัติในมาตรา 66 ของร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม “เป็นเรื่องละเอียดอ่อน” ที่จำเป็นต้องเขียนบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามไว้ในร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม เพราะหากไม่มีการระบุเรื่องนี้ ก็อาจเป็นเงื่อนไขที่ถูกนำมาสร้างความขัดแย้งได้ ส.ส.จากชายแดนใต้ อธิบายเพิ่มเติมว่า ปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดเป็นเรื่องของความไม่เป็นธรรมของ “ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง” หาก “ผู้ปกครอง” ไม่เข้าใจวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ และออกกฎหมายที่ย้อนแย้งกับความศรัทธา ผลที่ตามมาจากประสบการณ์ในอดีตคือ “แรงต้าน” “เรากังวลว่า ประเด็นนี้จะไปสร้างความขัดแย้งในพื้นที่และมันจะเป็นเรื่องใหม่”

ส.ส.กมลศักดิ์ กล่าวอีกว่า “ไม่ใช่แค่มองแต่หลักนิติศาสตร์อย่างเดียว ต้องมองในเรื่องรัฐศาสตร์ด้วย ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ถ้าเราระบุชัด (ในกฎหมาย) อย่างนี้มันก็ชัดเจนว่าจะไม่กระทบ (ต่อศาสนา) เลย” ขณะนี้ กฎหมายว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขต จ.ปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 กำลังมีการยกร่าง พ.ร.บ. เสนอการแก้ไขให้ขยายการบังคับใช้ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งเพิ่งปิดรับการแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายดังกล่าวเมื่อสิ้นเดือน ก.พ. ที่ผ่านมา กฎหมายฉบับนี้ตราขึ้นในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสมัยนั้น โดยสาระสำคัญคือ ผู้นับถือศาสนาอิสลาม สามารถใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกแทนบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ ในกรณีที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดคดีแพ่งใน 4 จังหวัดดังกล่าว

ส.ส. กมลศักดิ์ กล่าวอีกว่า การยื่นแก้ไขกฎหมายอิสลามฉบับนี้ เป็นการแก้ไขเพื่อให้ผู้นับถือศาสนาอิสลามในส่วนอื่นของประเทศ สามารถใช้กฎหมายอิสลามในการแก้ข้อพิพาทเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เช่น การสมรส การหย่า การแบ่งมรดก ตามหลักของศาสนาได้ อีกทั้งยังจะเป็นการแก้ไขกฎหมายนี้ครั้งแรก นับตั้งแต่กฎหมายออกมาเมื่อกว่า 70 ปีที่แล้ว พร้อมยอมรับว่า ส่วนหนึ่งเป็นการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยกำลังมีกฎหมายสมรสเท่าเทียม โดยตัวกฎหมายจะใช้เฉพาะกับคู่ความที่เป็นมุสลิมด้วยกันเท่านั้น ไม่ได้กระทบกับศาสนิกอื่น ส.ส.กมลศักดิ์ อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า ปัจจุบันในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนใต้ การสมรสตามกฎหมายไม่ต้องใช้การจดทะเบียนสมรส แต่ใช้หนังสือของโต๊ะอิหม่าม ผู้นำศาสนาในพื้นที่ก็ถือว่าชอบด้วยกฎหมาย แต่หากคู่สามีภรรยาไม่มีหนังสือจากโต๊ะอิหม่ามแล้ว ก็สามารถไปจดทะเบียนสมรสกับหน่วยราชการอีกครั้งก็ได้เช่นกัน "คุณไม่จัดก็ได้ ถ้าแต่งงานถูกต้องตามหลักแล้ว มีหนังสือของโต๊ะอิหม่ามแล้ว ก็ถือว่าสมบูรณ์เป็นสามีภรรยาตามกฎหมาย" เมื่อพิจารณาตามกฎหมาย หากกฎหมายสมรสเท่าเทียมมีผลบังคับใช้จริง ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ไม่ว่าศาสนาใด จะสามารถจดทะเบียนสมรสเท่าเทียมได้ ซึ่งเรื่องนี้ได้มีการสอบถามในชั้นกรรมาธิการ ถึงฉันทศน์ต่อการมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นให้ใช้กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกบังคับใช้เป็นการเฉพาะในบางพื้นที่ เมื่อกฎหมายสมรสเท่าเทียมมีผลบังคับใช้ "มันขึ้นอยู่กับคน ๆ นั้นว่า ในการดำเนินชีวิตมีอะไรเป็นตัวนำ ถ้าเกิดเขาเอาหลักศรัทธา หลักศาสนาเป็นตัวนำ เขาก็จะไม่ไปดำเนินการแบบนั้นอยู่แล้ว แต่ถ้าคุณเอาเรื่องสิทธิเสรีภาพเป็นตัวนำ อันนั้นเป็นเรื่องของคุณ แต่ผมเชื่อว่า 90% ของคนในพื้นที่ มีหลักศรัทธาความเชื่อในเรื่องศาสนามาก" กมลศักดิ์กล่าวปิดท้ายว่า "ถ้าคุณเป็นแอลจีบีทีไปขอนิกะห์กับโต๊ะอิหม่าม เขาไม่ทำให้คุณแน่นอนเพราะว่าทำไม่ได้ พอทำไม่ได้คุณจะไปจดทะเบียนกับนายทะเบียนอย่างเดียวก็ไม่ได้เช่นกันเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนาแล้ว" (BBC News ไทย, 2567)

โดยสรุปแล้ว ร่าง พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม ที่ผ่านสภาเป็นที่เรียบร้อยแล้วเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเมืองและความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทย ซึ่งเราได้เห็นความคิดเห็นต่างๆ มากมายจากนักวิชาการ นักการศาสนา นักการเมือง และเยาวชนมุสลิม ที่ต่างออกมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ ความเห็นส่วนใหญ่จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เห็นด้วยกับ พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม เพราะร่างพ.ร.บ. สมรสเท่าเทียมขัดกับหลักการศาสนาในเรื่องคู่ครองที่ต้องเป็นชาย-หญิงเพื่อสืบเผ่าพันธุ์ความเป็นมนุษย์ ดังนั้น สังคมมุสลิมไทยควรที่จะต้อง

ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการศาสนาอิสลามให้กับเยาวชนมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศและการปฏิบัติตัวให้อยู่ในกรอบของศาสนา ในเวลาเดียวกันมีความเข้าใจบริบทสังคมไทยที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมและเป็นสังคมที่มีความหลากหลาย

3.3 กรณีศึกษาความรักระหว่างเพศเดียวกันในสังคมมุสลิม

อิซฮ์อาดิน คิตวีเศซ เจ้าหน้าที่สื่อสาร มูลนิธิอิสลามวัฒนธรรม (ประชาไท, 2564) เล่าว่าตนเป็นผู้หญิงมุสลิมะห์ที่เติบโตมาในครอบครัวที่มีคุณย่าเป็นผู้นำครอบครัว ในขณะที่สังคมมุสลิมภายนอกยังไม่ให้การยอมรับบทบาทของผู้หญิง จนต่อมาตนเรียนทางด้านวารสารศาสตร์ ก็สนใจด้านสิทธิมนุษยชน พอขึ้นปีที่ 3 ตนเลือกทำข่าวเรื่องเด็กนักเรียนที่เป็น “ปอแน” (คนข้ามเพศ) ทำให้พบปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในโรงเรียนอิสลาม โดยที่เด็กที่เป็นปอแนจะถูกทางโรงเรียนเพ่งเล็งเป็นพิเศษ ตรวจค้นกระเป๋าเพื่อตรวจว่าพกยาฮอร์โมนหรือเครื่องสำอางมาโรงเรียนหรือไม่ ทั้งยังมักจะถูกเพื่อนนักเรียนชายกลั่นแกล้งโดยที่ครูไม่ให้ความช่วยเหลือทั้งยังพูดจาซ้ำเติม เด็กที่เป็นปอแนมักถูกคนในครอบครัวด่าทอ ทำร้าย ต่ำทอ จนต้องไปรับการรักษาที่บำบัดบ้านพักของกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ แต่พอกลับมาในครอบครัวก็ถูกกระทำความรุนแรงเช่นเดิมจนต้องกลับมาบำบัดอีก หลายคนเมื่อเติบโตจึงตัดสินใจย้ายถิ่นฐานและกลายเป็นบุคคลผู้ไม่นับถือศาสนา (Atheist) โดยที่แม้แต่ครอบครัวเองก็ยังไม่รู้ อิซฮ์อาดินยังเล่าต่อไปอีกว่า บุคคลที่เป็นหญิงรักเพศหญิง (Lesbian) ในสังคมมุสลิมจะดูออกยากมาก เพราะในสังคมอิสลาม เพียงการมีเพศกำเนิดมาเป็นหญิง ก็มีชีวิตที่ยากในสังคมชายเป็นใหญ่อยู่แล้ว การที่ต้องการเพียงแค่ได้ใช้ชีวิตเป็นโสด ไม่ต้องแต่งงานกับผู้ชาย ไม่ต้องการมีบุตร ก็เป็นสิ่งที่ยากกับครอบครัว เครือญาติได้ยาก มิต้องพูดไปถึงเรื่องการได้ใช้ชีวิตคู่กับผู้หญิงที่ตนรัก

สุชาติ เศรษฐมาลินี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ประชาไท, 2564) ได้เล่าประสบการณ์จากการที่ได้เคยเจอกับโตะครุคนหนึ่งที่ศึกษาจากประเทศอาหรับเมื่อนานมาแล้ว พูดว่า “มียาวนานเดียวที่จะรักษาพวกคนรักเพศเดียวกัน คือ ต้องฆ่าทิ้งเท่านั้น” ตนในฐานะที่เป็นมุสลิมเช่นกันรู้สึกตกใจมากกับวิธีคิดเช่นนี้ จนเมื่อได้ถูกเชิญไปพูดในเรื่องนี้ที่ร้าน Book Republic เมื่อหลายปีก่อน จึงได้ค้นดูเอกสารเกี่ยวกับทัศนะของอิสลามในเรื่องนี้และพบว่า มีนักวิชาการมุสลิมพูดไว้หลายทัศนะโดยแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

นักวิชาการกลุ่มแรก เป็นกลุ่มต่อต้านอย่างสุดขั้วมองว่าการรักเพศเดียวกันเป็นบาปใหญ่ และต้องลงโทษอย่างรุนแรงด้วยการฆ่า โดยอ้างถึงประวัติศาสตร์สมัยนบีลุตที่มีการทำลายล้างเมืองโซดอม เพราะมีกลุ่มคนนิยมรักเพศเดียวกัน

ในขณะที่นักวิชาการกลุ่มที่สอง มีการอ้างหลักฐานการขุดค้นทางโบราณคดี และได้แย้งว่าการที่เมืองสมัยนบีลุตถูกทำลายนั้นไม่ใช่เป็นเพราะคนรักเพศเดียวกัน หากเกิดจากการมีคนทำผิดศีลธรรมทางเพศ มีการข่มขืนผู้ชายด้วยกัน มีการสำส่อนทางเพศ และในคัมภีร์อัล-กุรอาน ไม่ได้มีการระบุถึงการลงโทษคนรักเพศเดียวกันไว้ และในประวัติศาสตร์อิสลามสมัยนบีฮัมหมัดก็มีคนรักเพศเดียวกันจำนวนหนึ่งแต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีการลงโทษด้วยการฆ่าคนที่รักเพศเดียวกัน

ส่วนนักวิชาการมุสลิมกลุ่มที่สาม ยังคงมองว่าพฤติกรรมความรักเพศเดียวกันเป็นเรื่องไม่ถูกต้องและผิดหลักศาสนาอิสลาม อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องส่วนบุคคลระหว่างความสัมพันธ์ของตัวเขากับพระเจ้าซึ่งเปี่ยมด้วยความเมตตา และการให้การอภัย อิสลามสอนว่าหากเราคิดไม่ดีแต่ยังไม่ได้กระทำความผิด ก็ยังไม่นับว่าเป็นบาป แต่หากเราคิดว่าจะทำสิ่งดีๆ ถึงแม้ว่ายังไม่ได้ทำสิ่งนั้น พระผู้เป็นเจ้าก็จะนับให้เป็นผลบุญให้แล้ว ดังนั้น เรื่องรสนิยมทางเพศหากเพียงแค่อุบัติในใจและยังไม่ได้มีการประพฤติปฏิบัติที่นอกกรอบของศาสนาก็คงจะไม่นับบาป ดังนั้น เราในฐานะเป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกันก็ต้องปฏิบัติต่อกันด้วยดี ด้วยความเมตตาและเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของทุกคน การไม่เห็นด้วยไม่ได้แปลว่าต้องถึงขั้นไปทุบตี ช่มชู้หรือทำร้ายพวกเขา

และในวันนั้นตนถูกถามว่าแล้วอาจารย์สุชาติอยู่ในกลุ่มไหน จึงบอกที่ประชุมไปว่าตนเห็นด้วยกับนักวิชาการกลุ่มที่สาม เพราะศาสนาอิสลามที่ตนเองเข้าใจคือ สอนให้ต้องปฏิบัติดีต่อมนุษย์ทุกคน ต้องให้เกียรติเพื่อนมนุษย์ไม่ว่าเขาจะอยู่ฐานะไหน นับถือศาสนาอะไร และเป็นคนเช่นไร ดังที่ครั้งหนึ่ง มีขบวนศพผ่านขณะท่านนบีมุฮัมมัดอยู่หนึ่งที่แห่งหนึ่ง ท่านจึงได้ลุกขึ้นยืนขึ้นเพื่อแสดงการให้เกียรติศพนั้น จึงมีอัครสาวกท่านหนึ่งทักขึ้นว่า “ท่านนบี ศพนั้นไม่ใช่ศพมุสลิมนะ” ท่านนบิจึงถามกลับไปว่า “แล้วเขาไม่ใช่มนุษย์ดอกหรือ?”

นอกจากนี้ สุชาติ ยังได้เล่าต่อไปอีกว่า ครั้งหนึ่งมีกรณีที่มีมุสลิมเพศกำเนิดเป็นชาย แต่มีการแต่งสืเลียมมือและเท้าคล้ายผู้หญิง จึงมีคนนำเขาไปฟ้องต่อนบีมุฮัมมัดว่า คนๆ นี้แต่งตัวเลียนแบบผู้หญิง ท่านนบิจึงไล่ให้เอาชายผู้นั้นออกไป แล้วคนที้นำไปจึงถามท่านนบิว่า ท่านจะให้ฉันฆ่าเขาไหม? ท่านนบิจึงตอบไปว่าฉันถูกสั่งไม่ให้ฆ่าบุคคลที่ยังคงดำรงการละหมาด ยังมีศรัทธาในอิสลาม และในอัล-กุรอาน (10: 41) ได้มีการระบุไว้ว่า และถ้าพวกเขาปฏิเสธ (ไม่ยอมศรัทธา) จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า “การทำงานของฉันก็เป็นของฉัน และการทำงานของพวกท่านก็เป็นของพวกท่าน พวกท่านจงปลีกตัวออกจากสิ่งที่ฉันกระทำ และฉันก็จะปลีกตัวออกจากสิ่งที่ท่านกระทำ” ดังนั้น มนุษย์แต่ละคนมีความรับผิดชอบเป็นของตนเองด้วยกันทั้งสิ้น ไม่มีใครมีหน้าที่ต้องมารับผิดชอบแทนกัน

3.4 บทบาทของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครกับการต่อต้านกฎหมาย LGBTQI+

จากงานดัชนีพินิจของนาวาวิ อารวรรณ (2566) เรื่อง “การแต่งงานระหว่างเพศเดียวกันในชุมชนมุสลิมกรุงเทพมหานคร: สาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการป้องกันตามหลักการนิติศาสตร์อิสลาม” ผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์ สมัย เจริญช่าง ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครถึงบทบาทของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครกับการต่อต้านต่อต้านกฎหมาย LGBTQ+ ซึ่งได้อธิบายถึงที่มาที่ไปของการแต่งงานระหว่างเพศเดียวกันนั้น อันที่จริง กลุ่มLGBTQ+ พวกเขาอ้างถึงเรื่องความเสมอภาคทางสังคม สิทธิมนุษยชนว่าทุกคนนั้นมีสิทธิเสรีภาพในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ดังนั้นสังคมและกฎหมายจะต้องยอมรับการตัดสินใจของพวกเขา ถ้าหากมีความประสงค์จะอยู่กินกันระหว่างคนเพศเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันแบบสามีภรรยา สังคมก็ต้องยอมรับเขา แต่เรื่องนั้นขัดกับหลักการของศาสนาอิสลามแล้วเพราะอิสลามห้ามการแต่งงานระหว่างเพศเดียวกัน อันเนื่องมาจากเป้าหมายของการแต่งงานในอิสลามนั้นต้องตั้งอยู่บนวิถีแห่ง

ความเป็นธรรมชาติ การแต่งงานระหว่างเพศเดียวกันมันผิดธรรมชาติ และเป้าหมายที่สำคัญของการแต่งงานในอิสลามนั้นคือต้องการให้มีทายาทให้มีลูกเพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของศาสดามุฮัมมัด ซ.ล.

นอกเหนือจากนี้ เมื่อถามถึงบทบาทของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครกับการต่อต้านกฎหมาย LGBTQ+ สมัยได้อธิบายในเรื่องนี้ว่าคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครจะใช้เวทีของมัสยิดในช่วงแสดงปาฐกถาธรรมก่อนการละหมาดวันศุกร์อธิบายให้ผู้เข้าร่วมรับฟังถึงเรื่องการต่อต้านของอิสลามที่มีต่อการแต่งงานระหว่างเพศเดียวและการต่อต้านการเป็น LGBTQ+ ในสังคมมุสลิม เช่นเดียวกันคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครใช้เวทีของงานประจำปีของแต่ละมัสยิดในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในการชี้แจงถึงหลักการอิสลามที่ว่าด้วยเรื่องการต่อต้านกฎหมาย LGBTQ+ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหลังจากมีกฎหมายนี้ขึ้นมาในสังคมไทยให้คนรุ่นใหม่ที่เป็นมุสลิมได้รับรู้รับทราบ ตัวอย่างเช่นตัวแทนกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครจะนำเสนอให้คนรุ่นใหม่ที่เป็นมุสลิมรับรู้ถึงชุดความคิดว่าเราทุกคนที่เกิดมาเป็นมนุษย์นั้นล้วนแล้วเป็นประชากรของท่านนบีมุฮัมมัด ซ.ล. ทั้งสิ้น และประชากรของท่านนบีมุฮัมมัด ซ.ล. แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่า อุมมะตุลอิญาบะห์ ประชาชาติที่ยอมรับหลักการของท่านนบีมุฮัมมัด ซ.ล. คือมุสลิม อีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า อุมมะตุลอะอวะ ประชาชาติที่ว่ายับประกาศศาสนาแก่เขา แต่เขายังไม่ได้รับหลักการคือ Non-Muslim ดังนั้นเราในฐานะที่เป็นอิสลามที่รับหลักการของท่านนบีมุฮัมมัด ซ.ล. แล้ว โดยมีคำปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และศาสดามุฮัมมัด ซ.ล. คือศาสนทูตของพระองค์ เมื่อกล่าวคำปฏิญาณตนแล้วถือว่าเรารับหลักการ เมื่อเรารับหลักการแล้วก็ต้องปฏิบัติตามสัญญา เมื่อเราสัญญาแล้ว ต้องไม่ผิดสัญญา เพราะอัลลอฮ์ ซ.บ. ได้สั่งไว้ในคัมภีร์อัลกุรอานว่า “บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย! จงรักษาบรรดาสัญญาให้ครบถ้วนเถิด” (อัลกุรอาน บทที่ 5 โองการที่ 1) ถ้าเราจะโยงให้เห็น อะไรที่เราสัญญาไว้กับอัลลอฮ์ เราต้องไม่ผิดสัญญา อะไรที่เราสัญญากับร่อซูล (ศาสนทูตของอัลลอฮ์ ณ ที่นี้ คือ นบีมุฮัมมัด) เราต้องไม่ผิดสัญญา

เพราะฉะนั้นทุกเรื่อง มันก็จะนำไปสู่ความยำเกรงต่อพระเจ้า ดังนั้นเรื่องความผิดของการแต่งงานระหว่างเพศเดียวกันก็อยู่ในหัวข้อที่ว่าเราต้องรับหลักการข้อนี้ให้ได้และเราก็ไม่ต้องมาพูดในเรื่องของสาขา กิ่ง ก้าน แต่ต้องพูดถึงเรื่องแนวคิดที่เรามีคำปฏิญาณตนต่ออัลลอฮ์และร่อซูล ซ.ล. หรือไม่ ถ้าเรารักษาคำปฏิญาณตนก็เท่ากับเรารักษาสัญญาของอัลลอฮ์ นี่เป็นตัวอย่างวิธีการนำเสนอวิธีการให้มุสลิมคนรุ่นใหม่ยอมรับหลักการของศาสนาอิสลาม เพราะฉะนั้นถ้าเราสร้างแนวคิดนี้ได้ เด็กมุสลิมจะรู้สึกที่เราต้องรักษาหลักการศาสนา เพราะคำปฏิญาณตนคือเราสัญญากับอัลลอฮ์สัญญากับร่อซูล ซึ่งมันเหนือไปกว่าสัญญาของมนุษย์ อาจารย์สมัยยังได้แนะนำในเรื่องของการพบเห็นลูกหลานมุสลิมมีพฤติกรรมที่จะส่อไปในทางขอบเพศเดียวกันว่าถ้าคนหนึ่งคนใดจากลูกหลานส่อไปในทางรักเพศเดียวกัน ผู้ปกครองต้องชี้แนะ สั่งสอน ตลอดจนมีแนวทางในการรักษาเขาเหล่านั้น ถ้าเขาเริ่มมีอาการในการแสดงออกว่าเขาปฏิบัติตัวเป็นเพศตรงข้ามกับเพศจริงของเขา เราก็ต้องพยายามฝืนเขา เราต้องพยายามที่จะแนะนำเขา อย่าปล่อยเลยตามเลย อีกทั้งพ่อแม่ต้องสนใจลูกต้องดูแลลูก ให้คำแนะนำ ให้คำชี้แนะ อะไรผิดอะไรถูก อะไรควรอะไรไม่ควร ทั้งหมดนี้มันเป็นเรื่องการอบรม ชัดเกลาลจิตใจ และควรให้การศึกษาถึงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อสอนไปแล้ว เขาปฏิบัติได้ ไม่ใช่

เป็นการสอนแบบพูดผ่านๆไป รวมไปถึงอธิบายถึงผลลัพธ์ของการสมรสระหว่างคนสองคนทางด้านกฎหมายมันจะทำให้สังคมเกิดความสับสน นอกเหนือจากนั้นสังคมจะด้อยค่าในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพราะเมื่อคนเราเพศเดียวกันไปร่วมเพศกัน มันผิดไปจากมาตรฐานของคนทั้งโลก และ เป็นการปิดกั้นไม่ให้มีทายาทสุดท้ายจะเกิดปัญหาทางสังคมในเรื่องมรดก เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตไป

โดยสรุปแล้วคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครมีการต่อต้านกฎหมาย LGBTQ+ อย่างเป็นรูปธรรมผ่านช่องทางที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นปาฐกถาธรรมก่อนการละหมาดวันศุกร์ เวทีงานประจำของมัสยิดต่างๆที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ตามบอร์ดของมัสยิดและยังใช้ช่องทางเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ในการให้ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผลร้ายที่จะเกิดขึ้นถ้ามีกฎหมาย LGBTQI+ เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

บทที่ 4

ข้อค้นพบและอภิปรายปัญหา

4.1 ข้อค้นพบ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้สัมภาษณ์ LGBTQI+ มุสลิม จำนวน 7 คน และสัมภาษณ์นักวิชาการอิสลามและผู้นำศาสนาอิสลาม อย่างละ 1 คน เพื่อสอบถามความคิดเห็นและประสบการณ์ของการเป็นมุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศทั้งด้านพฤติกรรมและความรู้สึก โดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ A-I แทนการระบุชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัว และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) เป็นกระบวนการในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น 8 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

4.1.1 ความแพร่หลายเรื่องแนวคิด LGBTQI+ ที่มากับโลกาภิวัตน์ ผ่านสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งโซเชียลมีเดียต่างๆ มีผลกระทบทำให้มุสลิมก่อเกิดความรู้สึกหรือพฤติกรรมเลียนแบบโลกตะวันตกในเรื่องความหลากหลายทางเพศหรือไม่ อย่างไร

จากการศึกษาผลกระทบของสื่อและโลกาภิวัตน์ต่อแนวคิด LGBTQI+ ในชุมชนมุสลิมไทย พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสื่อสารมวลชนและอัตลักษณ์ทางเพศในบริบทของศาสนาอิสลาม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้บุคคลมีอัตลักษณ์ LGBTQI+ แต่แรก โดยผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลมากกว่า ได้แก่ ปัจจัยทางชีวภาพ เช่น ฮอร์โมน สภาพแวดล้อมในการเติบโต และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก อย่างไรก็ตาม สื่อมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่แนวคิดและข้อมูลเกี่ยวกับ LGBTQI+ อย่างมีนัยสำคัญ

คุณ C ซึ่งเป็นมุสลิม LGBTQI+ ได้ให้มุมมองที่น่าสนใจว่า สื่อมีส่วนช่วยให้กลุ่ม LGBTQI+ กล้าแสดงตัวตนมากขึ้น แต่ไม่ได้เป็นสาเหตุของการมีอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย โดยเน้นย้ำว่าหลักการอิสลามยังคงเป็นกรอบสำคัญในการดำเนินชีวิตของมุสลิม รวมถึงการบริโภคสื่อ ซึ่งทำให้การแสดงออกทางอัตลักษณ์ยังมีข้อจำกัด (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567) สอดคล้องกับความเห็นของคุณ G (คุณ G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มกราคม 2567) ที่มองว่าสื่อสังคมออนไลน์เป็นเพียงช่องทางในการแสดงออกมากกว่าจะเป็นต้นเหตุของความรู้สึกรักเพศเดียวกัน

ในทางตรงกันข้าม มีผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านที่เห็นว่าสื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบ โดยคุณ D (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567) ซึ่งเป็นหญิงรักหญิงได้ยกตัวอย่างว่า:

สื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งโซเชียลมีเดียต่างๆ มีผลกระทบทำให้มุสลิมก่อเกิดความรู้สึกหรือพฤติกรรมเลียนแบบโลกตะวันตกในเรื่องความหลากหลายทางเพศ เช่น Tiktok , Facebook เพราะจะมีคนที่เข้าไป comment ว่าน่ารักดี

จนทำให้เปลี่ยนไปมุมมองจากชอบผู้ชายไปเป็นชอบผู้หญิงแทน (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567)

เช่นเดียวกับคุณ F ที่ระบุว่าสื่อหลากหลายรูปแบบ ทั้ง Instagram TikTok ซีรีส์วาย และข่าวสารสามารถนำไปสู่พฤติกรรมเปลี่ยนแบบได้ (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่าสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อการแสดงออกทางอัตลักษณ์และพฤติกรรมของกลุ่ม LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมไทยในหลายมิติ แม้ว่าความรู้สึกและอัตลักษณ์ทางเพศจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคล แต่สื่อก็มีอิทธิพลต่อการแสดงออกและการยอมรับในสังคม ทั้งนี้ มุสลิม LGBTQI+ ยังคงให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตภายใต้กรอบของศาสนาอิสลาม และพยายามหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหลักการศาสนา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างสมดุลระหว่างอัตลักษณ์ทางเพศและความศรัทธาทางศาสนา

4.1.2 สาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกโฮโมเช็กชวล (ความรู้สึกชอบเพศเดียวกัน)

ความรู้สึกโฮโมเช็กชวลในสังคมมุสลิมไทยมีหลายปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดความรู้สึกนี้ ทั้งจากการฮอว์โมน การเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมที่บ้านและที่โรงเรียน และจิตใต้สำนึกของแต่ละคน ผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์และปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกโฮโมเช็กชวลในตัวเอง

ผู้ให้สัมภาษณ์ A (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566) ให้ความเห็นว่า “ความเห็นของกระผม ไม่มีคำตอบที่ชัดเจน เนื่องจากเพศสภาพเป็นได้ทั้งโครงสร้างทางสังคม (social structure) อย่างไรก็ตาม มีบางฝ่ายอ้างว่าเป็นกรรมพันธุ์ (genetic) หากแต่ยังไม่หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจน”

ผู้ให้สัมภาษณ์ B (คุณ B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2566) “อาจจะเป็นฮอว์โมนด้วยหรือเปล่า ถ้าให้เลือกก็ไม่อยากเป็นแบบนี้”

ผู้ให้สัมภาษณ์ C (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567) อธิบายว่า “ความรู้สึกโฮโมเช็กชวล (Born to be) เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย รวมถึงบทบาทของพ่อและประสบการณ์ส่วนตัวที่เกิดขึ้นตั้งแต่ยังเด็ก ความรู้สึกนี้อาจเกิดขึ้นตั้งแต่อายุน้อย และเมื่อเติบโตขึ้นก็ชัดเจนมากขึ้น บางคนต่อสู้กับความรู้สึกนี้จนถึงระดับมหาวิทยาลัย โดยมีประสบการณ์กับเพศเดียวกันมาตั้งแต่ประถม”

อีกท่านหนึ่งกล่าวว่า ความรู้สึกโฮโมเช็กชวลเกิดขึ้นจากการที่คนอื่นทำตลกกับเขา ทำให้รู้สึกติดลบกลับไป การอยู่ในโรงเรียนหญิงล้วนก็ส่งผลให้เขาชอบผู้หญิงด้วยกัน เนื่องจากเขาไม่ชอบผู้ชายนานๆ ทำให้เขากลัวผู้ชายและรู้สึกว่าผู้หญิงเอาอกเอาใจเก่งกว่าผู้ชาย (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งอธิบายว่า “ความรู้สึกโฮโมเช็กชวลเกิดจากจิตใต้สำนึกและความรู้สึกของตนเอง ปัจจัยการเลี้ยงดูหรือปัจจัยทางสังคมนั้นมีส่วนน้อยมาก ความรู้สึกชอบเพศเดียวกันนั้นเป็นเรื่องของจิตใต้สำนึกและความรู้สึกที่อยู่ในใจของแต่ละคน” (คุณ E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2567)

ผู้ให้สัมภาษณ์ F (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567) ให้ความเห็นว่า “ความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลของเขาเกิดจากการเรียนหนังสือในโรงเรียนที่ไม่มีผู้หญิง มีแต่ผู้ชาย ซึ่งทำให้เขาตัดสินใจชอบผู้ชาย เพราะผู้ชายให้ความใส่ใจกับเขามากกว่าผู้หญิง เคยคบกับผู้หญิงแต่ไม่ถูกใจ ทำให้เขารู้สึกว่าผู้ชายใส่ใจและทำให้เขารู้สึกดีมากกว่า”

จากบทสัมภาษณ์เหล่านี้สามารถสรุปได้ว่าความรู้สึกและอัตลักษณ์แบบโฮโมเซ็กชวลในสังคมมุสลิมไทยเกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างปัจจัยหลายด้าน ทั้งปัจจัยทางชีววิทยา เช่น ฮอโมน ปัจจัยด้านจิตวิทยา เช่น จิตใต้สำนึกและประสบการณ์ในวัยเด็ก และปัจจัยทางสังคม เช่น สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความหลากหลายของปัจจัยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าไม่มีคำอธิบายเดียวที่สามารถอธิบายการก่อตัวของอัตลักษณ์ทางเพศได้อย่างครอบคลุม แต่ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบที่หลากหลายและซับซ้อนในชีวิตของแต่ละบุคคล

4.1.3 คุณรู้ตนเองว่ามีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลเมื่อไรและอย่างไร

ความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและมีหลายปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล ผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านได้แบ่งปันประสบการณ์และช่วงเวลาที่พวกเขาู้ตนเองว่ามีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวล โดยมีมุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป

หนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่าเขารู้สึกโฮโมเซ็กชวลตั้งแต่อายุ 13 ปี ขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขารู้สึกชอบผู้ชายคนหนึ่งโรงเรียนชายล้วนและโรงเรียนศาสนา เมื่อเห็นผู้ชายคนนี้รู้สึกเจินอาย และไม่เคยมารู้มาก่อนว่าผู้ชายสามารถชอบผู้ชายได้ เขารู้สึกว่าเป็นเรื่องแปลกประหลาดและไม่เคยพบประสบการณ์เช่นนี้มาก่อน (คุณ E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2567)

อีกท่านหนึ่งกล่าวว่าเขารู้สึกโฮโมเซ็กชวลตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความรู้สึกหวั่นไหวเมื่อเห็นผู้ชายหล่อ ในช่วงกีฬา เขารู้สึกว่าความรู้สึกนี้เริ่มชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ แม้จะเคยชอบผู้หญิงมาก่อน แต่เมื่อเติบโตขึ้นเขากลับรู้สึกว่าคุณผู้ชายให้ความใส่ใจกับเขามากกว่า (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567) ผู้ให้สัมภาษณ์รายอื่นกล่าวว่าเขารู้สึกโฮโมเซ็กชวลตั้งแต่อายุยังน้อย โดยมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาตั้งแต่เด็ก เช่น ชอบเล่นตุ๊กตา และใส่รองเท้าส้นสูงของคุณครู เขารู้สึกว่าเป็นผู้หญิงตั้งแต่เด็กและความรู้สึกนี้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อเติบโตขึ้น (คุณ G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มกราคม 2567) อีกท่านหนึ่งเล่าว่าเขาู้สึกโฮโมเซ็กชวลตั้งแต่เริ่มไปโรงเรียนหญิงล้วนและชอบเด็กผู้หญิงคนหนึ่งที่นอนข้างๆ เขารู้สึกอยากเล่นและนอนเล่นด้วยกัน ความรู้สึกนี้ทำให้เขาเริ่มชอบเพศเดียวกัน (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567)

จากบทสัมภาษณ์เหล่านี้ สามารถสรุปได้ว่าการค้นพบและตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางเพศแบบโฮโมเซ็กชวลในสังคมมุสลิมไทยเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนและแตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยมีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ช่วงวัย สภาพแวดล้อมทางการศึกษา รูปแบบการเลี้ยงดู และประสบการณ์ส่วนบุคคล ทั้งนี้ การแสดงออกและการยอมรับตัวตนอาจเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยรุ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของเส้นทางการค้นพบอัตลักษณ์ทางเพศในบริบทของสังคมมุสลิมไทย

4.1.4 คุณรู้สึกอย่างไรในฐานะมุสลิมแต่มีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวล

ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านได้แบ่งปันประสบการณ์และมุมมองของพวกเขาเกี่ยวกับการรู้สึกโฮโมเซ็กชวลในฐานะที่เป็นมุสลิมซึ่งมีความท้าทายและขัดแย้งกับกรอบศาสนาที่มุสลิมถือปฏิบัติ การต่อสู้ระหว่างอัตลักษณ์ทางเพศและความศรัทธาทางศาสนาเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนสำหรับมุสลิม LGBTQI+ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับคุณ A ได้เผยให้เห็นมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลและหลักการทางศาสนา

คุณ A ได้นำเสนอกรอบความคิดที่มองว่าความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลเป็นหนึ่งในบททดสอบจากพระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) ซึ่งไม่แตกต่างจากการทดสอบในรูปแบบอื่นๆ ที่มุสลิมแต่ละคนต้องเผชิญในชีวิต โดยไม่จำกัดว่าจะมีอัตลักษณ์ทางเพศแบบใด มุมมองนี้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างความเข้าใจและการยอมรับสถานะของตนเองภายใต้กรอบความเชื่อทางศาสนา

นอกจากนี้ คุณ A ยังได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการปฏิบัติศาสนกิจ (อิบาดะฮ์) โดยเฉพาะการละหมาดและการถือศีลอด ในฐานะเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์และการควบคุมตนเอง การปฏิบัติศาสนกิจอย่างสม่ำเสมอไม่เพียงแต่เป็นการแสดงความศรัทธา แต่ยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้เขาสามารถจัดการกับความรู้สึกและพฤติกรรมที่อาจขัดแย้งกับหลักการของศาสนาอิสลามได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566)

ประสบการณ์ของคุณ A สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างสมดุลระหว่างการยอมรับตัวตนและการรักษาไว้ซึ่งหลักปฏิบัติทางศาสนา โดยใช้ความศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองและจัดการกับความท้าทายในชีวิต ทั้งนี้ การมองความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลในฐานะบททดสอบจากพระผู้เป็นเจ้าอาจช่วยให้เกิดมุมมองที่สร้างสรรค์ในการจัดการกับความขัดแย้งระหว่างอัตลักษณ์ทางเพศและความศรัทธาทางศาสนา

คุณ B แสดงจุดยืนที่ชัดเจนในการต่อต้านความรู้สึกของตนเอง โดยมองว่าเป็นสิ่งที่ผิดและพยายามกดความรู้สึกไว้ ผู้สัมภาษณ์ คุณ B (คุณ B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2566) กล่าวว่า “ผมว่าสำหรับผมมันผิดมาก เราต้องกดความรู้สึกนั้นไว้”

สอดคล้องกับประสบการณ์ของคุณ D ที่เผชิญกับความทุกข์ทรมานทางจิตใจจากความรู้สึกดังกล่าว โดยแสดงออกถึงความปรารถนาที่จะไม่มีความรู้สึกเช่นนี้ แม้จะเผชิญกับข้อจำกัดในการมีปฏิสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม คุณ D (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567) เห็นว่า “รู้สึกไม่ค่อยดีเท่าไร รู้สึกผิดมันอยู่ในจิตใจ เราเจ็บจากการชอบเพศเดียวกันก็อยากจะร้องไห้ ทำไมเราต้องรู้สึกถึงชอบเพศเดียวกันด้วย ไม่อยากเป็นแบบนี้ ...”

อีกท่านหนึ่ง คุณ F ได้นำเสนอวิธีการจัดการกับความขัดแย้งผ่านการพยายามควบคุมการแสดงออกทางเพศ โดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงการแต่งกายที่อาจถูกมองว่าเป็นลักษณะของเพศตรงข้าม และการใช้หลักการศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการควบคุมพฤติกรรม รวมถึงการปฏิเสธการตอบสนองต่อความสนใจจากเพศเดียวกันด้วยความกลัวในบาป (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังได้กล่าวถึงการรู้สึกผิดที่ต้องการขอบเขตเดียวกันและพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับหลักการศาสนาอิสลาม แม้จะรู้สึกว่าบางครั้งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งหมด แต่เขาก็พยายามรักษาความศรัทธาและปฏิบัติตามศาสนาเพื่อช่วยยับยั้งพฤติกรรมที่ขัดกับหลักการศาสนา (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567)

คุณ G แสดงความเห็นต่อคำถามนี้ว่า:

ฉันต้องบอกก่อนเลยว่าความรู้สึกของแต่ละคนไม่เหมือนกันเราจะรู้สึกอย่างไรเนี่ยมันขึ้นอยู่กับมุมมองของเรา เราขอตอบในนามครอบครัวสังคมและทุกอย่างที่เราเติบโตมากับครอบครัวตะวะห์⁴ เราก็รู้สึกว่ามันไม่ถูกต้องเรารู้สึกตลอดว่ามันไม่ถูกต้องนะ มันขัดต่อหลักการอันนี้เป็นคำถามที่เราตอบได้ในมุมมองของเรา ผมเนี่ยถูกสอนมาดูแลในลักษณะที่รักทำให้เรารู้สึกว่าสิ่งนี้มันไม่ถูกต้อง ผิดหลักการมันไม่ถูกต้อง แต่ผมก็นึกเสมอว่าอันนี้ก็คือบททดสอบมันคือบททดสอบในช่วงชีวิตของเราและรู้สึกว่ามันผิดหลักการ (คุณ G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มกราคม 2567)

จากบทสัมภาษณ์เหล่านี้ สามารถสรุปได้ว่ามุสลิมที่มีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลเข้าใจถึงหลักการศาสนาที่ไม่อนุมัติในเรื่องนี้ โดยมุสลิมผู้ให้สัมภาษณ์ต่างต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งจากภายใน (การต่อสู้ภายในจิตใจของตนเอง) และภายนอก (การได้รับแรงกดดันจากสังคม) การใช้ศาสนาเป็นเกราะป้องกันและการพยายามปรับปรุงตนเองตามหลักการอิสลามเป็นวิธีการที่หลายคนเลือกใช้ในการจัดการกับความรู้สึกนี้

4.1.5 คุณคิดว่าอะไรคือแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงภาวะโฮโมเซ็กชวลของตน

การแก้ไขและปรับปรุงภาวะโฮโมเซ็กชวลในฐานะที่เป็นมุสลิมนั้นมีความท้าทายและต้องการความพยายามอย่างมาก ผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านได้แบ่งปันแนวทางและวิธีการที่พวกเขาใช้ในการจัดการกับความรู้สึกนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการศาสนาอิสลาม[

หนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า การรักษาการละหมาด การถือศีลอด และการทำอิบาตะฮุ (ความดีต่างๆ) เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีวุฒิภาวะในการควบคุมอารมณ์ต่างๆ ของตนเอง และช่วยให้ละทิ้งการกระทำที่ขัดกับหลักการอิสลามได้ (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566) นอกจากนี้ คุณ B (คุณ B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2566) อธิบายว่า “ต้องเรียนรู้เรื่องศาสนาให้เยอะ นึกถึงวันตัดสิน นึกเสียว่าเป็นการทดสอบจากพระเจ้า เราอยู่บนโลกนี้แค่แป๊บเดียว แต่ที่เราต้องกลับไปคือโลกที่ถาวร อย่าพยายามเอาโลกนี้มาแลกกับโลกหน้า” ซึ่งเป็นแนวทางคล้ายกับ คุณ G ที่ให้ความเห็นว่า

...ควรทำอะมัล (ความดีต่างๆ) ให้เราเพิ่มพูนอะมัล เราที่บ้านทุกคนก็ทราบว่าเราเป็นแบบนี้...

การทำอะมัลจะเป็นการยับยั้งไม่ให้อำนาจในสิ่งที่ผิดหลักการศาสนา มันคือมันเป็นการปรับปรุง

⁴ ตะวะห์ ในที่นี้ หมายถึง กลุ่มญะมาอะฮ์ดัลบลิซ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการอบรมขัดเกลادنเองที่แสดงถึงความเคร่งครัดในศาสนา

ตัวเราเองจริงๆมันเหมือนเป็นการยับยั้งมากกว่าเหมือนได้รับฮิตายะห์ (การนำทาง) จากอัลลอฮ์ เราเข้าใจแหละว่ามันเป็นสิ่งที่ผิดอย่างหนึ่งที่เราได้เข้าหาศาสนาเราได้อยู่กับการละหมาด เราได้ปฏิบัติศาสนา พอเราได้ฮิตายะห์มันก็เหมือนเป็นการยับยั้งตัวเราไม่ให้ทำผิดหลักการศาสนาไปมากกว่านี้ แน่นนอนถ้าเราไม่เข้าหาศาสนาเลยเราอาจจะผิดมากไปกว่านี้ แนวทางการแก้ไขคือใช้ศาสนาเป็นเครื่องป้องกันไม่ให้ทำผิดหลักการศาสนาเรื่องศาสนาของเราเนียโอเคมากแต่เราก็พยายามศึกษาให้มากขึ้น (คุณ G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มกราคม 2567)

คุณ C (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567) ให้แนวทางในการแก้ไขว่า “ควรคลุกคลีกับญะมาอะฮ์ (กลุ่มเพื่อนคนดีที่มีศาสนา) ปรับการแสดงออกของเราให้เป็นมุสลิมเพศชาย คนในญะมาอะฮ์บางคนทราบ บางคนบอกล่วงหน้าว่าจะคบหรือไม่คบ เขาสนับสนุนให้เราแต่งงาน เรามองว่าการแต่งงานไม่ใช่การแก้ไขปัญห ผู้หญิงอาจรับไม่ได้ ตัดใจยาก ไม่ค่อยชอบเด็ก เรายังไม่ยอมแต่งงาน เราคิดว่ามันเป็น option อย่างหนึ่ง”

อีกท่านหนึ่งได้กล่าวว่า การใช้ศาสนาเป็นเกราะป้องกันเป็นวิธีที่เขาเลือกใช้ในการแก้ไขภาวะโฮโมเซ็กชวล เขาพยายามไม่ตอบตกลงเมื่อมีผู้ชายมาจีบเพราะกลัวบาป และพยายามอยู่ในกรอบของศาสนาอิสลาม (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

ผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่งได้แบ่งปันว่า การยับยั้งพฤติกรรมที่ขัดกับหลักการศาสนาเป็นสิ่งที่เขาพยายามทำ โดยการรักษาความศรัทธาและปฏิบัติตามศาสนาอิสลาม แม้จะรู้สึกบ้างบางครั้งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งหมด แต่เขาก็พยายามปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567) โดน คุณ E กล่าวในลักษณะเดียวกันว่า “สิ่งที่ช่วยตรงนี้ได้ ก็คือ ศาสนาและความเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์” (คุณ E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2567)

อีกหนึ่งแนวทางที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้คือการวางตัวให้เหมาะสมเมื่อออกไปข้างนอก และพยายามหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์ที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ขัดกับหลักการศาสนา โดยการใช้ศาสนาเป็นเครื่องป้องกัน และการรักษาความศรัทธาเป็นสิ่งสำคัญ (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

จากบทสัมภาษณ์เหล่านี้ สามารถสรุปได้ว่ามุสลิมที่มีความรู้สึกโฮโมเซ็กชวลพยายามใช้ศาสนาเป็นเกราะป้องกันและปรับปรุงตนเองตามหลักการศาสนาอิสลาม การรักษาการละหมาด การถือศีลอด และการทำอิบาดะฮ์ต่างๆ เป็นวิธีการที่หลายคนเลือกใช้ในการจัดการกับความรู้สึกนี้ นอกจากนี้ การคบเพื่อนที่ดีที่มีศาสนาจะช่วยยับยั้งไม่ให้เกิดความรู้สึก และบางคนคิดว่าการแต่งงานไม่ใช่คำตอบของการแก้ไขสถานะแบบนี้ เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่เราอาจทำได้เฉพาะกับบางคนเท่านั้น

4.1.6 คุณอยากให้คนในครอบครัวและสังคมมีมุมมองและปฏิบัติต่อคุณอย่างไร

คุณ A (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566) อยากให้มองว่ามนุษย์ทุกคนล้วนต้องเจอบททดสอบ ไม่ว่าจะเป็น homosexual หรือ heterosexual ก็ตาม หากแม้จะมีอาการเบี่ยงเบน แต่หากไม่พบ

การทำบาปที่ขัดแย้งไม่ควรใช้อคติตัดสิน เนื่องจากกระแสสังคมปัจจุบัน LGBT มันได้กลายเป็นอัตลักษณ์ไปแล้ว ดังนั้นความแตกต่างทางอัตลักษณ์ทำให้ถูกตกเป็นเป้าโจมตีของสังคมได้ง่ายกว่าการทำบาปประเภทอื่นหรือแม้แต่ชirik (การตั้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดในการเคารพภักดีเทียบเคียงพระผู้เป็นเจ้า) เสียด้วยซ้ำ

คุณ C (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567) ซึ่งเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขสะท้อนว่าสังคมที่อยู่เข้าใจตัวตนของเขาดี ยิ่งไงก็เป็นลูก สังคมแควดวงแพทย์ เกสซ์ สาธารณสุข มี LGBTQ+ มาก ผู้ชายแค่ 20 % กระจุกตัวในสาธารณสุข ที่ทำงานไม่มีปัญหา ที่ทำงานเป็น safe zone ของ LGBTQ+

คุณ D (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567) อยากให้คนในครอบครัวและสังคม เข้าใจและยอมรับความเป็นเราไม่กดดันเราและให้เราอยู่ร่วมสังคมได้ ไม่มองว่าเป็นคนแปลกแยก ไม่เลือกปฏิบัติกับเรา ไม่ดูถูกเรา ไม่ด่าเรา

คุณ E (คุณ E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2567) บ้านของผมทุกคนใช้ชีวิตปกติ ไม่มีใครพูดถึงเรื่องแบบนี้เลย ป๊ะเลี้ยงดูผมมาตั้งแต่เด็ก โตแล้วควรจะได้คิดเองได้ว่าควรหรือไม่ควรทำอะไร คนรอบข้างก็ควรปฏิบัติต่อเราอย่างเหมาะสม ไม่ควรสร้างความรู้สึกไม่ดีให้เกิดขึ้นในใจ ญาติพี่น้องก็น่าจะทราบแต่ไม่พูด ผมไม่อยากจะยินคำตำหนิหรือคำวิจารณ์ เพราะผมไม่ได้ไปทำร้ายใครหรือถูกใคร ผมรู้ว่ามันเป็นเรื่องเซนซิทีฟ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับญาติพี่น้องเพราะบางคนควบคุมคำพูดไม่ได้ จึงไม่ยุ่งดีกว่า ต่างคนต่างมีชีวิตของตัวเอง

คุณ F อยากให้สังคมมองเขาในแง่ดี ว่าเขากำลังปรับปรุงตัว คุณ F เล่าว่า

ที่บ้านเมื่อก่อนมักตำหนิการแต่งตัวเป็นหญิงของเรา แต่ปัจจุบันเราแต่งตัวเป็นชายมากขึ้น ที่บ้านไม่ว่าอะไรแล้ว แต่ก่อนเคยบอกว่าการทำแบบนี้ไม่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม และเชื่อว่าอัลลอฮ์จะสาปแช่ง ตอนนี้เมื่อเราออกไปข้างนอกก็ยังเจอบูลลี่ พวกเขาพูดจาแรงๆ เช่น "อัลลอฮ์พลิกแผ่นดินแล้วมึงยังคลานขึ้นมาอีก" ถึงแม้ว่าในใจเรารู้ว่าการกระทำเหล่านี้ผิด แต่เรายังเป็นตัวของตัวเอง และในชุมชนก็มีคนที่แบบเราและมีลูกที่ปกติ อย่างไรก็ตาม สังคมส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยยอมรับการเป็นแบบนี้ (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

4.1.7 แนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหามุสลิมหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทย

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหามุสลิมไทย พบว่ามีแนวทางหลากหลายที่เสนอเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้

หนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า การป้องกันสภาวะโฮโมเซ็กชวลในสังคมมุสลิมไทยนั้น ควรมีการศึกษาเรื่องเตาฮีดและอากีดะฮ์ (หลักศรัทธา) อย่างเข้มข้น เพื่อไม่ให้หลงระเริงกับคตินยา (โลกปัจจุบัน) มากเกินไป การยึดมั่นในหลักการอิสลามจะช่วยให้มุสลิมมีวุฒิภาวะในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566)

นอกจากนี้ การที่ครอบครัวใส่ใจและดูแลสมาชิกอย่างใกล้ชิด รวมทั้งให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศชายและเพศหญิง เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันการเกิดสภาวะโฮโมเซ็กชวล ครอบครัวควรสร้างบรรยากาศที่

ปลอดภัยและอบอุ่น เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวรู้สึกว่าคุณได้รับการยอมรับและรักในสิ่งที่เป็น (คุณ B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2566)

สำหรับการแก้ไขปัญหาโฮโมเซ็กชวลของตนเอง คุณ C กล่าวว่า การรักษาการละเมิด การถือศีลอด และการทำอียาตะฮ์อื่นๆ เป็นวิธีที่ช่วยให้พวกเขาสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้ดีขึ้น การมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามหลักการอิสลามจะช่วยให้พวกเขามีสติและสามารถต่อสู้กับความรู้สึกที่ไม่พึงประสงค์ได้ (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567)

นอกจากนี้ การเปิดใจและพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวและชุมชนอย่างตรงไปตรงมา เป็นวิธีที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจและลดความขัดแย้ง คุณ D กล่าวว่า การที่ครอบครัวและชุมชนยอมรับและไม่กดดันพวกเขา จะช่วยให้พวกเขารู้สึกเป็นที่ยอมรับและสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้ (คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567)

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เป็นไปตามหลักการอิสลามนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องใช้ความตั้งใจและความพยายามอย่างมาก ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนกล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงตัวเองต้องเริ่มจากการยอมรับและตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลง โดยมีศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต (คุณ E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2567)

การศึกษาและปฏิบัติตามหลักการอิสลามอย่างเคร่งครัด เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้ให้สัมภาษณ์หลายคนสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้ดีขึ้น การยึดมั่นในศาสนาและการทำอียาตะฮ์อย่างต่อเนื่องจะช่วยให้พวกเขามีความสุขและมีความสุขในชีวิต (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

4.1.8 คุณคิดว่าหลักการอิสลามสามารถเปลี่ยนแปลงตัวคุณได้หรือไม่ อย่างไร

การเปลี่ยนแปลงตนเองตามหลักการอิสลามเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมทางเพศ คุณ A (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566) เล่าว่า

จากประสบการณ์โดยตรงตั้งแต่เริ่มเตาบัต (การกลับตัวกลับใจ - ผู้วิจัย) ศึกษาอากีดะฮ์อิสลาม ดำรงละหมาด ถือศีลอดเคร่งครัด (โดยเฉพาะสิ่งที่เป็นภาคบังคับในศาสนา) ทำให้เราสามารถจัดการกับอารมณ์ทางเพศของตนเองได้ง่ายขึ้น และลดความเครียด โดยเฉพาะสภาวะการณ์ที่ทำให้ผิดหวังในสังคม LGBT เอง (เพราะในสังคม LGBT เอง มุสลิมก็เป็นเหยื่อ Islamophobia ท่ามกลางเขาเหล่านั้นเช่นกัน)

นอกจากนี้ การดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาทำให้พวกเขามีความสุขและสามารถจัดการกับความรู้สึกทางเพศได้ดีขึ้น (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566)

อีกประเด็นหนึ่ง การยึดมั่นในอิสลามเป็นปรัชญาในการใช้ชีวิตยังช่วยป้องกันไม่让他们หลงไปตามกระแสสังคมที่ไม่มีมาตรฐานและความเป็นระเบียบ เช่น การติดตามเพลง เน็ตไอดอล หรือภาพยนตร์ที่อาจมีผลกระทบต่องิตใจและพฤติกรรม (คุณ A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 ธันวาคม 2566) การเปลี่ยนแปลงทำให้

เราได้ว่าโลกนี้มีค่าแค่เพียง และไม่ควรหวังสิ่งใดในโลกนี้ แต่ควรมีจุดหมายในชีวิตที่จะกลับบ้านเดิมของเรา ซึ่งก็คือสวรรค์ (คุณ B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2566).

แม้ว่าอิสลามจะสามารถเปลี่ยนแปลงตัวเราได้ แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นอาจไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทันที บางครั้งความคิดที่ไม่ดีอาจเกิดขึ้นเมื่อตอนอยู่คนเดียวหรือในช่วงที่อ่อนแอ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต้องอาศัยการทำความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการอิสลามอย่างเคร่งครัด การยึดมั่นในความเชื่อเรื่องโลกหน้าและการกระทำที่ดีไม่สูญหายไป จะช่วยให้เรามีแรงจูงใจในการปฏิบัติตามหลักการอิสลามเพื่อรอดพ้นในโลกหน้า (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567; คุณ D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 มกราคม 2567)

อย่างไรก็ตาม หลักการศาสนาและวิธีการเปลี่ยนแปลงตัวเองนั้นเป็นเรื่องที่ยากและบางครั้งขัดแย้งกัน เราต้องยอมรับว่าหลักการศาสนาสามารถทำให้เราอยู่ในกรอบของศาสนาและอยู่ในรูปทางที่ถูกต้องได้ แต่ใจเราและความรู้สึกของเรามันเต็มไปด้วยความขัดแย้ง สิ่งหนึ่งที่เรากำลังคิดอยู่เสมอคือเราต้องสำนึกว่าสิ่งที่เราเป็นอยู่นั้นไม่ถูกต้อง การเปลี่ยนแปลงตัวเองต้องการความบริสุทธิ์ใจและความตั้งใจจริง เราต้องพยายามละหมาดและมอบหมายทุกอย่างให้กับอัลลอฮ์ (คุณ E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2567; คุณ G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 มกราคม 2567)

สุดท้าย การละหมาดสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ อัลลอฮ์จะเปลี่ยนหัวใจเราเมื่อเราละหมาดอย่างต่อเนื่องทุกวัน ทำให้เราอยู่กับศาสนา และศาสนาจะช่วยเราในเรื่องนี้ คุณ F อธิบายว่า แม้ว่าเราจะแต่งงานกับผู้หญิงและมีลูกแล้ว แต่หากเจอผู้ชายหล่อ ๆ ความรู้สึกหวนไหว้อาจจะกลับมาอีก สังคมมุสลิมไทยในปัจจุบันยังมีปัญหากับเรื่อง LGBTQ+ อย่างรุนแรง โดยเฉพาะสื่อโซเชียลที่ทำให้คนหันมาชอบเพศเดียวกันและเปิดตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่ บางคนถึงขั้นทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามหลักการศาสนา เช่น ถ่ายภาพโป๊เปลือยหรือถ่ายภาพในลักษณะที่ไม่เหมาะสม แม้จะมีการเตือนแต่พวกเขาก็ยังทำอยู่ (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567)

4.1.9 ความคิดเห็นของนักวิชาการศาสนา

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ H (คุณ H, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มกราคม 2567) ผู้รู้ทางศาสนาที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยเกี่ยวกับ LGBTQI+ ในระดับปริญญาเอก ซึ่งแสดงความเห็นว่า โลกาวัดนี้ได้เปลี่ยนแปลงสังคมทั่วโลกอย่างมาก โดยเฉพาะในเรื่องของความหลากหลายทางเพศ (LGBTQI+) ในสังคมมุสลิมไทย แนวคิด LGBTQI+ ได้แพร่กระจายอย่างรวดเร็วผ่านสื่อสารมวลชนและโซเชียลมีเดีย การเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ LGBTQI+ ทำให้มุสลิมไทยมีการเลียนแบบพฤติกรรมของโลกตะวันตกในด้านนี้ โดยสิ่งที่ดีคือสามารถสร้างการสื่อสารและความเข้าใจระหว่างคนทั่วโลก แต่ข้อเสียคือการใช้สื่อในทางที่ผิดศีลธรรม เช่น การดูสื่อลามกอนาจารหรือการใช้สื่อในการกระทำผิดทางศีลธรรมอื่นๆ การใช้โซเชียลมีเดีย เช่น แพลตฟอร์ม WeChat หรือ Line ในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในกลุ่ม LGBTQI+

ในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ความหลากหลายทางเพศไม่ได้เป็นเรื่องใหม่ มีกรณีที่เกิดขึ้นเช่น ชายสองคนที่เชียงใหม่พยายามจดทะเบียนสมรสแต่ไม่สำเร็จ การกระทำนี้ได้นำไปสู่การเรียกร้องสิทธิมนุษยชน และสมรสเท่าเทียมในรัฐสภา สร้างกระแสการพูดคุยในสังคมไทยเกี่ยวกับสิทธิของกลุ่ม LGBTQI+

อย่างไรก็ตาม ศาสนาอิสลามไม่ยอมรับ “ความหลากหลายทางเพศ” ศาสนาได้สาปแช่งการกระทำดังกล่าวและมีหลักฐานจากอัลกุรอานและอัลฮะดีษที่ยืนยันถึงการลงโทษคนที่มีความผิดกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ เช่น การลงโทษที่ทะเลเดดซี นอกจากนี้ แนวทางแก้ไขและปรับปรุงภาวะ LGBTQI+ ในมุสลิม ควรเสริมสร้างอิमानและความละอาย การมีคุณธรรมและจริยธรรม และการสนับสนุนให้แต่งงานตามหลักศาสนา พ่อแม่ควรมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบกิจกรรมของลูกหลาน และนักวิชาการศาสนาควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องผ่านการจัดกิจกรรมและการสอนศาสนาอย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติต่อกลุ่มมุสลิม LGBTQI+ ควรเป็นการปฏิบัติด้วยความดีและความเคารพ ไม่ควรรังเกียจหรือใช้ความรุนแรง ควรสร้างความสนิทสนมและตะวะฮ์ (การเตือนสติ) อย่างเหมาะสม เพื่อเปลี่ยนแปลงเขาในทางที่ถูกต้อง การตำหนิหรือว่ากล่าวด้วยความรุนแรงจะทำให้พวกเขาดื้อรั้นและไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง

แนวทางป้องกันไม่ให้เกิดสภาวะ LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมไทยเริ่มต้นจากพ่อแม่ที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ปลูกฝังอิमान (ความศรัทธา) ตั้งแต่เด็ก ตรวจสอบกิจกรรมของลูก และนักวิชาการศาสนาควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องผ่านการจัดกิจกรรมและการสอนศาสนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรมีการตรวจสอบและควบคุมกิจกรรมของลูกหลานในที่สาธารณะ และสร้างสังคมที่มีการยอมรับและเคารพในสิทธิของทุกคนตามหลักศาสนา

การจัดการเรื่องความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทยเป็นเรื่องที่ซับซ้อน แต่ด้วยความเข้าใจและการปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถสร้างสังคมที่มีความสมดุลและเคารพสิทธิของทุกคนได้

4.1.10 ความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลาม

ผู้ให้สัมภาษณ์ I (คุณ I, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กุมภาพันธ์ 2567) กล่าวว่าในอดีตมีคนกลุ่มนี้อยู่และถ้าควบคุมตนเองได้ก็สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ตามปกติ ในเรื่องผลกระทบจากสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียที่ทำให้มุสลิมเลียนแบบพฤติกรรมของตะวันตกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าสื่อสังคมมีเดียมีผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมมุสลิม โดยมองว่าหากสื่อส่งเสริมในเชิงบวกก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าสื่อส่งเสริมในเชิงลบก็อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดและสร้างความเสียหายต่อสังคม

สำหรับที่มาของความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิม ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความเห็นว่า นอกจากผลกระทบจากโซเชียลมีเดีย ยังอาจเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้อง พ่อแม่ที่ไม่เข้าใจเรื่องการเลี้ยงดูอาจทำให้เกิดความหลากหลายทางเพศได้ นอกจากนี้ สังคมเปิดพื้นที่ให้กับคนที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น จึงทำให้มุสลิม LGBTQI+ กล้าเปิดเผยตัวมากขึ้น

เมื่อผู้วิจัยสอบถามเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขภาวะความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิม ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่าครอบครัว องค์กรศาสนาและโรงเรียน (โรงเรียนมุสลิม) ควรเข้ามามีบทบาทในการแก้ไข โดย

ผู้ปกครองให้ความใกล้ชิดในครอบครัวและในการการอบรมเลี้ยงดูเด็ก องค์การศาสนาจัดอบรม บรรยายศาสนา โรงเรียนสอดส่องดูแลจัดกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่อง LGBTQI+ เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการอิสลามที่ถูกต้อง ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนวคิด “ไตรภาคี” ในการจัดการดูแลกับสถานะนี้ในสังคมมุสลิม ด้วยกับความร่วมมือสามฝ่ายระหว่าง ครอบครัว มัสยิด และโรงเรียน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องไปในทางเดียวกัน

ส่วนแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดสถานะ LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมไทย ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าควรมีการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องและใกล้ชิดกับหลักการอิสลาม รวมถึงการใช้ความรู้ทางการแพทย์เพื่อป้องกันภาวะนี้ตั้งแต่ต้น ตัวอย่างหนึ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงคือกรณีของเด็กที่ถูกส่งไปเรียนปอเนาะชายล้วนเพื่อหวังว่าจะช่วยขัดเกลา แต่กลับกลายเป็นเหยื่อให้กับรุ่นพี่เนื่องจากความเข้าใจผิดเรื่องการละเมิดทางเพศ นี่แสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมต้องใช้วิธีการที่ละเอียดอ่อนและรอบคอบมากขึ้น

4.2 อภิปรายผล

ในการอภิปรายผลนี้ ผู้วิจัยเน้นการตอบคำถามวิจัย ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

4.2.1 โลกาวัตน์มีอิทธิพลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงของมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ

โลกาวัตน์ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงในหลายมิติทั่วโลก รวมถึงในสังคมมุสลิมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความหลากหลายทางเพศ กระแสโลกาวัตน์นำพาค่านิยมและแนวคิดตะวันตกที่เน้นเรื่องสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคลเข้าสู่สังคมไทย ทำให้เกิดการยอมรับและการแสดงออกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศที่มีความหลากหลายมากขึ้น ไม่เฉพาะชายและหญิง แต่เป็น เกย์ เลสเบียน กระเทย เป็นต้น การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ง่ายดายผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ทำให้คนไทย รวมถึงมุสลิมไทยได้รับข้อมูลและรับอิทธิพลของแนวคิดความหลากหลายทางเพศอย่างไม่รู้ตัว การติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศหรือทวีปต่างๆ ทั่วโลกก็สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว สิ่งเหล่านี้ทำให้การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและความคิดเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ในการแพร่ขยายของโลกาวัตน์ไปสู่ชุมชนต่างๆ ทั่วโลก หรือ อาจเรียกว่า “ถิ่นโลกาวัตน์ (Glocalization)” ได้สร้างผลกระทบต่อการยึดถือปฏิบัติ ตลอดจนความเชื่อของชุมชนดั้งเดิม ซึ่งในกรณีนี้เห็นได้ชัดจากชุมชนมุสลิมทั่วโลก และชุมชนมุสลิมในประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบจากการเผยแพร่แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศที่มากับโลกาวัตน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เกิดการปะทะกันของค่านิยมตะวันตกกับค่านิยมอิสลามในหลากหลายประเด็น ในการศึกษาชั้นนี้หยิบยกเพียงประเด็นความหลากหลายทางเพศมาเป็นกรณีศึกษาเท่านั้น ประเด็นทางสังคมอื่นๆ ที่ค่านิยมแบบตะวันตกปะทะกันกับค่านิยมอิสลามมีหลายประการนอกเหนือจากนี้ เช่น การแต่งกาย การให้ความสำคัญกับครอบครัวหรือปัจเจกบุคคล สิทธิสตรี สิทธิในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง การทำแท้ง การทำหมัน ฯลฯ

ดังนั้น โลกาวัดน์ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและการรับรู้ของคนมุสลิมในสังคมไทย เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ การเห็นพฤติกรรมและการแสดงออกของกลุ่ม LGBTQI+ ในสังคมต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนทำให้บางกลุ่มในสังคมมุสลิมไทยเริ่มมีการเปิดเผยตัวตนและแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศของตนมากขึ้น ความคิดและวัฒนธรรมตะวันตกนี้จะมีความขัดแย้งกับแนวคิดทางศาสนาอิสลามในประเด็นต่างๆ แต่กระนั้นโลกาวัดน์ก็ยังคงมีบทบาทในการเผยแพร่ค่านิยมและแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพทางเพศ ซึ่งเป็นการสร้างความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จะเห็นว่าค่านิยมของอิสลามที่ต่อต้านเรื่องนี้ มีพื้นฐานมาจากการยอมรับการกำหนดสภาพการณ์ต่างๆทางธรรมชาติจากพระเจ้าที่พระองค์ทรงสร้างสรรพสิ่งในรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด ไม่ว่าจะเป็น สภาพอากาศ ต้นไม้ สัตว์ และสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งหลาย ฯลฯ รวมทั้งตัวมนุษย์เองด้วย ซึ่งทั้งหมดนั้นอยู่ภายใต้ความรอบรู้ของพระองค์ ความคิดหรือการกระทำที่ฝืนหลักการจึงส่งผลกระทบต่อมนุษย์เอง มิใช่พระเจ้าแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อโลก เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การสร้างความเจริญปราศจากการคำนึงถึงผลกระทบทางสภาพแวดล้อม ได้ส่งผลให้เกิดสภาวะโลกร้อน หรือ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น ฝุ่น PM2.5 ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ในกรณีความหลากหลายทางเพศนี้ก็เช่นเดียวกัน การฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่พระเจ้าสร้างขึ้นที่พระองค์มอบให้แก่มนุษย์ที่เราเรียกว่า “ธรรมชาติ” จึงส่งผลร้ายตามมาเช่นกัน การศึกษาในเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพ Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (2021) ระบุว่ากลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย (MSM) จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นต่อการติดเชื้อ HIV และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ เช่น ซิฟิลิสและไวรัสตับอักเสบบางชนิด หรือ ผลกระทบต่อการสืบพันธุ์ นักวิชาการในสาขาชีววิทยา เช่น Wilson (2004) ชี้ว่าความสัมพันธ์เพศเดียวกันไม่ก่อให้เกิดการสืบพันธุ์โดยตรง ซึ่งอาจมีผลต่อการลดจำนวนประชากรในกลุ่มที่ไม่ต้องการมีบุตร (แม้ว่าประชากรโลกโดยรวมจะยังคงเพิ่มขึ้นจากกลุ่มอื่น)

อย่างไรก็ตาม งานหลายชิ้นที่ระบุในบทที่ 2 เป็นตัวอย่างที่เห็นได้เด่นชัดถึงอิทธิพลของโลกาวัดน์ภายใต้การกำกับของค่านิยมตะวันตกที่นำโดยวัฒนธรรมอเมริกันและยุโรป ผ่านระบอบการเมืองแบบเสรีประชาธิปไตย ซึ่งเน้นย้ำถึงเสรีภาพของปัจเจกบุคคล ได้ทำให้มุสลิมต้องเผชิญหน้ากับสิ่งท้าทายนี้ มุสลิม LGBTQI+ ที่เป็นคนไทยแสดงออกในสองรูปแบบในการเผยอัตลักษณ์ของตนเช่นเดียวกับมุสลิมในโลกตะวันตก กล่าวคือ เมื่อมุสลิม LGBTQI+ อยู่ในสังคมทั่วไป หรือ ในกลุ่ม LGBTQI+ ด้วยกันเองจะแสดงออกอัตลักษณ์ความหลากหลายทางเพศของตนเองได้อิสระกว่า LGBTQI+ มุสลิมที่อยู่ในชุมชนมุสลิม หรือ เมื่อเข้าร่วมศาสนกิจต่างๆ ที่มีกรอบศาสนาและครอบครัวเป็นข้อจำกัดอยู่

จากการสัมภาษณ์คุณ H (คุณ H, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 มกราคม 2567) ผู้รู้ทางศาสนา ให้ความเห็นว่าโลกาวัดน์ได้เปลี่ยนแปลงสังคมทั่วโลกอย่างมากมาย โดยเฉพาะในเรื่องของความหลากหลายทางเพศ (LGBTQI+) ในสังคมมุสลิมไทย แนวคิด LGBTQI+ ได้แพร่กระจายอย่างรวดเร็วผ่านสื่อสารมวลชนและโซเชียลมีเดีย การเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ LGBTQI+ ทำให้มุสลิมไทยมีการเลียนแบบพฤติกรรมของโลกตะวันตกในด้านนี้

คุณ C ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “สื่อทำให้เปิดเผยตัวตนมากขึ้น แต่ไม่เชื่อว่าสื่อโซเชียลทำให้กลายเป็น LGBTQI+ อิสลามก็ยังเป็นกรอบให้มุสลิมในการดำเนินชีวิตอยู่ รวมทั้งการรับสื่อ ทำให้ยากในการแสดงออก (คุณ C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 มกราคม 2567)

ผู้ให้สัมภาษณ์ I (คุณ I, การสื่อสารส่วนบุคคล, 4 กุมภาพันธ์ 2567) กล่าวว่าในอดีตมีกลุ่มนี้อยู่และถ้าควบคุมตนเองได้ก็สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ตามปกติ ในเรื่องผลกระทบจากสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียที่ทำให้มุสลิมเลียนแบบพฤติกรรมของตะวันตกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าสื่อสังคมมีเดียมีผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมมุสลิม โดยมองว่าหากสื่อเสนอในทางบวกก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าสื่อส่งเสริมในเชิงลบก็อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดและสร้างความเสียหายต่อสังคม

โดยสรุปกระแสโลกาภิวัตน์ที่อยู่ภายใต้ค่านิยมแบบตะวันตก ซึ่งเป็นกระแสที่นำแนวคิดลิเบอรัล หรือ เสรีนิยมเข้ามา เน้นและให้ความสำคัญต่อสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคลมากกว่าคำสอนทางศาสนา จึงเป็นปัจจัยหนึ่งทำให้มุสลิมจำนวนหนึ่งรับแนวคิดความหลากหลายทางเพศเข้ามาและให้ความสำคัญควบคู่ไปกับหลักการในศาสนา เกิดความสับสน กัดดัน ในอัตลักษณ์ของตนเอง เพราะทั้งสองแนวคิดมีลักษณะที่ขัดแย้งกัน

4.2.2 ศาสนาอิสลามมีทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศอย่างไร

ทัศนะของศาสนาอิสลามต่อความหลากหลายทางเพศนั้นมีความชัดเจนและเข้มงวด อิสลามไม่ยอมรับพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน (Homosexuality) และถือว่าเป็นบาปตามหลักศาสนาเหนือกาลเวลาและสถานที่ ครอบคลุมถึงวันสิ้นโลก เช่นเดียวกับบาปในการทำความผิดชนิดอื่นๆ เช่น การผิดประเวณี การดื่มสุรา การเล่นการพนัน การเสพยาเสพติด เป็นต้น ในกรณีนี้เนื้อหากลุ่มฮัจญ์และอัลฮะดีษได้กล่าวถึงการลงโทษผู้ที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน โดยอ้างอิงจากเรื่องราวของกลุ่มชนของนบิลุต (Lot) ที่ถูกลงโทษเพราะมีพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน หรือ อีกมุมหนึ่ง ท่านนบีมุฮัมมัด (ซ.ล.) ได้กล่าวถึงการสาปแช่งผู้ที่มีพฤติกรรมเลียนแบบเพศตรงข้าม (ชายที่เลียนแบบหญิง และหญิงที่เลียนแบบชาย) ดังนั้น เกย์และเลสเบียนจึงถูกห้ามในอิสลาม เช่นเดียวกัน ในกรณีนี้ คำสอนทางศาสนาเป็นบทบัญญัติที่พระเจ้าทรงบัญญัติให้มนุษย์ปฏิบัติตาม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อดีทั้งสิ้น สำหรับในเรื่องนี้ถ้าลองเปิดใจพิจารณาดูจะพบว่า ด้วยกับพฤติกรรมที่เกิดจากความหลากหลายทางเพศส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ต่างๆเกิดขึ้นมากมาย ที่เป็นที่ทราบดีทางการแพทย์ เช่น เกิดโรคติดต่อทางเพศ HIV AIDS ฝิดาซวานร ฯลฯ (Cáceres, Carlos Fa, Aggleton, Peterb & Galea, Jerome Tc., 2008) หรือผลกระทบต่อความสมดุลของประชากรที่มีแนวโน้มลดลงอันเนื่องมาจากการมีบุตรน้อยลง ส่งผลต่อทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาสังคม หนึ่งในจำนวนปัจจัย คือ การครองคู่กับเพศเดียวกัน ซึ่งผิดไปจากธรรมชาติการกำเนิดมนุษย์ที่มาจากเพศชายและหญิง

ในประวัติศาสตร์อิสลาม มีการใช้คำว่า "คุนซา" และ "มุกอนนัซ" ในภาษาอาหรับถูกใช้เพื่ออธิบายบุคคลที่มีลักษณะทางเพศที่ไม่ชัดเจนหรือมีพฤติกรรมที่ไม่ตรงตามเพศของตน คุนซาหมายถึงบุคคลที่มีอวัยวะเพศทั้งชายและหญิง ซึ่งมีบทบัญญัติเฉพาะสำหรับพวกเขา ส่วนมุกอนนัซหมายถึงชายที่มีลักษณะอ่อนช้อย

คล้ายสตรี ซึ่งหากเกิดขึ้นโดยธรรมชาติจะไม่ถือว่าเป็นความผิดใด ๆ แต่หากเกิดจากการจงใจก็จะถือว่าเป็นผิดและมีบทลงโทษตามหลักศาสนา

อิสลามเน้นความสำคัญของการควบคุมตนเองและการต่อสู้กับความปรารถนาที่ไม่เหมาะสม มุสลิมที่มีความรู้สึกชอบเพศเดียวกันมีความพยายามในการควบคุมตนเองและไม่กระทำพฤติกรรมที่ละเมิดหลักศาสนา อิสลามมองว่าเขาเหล่านั้นเป็นมุสลิมที่ดี เช่นเดียวกับมุสลิมที่ห้ามปรามตนเองจากการกระทำความผิดลักษณะอื่น เช่น การผิดประเวณี การดื่มเหล้า การคดโกง ฯลฯ งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดเน้นที่ต้องการชี้ให้เห็นว่า การแยกแยะระหว่างความรู้สึกทางเพศและพฤติกรรมทางเพศเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งในทัศนะของศาสนาอิสลาม กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้สึกทางเพศกับเพศเดียวกัน แต่ไม่ได้มีพฤติกรรม “ลิดาวาฮ์” หรือ ไม่ได้แต่งกายเลียนแบบเพศตรงข้าม อีกทั้งยังพยายามควบคุมตนเองให้อยู่ภายในกรอบของศาสนา อิสลามถือว่าบุคคลแบบนี้ เป็นคนดีตามค่านิยมของศาสนา ถึงแม้เขาจะมีลักษณะอ่อนแอเช่นผู้หญิงก็ตาม

อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมถือว่าเป็นบททดสอบหนึ่งและมีความท้าทายต่อบุคคลและสังคมมุสลิมเอง ซึ่งมีทั้งผู้ประสบความสำเร็จในการครองตน และผู้ที่เปลี่ยนอัตลักษณ์ไปเป็น LGBTQI+ เต็มตัว ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งแสดงความเห็นว่า (คุณ F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 มกราคม 2567) “แม้ว่าเราจะแต่งงานกับผู้หญิงและมีลูกแล้ว แต่หากเจอผู้ชายหล่อ ๆ ความรู้สึกหัวนั้ใจก็อาจจะกลับมาอีก สังคมมุสลิมไทยในปัจจุบันยังมีปัญหากับเรื่อง LGBTQI+ อย่างรุนแรง โดยเฉพาะสื่อโซเชียลที่ทำให้คนหันมาชอบเพศเดียวกันและเปิดตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่บางคนถึงขั้นทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามหลักการศาสนา เช่น ถ่ายภาพโป๊เปลือยหรือถ่ายภาพในลักษณะที่ไม่เหมาะสม แม้จะมีการเตือนแต่พวกเขาก็ยังทำอยู่”

4.2.3 คำแนะนำต่อมุสลิมในประเทศไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ

คำแนะนำสามารถแบ่งออกเป็นคำแนะนำสำหรับมุสลิมทั่วไป และ มุสลิม LGBTQI+ กล่าวคือ สำหรับมุสลิมโดยทั่วไปควรมีทัศนคติมองมุสลิม LGBTQI+ ด้วยความเมตตาและไม่ตัดสินว่ามุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นคนไม่ดีบนพื้นฐานของศาสนา หรือ ร้ายแรงไปกว่านั้น คือ ขับไล่ไล่ส่งให้ออกจากร่มเงาของศาสนา มุสลิมต้องให้การสนับสนุนให้กำลังใจในการใช้ชีวิตของพี่น้องมุสลิมกลุ่มนี้ ตลอดจนยอมรับให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน มิให้เขาเหล่านั้นต้องมองหาพื้นที่ทางใจอื่นนอกสังคมมุสลิม อันจะทำให้เขาเหล่านั้นเตลิดออกจากศาสนามากยิ่งขึ้น ต้องมีความเข้าใจว่า ในหลายครั้งจะเห็นว่ามุสลิม LGBTQI+ ก็ไม่ยากมีความรู้สึกรักชอบเพศเดียวกัน แต่ความรู้สึกเกิดขึ้นมาโดยไม่รู้ตัว ตรงกันข้ามมุสลิมที่ถูกมองว่าเป็น LGBTQI+ สามารถเป็นคนที่มีความศรัทธาและปฏิบัติศาสนกิจครบถ้วน หรือ เป็นคนดีบนพื้นฐานของศาสนาเช่นเดียวกับมุสลิมอื่นๆ トラบใดที่เขาไม่ละเมิดไปสู่การทำความบาป (ทำลิดาวาฮ์ การแปลงเพศ เป็นต้น) และถึงแม้จะพลาดพลั้งไปทำความบาปดังกล่าวศาสนาอิสลามก็ให้อีกโอกาสกลับเนื้อกลับตัวได้ตลอดเวลา ซึ่งในศาสนาเรียกว่า “เตาบัต”

สำหรับมุสลิม LGBTQI+ ให้คิดเสียว่าความรู้สึกที่สับสนทางกับเพศกำเนิดนี้ถือเป็นบททดสอบสำหรับมุสลิมคนนั้น เช่นเดียวกับมุสลิมอื่นๆ ที่มีบททดสอบแตกต่างกันไป เพราะฉะนั้น เราต้องจำแนกแยกแยะ

ระหว่างความรู้สึกรักเพศเดียวกัน กับ พฤติกรรมรักเพศเดียวกัน ต้องเข้าใจใน “เส้นแดง” ที่อาจก้าวพลาดข้ามไปได้ ว่าอะไรยังอยู่ในวิถีธรรมชาติที่พระผู้เป็นเจ้ากำหนด และอะไรที่เป็นสิ่งที่ก้าวข้ามเขตแดนที่พระเจ้ากำหนด และใช้ชีวิตตามครรลองของพระผู้เป็นเจ้า トラバจนชีวิตกลับคืนสู่พระองค์ เเงกเช่นที่พระองค์ดำรัสว่า “โอ้ชีวิตที่สงบนิ่งแล้วเอ๋ย จงกลับคืนสู่พระผู้อภิบาลของเจ้าด้วยความยินดีและเป็นที่ยึดถือ แล้วจงเข้ามาอยู่ในหมู่ปวงบ่าวของข้าเถิด และจงเข้ามาอยู่ในสวนสวรรค์ของข้าเถิด (อัลกุรอาน, 89: 27-30)

อย่างไรก็ตาม กรอบของศาสนาถูกวางไว้อย่างชัดเจนซึ่งมีอาจเปลี่ยนแปลงได้ กล่าวคือ ศาสนาอิสลามไม่มีช่องว่างให้ตีความเป็นอย่างอื่น นอกเหนือจากการ “ไม่ยอมรับ” พฤติกรรมรักเพศเดียวกันดังกล่าว ซึ่งศาสนาถือว่าเป็นสิ่งผิดบาป คำแนะนำสำหรับมุสลิมในประเทศไทยเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศควรเน้นที่การสร้างความเข้าใจหลักการอิสลามในเรื่องนี้ ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. ให้ความรู้และการอบรมทางศาสนา: ผู้ปกครองและผู้นำศาสนาควรมีบทบาทในการปลูกฝังอิมาน (ความศรัทธา) และตรวจสอบกิจกรรมของลูกหลาน นักวิชาการศาสนาควรจัดกิจกรรมและการสอนศาสนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องความหลากหลายทางเพศ ควรมีการบรรยายเกี่ยวกับหลักการอิสลามต่อ LGBTQI+ ให้มากขึ้น และควรเสนอทางออกที่เป็นรูปธรรม นอกเหนือจากกล่าวถึงเรื่องข้อบัญญัติและบทลงโทษทางศาสนา การสอนศาสนาควรเน้นความเข้าใจในเชิงลึกมากกว่าการท่องจำบทบัญญัติ และควรอธิบายเหตุผลของข้อห้ามต่างๆ อย่างมีตรรกะ

2. สนับสนุนทางจิตวิทยาและสังคม: ควรมีการให้คำปรึกษาและการสนับสนุนทางจิตวิทยาแก่ผู้ที่มีความรู้สึกชอบเพศเดียวกัน เพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถจัดการกับความรู้สึกของตนเองและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมไปถึงควรจัดให้มีพื้นที่ปลอดภัยให้แบ่งปันประสบการณ์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยมีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำที่ถูกต้องตามหลักศาสนา

3. สร้างความเข้าใจและการยอมรับในชุมชน: ควรมีการสร้าง ความเข้าใจในชุมชนมุสลิมเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ และส่งเสริมการยอมรับและการปฏิบัติต่อกลุ่มมุสลิม LGBTQI+ ด้วยความเคารพและความดี ไม่ควรใช้ความรุนแรงหรือการกีดกันทางสังคม แต่ควรส่งเสริมการสนับสนุนและการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม

4. การป้องกันและการดูแลในสถาบันการศึกษา: ควรมีมาตรการป้องกันและดูแลนักเรียนที่มีลักษณะอ่อนช้อย นุ่มนวล หรือมีลักษณะเพศที่ไม่ตรงตามเพศกำเนิด ไม่ให้กลายเป็นเหยื่อที่ถูกกลั่นแกล้ง หรือ เป็นผู้ถูกระทำในสถาบันการศึกษา และควรมีการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมและให้เป็นธรรม

5. การสร้างแนวทางปฏิบัติที่ดี: ควรมีการศึกษาวิจัยและการถอดบทเรียนจากประสบการณ์ของมุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มเติม เพื่อศึกษาประสบการณ์ชีวิตของมุสลิม LGBTQI+ ในมิติต่างๆ เช่น การศึกษา การทำงาน ชีวิตครอบครัว และการปฏิบัติศาสนกิจ รวมถึงการสร้างแนวทางปฏิบัติที่ดีต่อกันกลุ่มนี้ในสังคม และเพื่อให้มุสลิมที่มีความหลากหลายทางเพศสามารถดำรงชีวิตตามหลักการอิสลามได้อย่างมีความสุขและสันติ ยิ่งกว่านี้ ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับประเทศมุสลิมอื่นๆ ที่มีการจัดการปัญหานี้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำแนวทางที่ดีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย

การจัดการกับปัญหาความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ นักวิชาการศาสนา ผู้นำชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างสังคมที่มีความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่าง พร้อมช่วยพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักการอิสลามได้อย่างมีความสุข

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้ มุ่งตอบคำถาม 3 ประการในเรื่องความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทย โดยตั้งข้อสันนิษฐานว่า โลกาวัดน์มีส่วนทำให้ความคิดความหลากหลายทางเพศแพร่ขยายไปตามส่วนต่างๆ ของโลก ไม่เว้นแม้แต่ประเทศที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ หรือ แม้กระทั่งประเทศที่มีมุสลิมจำนวนน้อย เช่น ประเทศไทย เป็นต้น

สังคมมุสลิมไทยเป็นสังคมที่มีความยึดมั่นในศาสนาอย่างแน่นแฟ้น ศาสนาอิสลามได้เข้ามาเป็นวิถีชีวิตของมุสลิมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แนวคิดที่มากับเสรีนิยม เช่น ความหลากหลายทางเพศ จึงมีส่วนทำให้มุมมองการให้คุณค่าและค่านิยมในเรื่องสิทธิทางเพศของมุสลิมบางกลุ่มเปลี่ยนไป

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาผลกระทบของโลกาวัดน์ต่อมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในมุมมองและพฤติกรรมของมุสลิมที่เกี่ยวข้องกับ LGBTQI+ นอกจากนี้ยังสำรวจทัศนคติของศาสนาอิสลามต่อความหลากหลายทางเพศ รวมถึงการเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมสำหรับมุสลิมในประเทศไทยในการจัดการกับปัญหานี้ บทสรุปนี้จะเน้นตอบคำถามวิจัยทั้งสามข้อโดยสรุปจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เข้าร่วมในการวิจัย

5.1 โลกาวัดน์มีอิทธิพลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงของมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ?

โลกาวัดน์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยในทุกด้าน รวมถึงในกลุ่มมุสลิมที่เป็นคนส่วนน้อยในประเทศ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกที่รวดเร็วและกว้างขวางทำให้แนวคิด LGBTQI+ ซึ่งเป็นผลผลิตจากวัฒนธรรมตะวันตกแผ่ขยายไปในสังคมมุสลิมไทย แนวคิดเรื่องเสรีภาพส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชนที่ถูกส่งเสริมผ่านโลกาวัดน์นั้น มีอิทธิพลอย่างมากในการทำให้กลุ่มมุสลิมที่มีความรู้สึกรักเพศเดียวกัน หรือ LGBTQI+ กล้าเปิดเผยตัวตนและเรียกร้องสิทธิในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น

งานวิจัยนี้พบว่าผลกระทบจากโลกาวัดน์ต่อมุสลิมไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศ ทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมมุสลิมเอง ระหว่างกลุ่มที่ต้องการรักษาค่านิยมดั้งเดิมตามหลักศาสนาและกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากโลกาวัดน์ที่ต้องการสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางเพศ ส่งผลให้เกิดการวิวาทะที่เกิดมาจากการลำดับความสำคัญว่าหลักการอิสลามมาก่อน หรือ สิทธิเสรีภาพมาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะเห็นได้ชัดเจนในช่วงการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2566 กล่าวคือ พรรคก้าวไกลเสนอนโยบายสนับสนุน พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียม ซึ่งจะอนุญาตให้เพศเดียวกันสมรสกันได้ถูกต้องตามกฎหมายและมีสิทธิทางมรดกเช่นเดียวกับการสมรสระหว่างชายกับหญิง ซึ่งในกรณีนี้ มุสลิมจำนวนหนึ่งถือว่าเป็นนโยบาย “บาป” และเกิดการต่อต้านในการแสดงความเห็นในช่วงการเลือกตั้ง วันที่ 14 พฤษภาคม 2566 ซึ่งพวกเขามีความกังวลว่าแนวคิดเสรีนิยม เช่น เรื่องการสนับสนุน พ.ร.บ. สมรสเท่าเทียมนี้ จะมีอิทธิพลต่อความคิดของลูกหลานมุสลิมในอนาคต (จิระโรจน์, 2567)

5.2 ศาสนาอิสลามมีทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศอย่างไร?

ตามหลักการของศาสนาอิสลาม การรักเพศเดียวกันถือเป็นบาปที่ร้ายแรง ซึ่งศาสนาอิสลามไม่ยอมรับในทุกกรณี ทัศนะของศาสนาอิสลามต่อความหลากหลายทางเพศถูกยึดถือและอ้างอิงจากคัมภีร์อัลกุรอานและฮะดีษ ซึ่งระบุถึงพฤติกรรมรักเพศเดียวกันในอดีต โดยเฉพาะในสมัยท่านศาสดาลูตและการลงโทษที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากพฤติกรรมเช่นนั้น

ในสังคมมุสลิมไทยที่ยังคงยึดมั่นในหลักการศาสนาอิสลามอย่างเข้มงวด พฤติกรรมรักเพศเดียวกันหรือ LGBTQI+ ยังคงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้ แต่จากการศึกษาและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่านักวิชาการและผู้นำศาสนาอิสลามบางส่วนเริ่มมีทัศนคติที่เปลี่ยนไปจากการพูดถึงเฉพาะบทลงโทษ ไปสู่การหาแนวทางในการทำความเข้าใจพี่น้องกลุ่มนี้ โดยเฉพาะในการเชิญชวนให้มุสลิมกลุ่มนี้ได้ยึดมั่นหลักการศาสนาให้เคร่งครัด โดยพยายามที่จะเน้นถึงความเมตตาและความเข้าใจมากกว่าการประณามหรือขับไล่คนกลุ่มนี้ออกจากสังคม สิ่งนี้เป็นการสะท้อนถึงความพยายามในการหาทางออกที่สามารถรักษาสอดคล้องระหว่างการยึดมั่นในหลักการศาสนาและการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในสังคมมุสลิมไทยที่เกิดจากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์และความคิดแบบเสรีนิยม

5.3 คำแนะนำสำหรับมุสลิมในประเทศไทยในเรื่องความหลากหลายทางเพศคืออะไร?

การจัดการกับปัญหาความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทยควรอาศัยแนวทางที่ครอบคลุมและความเข้าใจสถานการณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งมาปรับใช้ งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัยสำหรับสมาชิก LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีการสนับสนุนการให้คำปรึกษาทางศาสนาที่สมดุลซึ่งไม่เพียงแต่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการอิสลามข้อห้ามข้อสั่งใช้ในศาสนา แต่ยังให้คำปรึกษาที่คำนึงถึงความรู้สึกและสภาพจิตใจของคนกลุ่มนี้ด้วย

นอกจากนี้ การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นความหลากหลายทางเพศในบริบทของศาสนามีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่ในระดับของสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่ยังควรขยายไปถึงครอบครัวและชุมชน ผู้นำศาสนา นักวิชาการ และผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหานี้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายที่มีความเข้าใจต่อ LGBTQI+ ให้สามารถดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาอิสลามอย่างมีศักดิ์ศรีและเคารพในสิทธิของตนเอง

งานวิจัยยังเสนอแนะว่าควรมีกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการสนทนาระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนและผู้คัดค้าน LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมไทย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น การรับฟังและเปิดพื้นที่ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเสรีและเคารพกันจะเป็นกุญแจสำคัญในการนำไปสู่สังคมที่ยอมรับความหลากหลายและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขตามหลักการของศาสนาอิสลาม

งานวิจัยนี้ได้ทำให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัญหาความหลากหลายทางเพศในบริบทของสังคมมุสลิมไทยที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากโลกาภิวัตน์ การจัดการกับปัญหานี้ต้องอาศัยการผสมผสานระหว่างการรักษาหลักการศาสนาอิสลามและการปรับตัวเข้ากับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากปัจจัย

ต่างๆทั้งปัจจัยภายใน เช่น การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน และปัจจัยภายนอก เช่น การเปิดกว้างในเรื่องเสรีภาพทางเพศ ฉะนั้น การสนับสนุนให้เกิดการสนทนาและการสร้างความเข้าใจร่วมกันจะช่วยให้สังคมมุสลิมสามารถเผชิญหน้ากับปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

5.4 ข้อเสนอแนะ

ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งบทสัมภาษณ์ LGBTQI+ มุสลิมแล้ว ผู้วิจัยเสนอการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในครอบครัวสำหรับ LGBTQI+ มุสลิม ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการการสนับสนุนและความเข้าใจจากทุกฝ่ายในครอบครัว ข้อเสนอแนะและแนวทางบางประการที่สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นกำลังใจและการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (ดูรูปภาพ 5.1) มีดังนี้

5.4.1 การสร้างความเข้าใจและความรู้

1. การให้ความรู้: ครอบครัวควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ LGBTQI+ และความหลากหลายทางเพศจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เพื่อเข้าใจความรู้สึกและประสบการณ์ของสมาชิก LGBTQI+ ในครอบครัว
2. การให้คำปรึกษา: การเข้ารับคำปรึกษาจากนักวิชาการศาสนาและผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาที่เข้าใจและสนับสนุน LGBTQI+ สามารถช่วยให้ครอบครัวเข้าใจและรับมือกับสถานการณ์ได้ดีขึ้น

5.4.2 การสนับสนุนทางอารมณ์

1. การสนทนาอย่างเปิดเผย: ส่งเสริมการสนทนาในครอบครัวที่เปิดเผยและไม่มีการตัดสิน เพื่อให้สมาชิก LGBTQI+ รู้สึกว่าเขาสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนได้โดยไม่ต้องกลัว
2. การแสดงความรักและการสนับสนุน: แสดงให้เห็นว่าคุณรักและยอมรับสมาชิก LGBTQI+ อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะมีความหลากหลายทางเพศใดก็ตาม ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการให้กำลังใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้อยู่ในกรอบของหลักการศาสนา

5.4.3 การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร

1. การสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย: สร้างบ้านให้เป็นสถานที่ที่สมาชิก LGBTQI+ รู้สึกปลอดภัยที่ไม่มีการคุกคามหรือการทำอันตรายใดๆเกิดขึ้น
2. การหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดหรือการกระทำที่เป็นอันตราย: หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่เป็นการเหยียดหยามหรือการกระทำที่ทำให้สมาชิก LGBTQI+ รู้สึกไม่ดี

5.4.4 การปฏิบัติตามหลักการศาสนาอย่างสมดุล

1. การยึดถือหลักศาสนาอย่างเมตตา: ยึดถือหลักศาสนาอิสลามที่เน้นความเมตตา ความเข้าใจ และการให้อภัย แทนที่จะตัดสินหรือประณาม
2. การให้คำปรึกษาทางศาสนา: รับคำปรึกษาจากนักวิชาการศาสนาที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความหลากหลายทางเพศ และสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และไม่กีดกัน

5.4.5 การสร้างเครือข่ายสนับสนุน

1. การเข้าร่วมกลุ่มสนับสนุน: สนับสนุนให้สมาชิก LGBTQI+ เข้าร่วมกลุ่มสนับสนุนหรือชุมชน

ออนไลน์ที่สามารถให้การสนับสนุนและคำแนะนำในการดำรงตนเป็นมุสลิมที่ดีได้

2. การสร้างเครือข่ายในชุมชน: เชื่อมต่อกับครอบครัวอื่น ๆ ที่มีสมาชิก LGBTQI+ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสนับสนุน

5.4.6 การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนา

1. การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้: ส่งเสริมให้สมาชิก LGBTQI+ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางศาสนา เพื่อเพิ่มความเข้าใจตามครรลองของศาสนา

2. การสนับสนุนการพัฒนาตนเอง: สนับสนุนการพัฒนาทักษะและความสามารถของสมาชิก LGBTQI+ เพื่อให้เขาสามารถมีชีวิตที่มีคุณภาพและมีความสุข โดยไม่ขัดกับหลักการศาสนา

รูป 5.1 การสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับ LGBTQI+ มุสลิม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- จิระโรจน์ มะหมัดกุล, ฐานุวัชน รินนานนท์, จารุพล เรืองสุวรรณ และ ดามพ์ สุนทรทรัพย์ (2567). ความคิดเห็นทางการเมืองของมุสลิมไทยในสื่อสังคมออนไลน์ต่อบทบาทพรรคการเมืองในการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤษภาคม 2566. *วารสารอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 15(2), 77–93.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JOIS/article/view/274941>
- เจริญวงศ์ศักดิ์ เกรียงศักดิ์. (2016, February 3). *อนาคตเศรษฐกิจโลก (2): เศรษฐกิจบนฐานโลกาภิวัตน์* [Review of *อนาคตเศรษฐกิจโลก (2): เศรษฐกิจบนฐานโลกาภิวัตน์*].
<https://Drdancando.com/>; Mix Magazine. <http://surl.li/tnbtk>
- เชษฐา พงษ์ทัด. (2016, January 1). โลกศึกษา โลกาภิวัตน์ และความเป็นพลเมือง. *สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*.
<https://so05.tcithaijo.org/index.php/psujssh/article/view/65142/53311>
- ชมชู สาอ. (2562). จากมุสลิมสู่ “มูรตัด”: กระบวนการสร้างตัวตนของอดีตเกย์มุสลิม. *ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)*. <https://www.sac.or.th/portal/th/article/detail/97>
- ชอบรี นภาพร. (27 มิถุนายน 2565). “ก็ข้างในเราเป็นหญิง”: เส้นแบ่งระหว่างธรรมชาติกับเกินธรรมชาติ. Facebook. <https://web.facebook.com/sobree.napakorn>
- นัจรีย์ หมิ่นพราน. (2562). ทอมในผ้าคลุม. *วารสารรุสมิแล*, 40(1), 21-34.
- ปณิธิ บราวน์. (2557). ความหลากหลายทางเพศกับพัฒนาธรรมในสังคมไทย: การสำรวจองค์ความรู้. *วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปีที่ 44 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2557.
- คันสนีย์ นิซู. (27 สิงหาคม 2565). *LGBTQI+: มุมมองทางจิตวิทยา* [บรรยายออนไลน์].
- สมัคร กอเข็ม. (2017). ปอเนได้ปอเนาะ: ชาติพันธุ์วรรณาย้อนมองดูตัวเองของ “เคเวียร์มุสลิม” และความทรงจำวัยเด็กในโรงเรียนสอนศาสนา. *วารสารประวัติศาสตร์ ธรรมศาสตร์*, 4(1), 160–206.
<https://doi.org/10.14456/thammasat-history.2017.4>
- สมาคมนักเรียนเก้อาหรับ. (2022). *พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน พร้อมความหมายภาษาไทย*. ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัดเพื่อการพิมพ์กุรอาน, อัลมะดีนะฮ์ อัลมุเนาะเราะหะห์, ซาอุดีอาระเบีย
- อรสา สำแดงสาร, เขมณัฏฐ อินทรสุวรรณ, เชษฐา มุหะหมัด และ อรรครา ธรรมมาธิกุล. (2561). อัตลักษณ์ของนักศึกษามุสลิมข้ามเพศ กรณีศึกษา นักศึกษาปริญญาตรี ระดับชั้นปีที่ 1 - 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมพัฒนศาสตร์*, 1(2), 22-32
- BBC News ไทย. (2565). LGBTQ+: จุดยืนของมุสลิมทั่วโลกต่อความหลากหลายทางเพศ เหมือนกันหมดจริงหรือไม่. <https://shorturl.asia/N5cBn>

- BBC News ไทย. (2566). สำนวความเห็นต่าง สส. มุสลิม โหวตไม่เห็นด้วย ร่าง พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียมบนพื้นฐานความเชื่อด้านศาสนา. <https://shorturl.asia/hie2o>.
- BBC News ไทย. (2567). "พระเจ้าจะเป็นผู้ตัดสินเรา" สถานะของมุสลิม LGBTQ ในวันที่ไทยใกล้มีสมรสเท่าเทียม. <https://shorturl.asia/8ehyD>
- TCIJ Online. (2566). พรรคประชาชาติไม่ยกมือ พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม ในขณะที่นักวิชาการมุสลิมหวังสังคมไทยจะเข้าใจสิทธิในอนาคต. <https://shorturl.asia/lGeaF>.
- The Thaiger TH. (2567). สรุปสาระสำคัญ กฎหมายสมรสเท่าเทียม ฉบับที่ผ่านวาระ 3 คน LGBTQ+ ต้องรู้. <https://shorturl.asia/NubWk>.

ภาษาอังกฤษ

- Abu Zaynab 'Abd al-Rahman al-Qawim. (2015). *Why Homosexuality is Prohibited in Islam* (1st ed.). Qawim Publishing, London, UK.
- Ahmad ibn Hanbal. (n.d.). Musnad Ahmad. (Hadith No. 23489).
- Ahmed, M. B. (2006). Homosexuality-An Islamic Perspective. *Journal of the Islamic Medical Association of North America*, 38(1), 27-33. DOI: <https://doi.org/10.5915/38-1-6275>
- Alvi, S., & Zaidi, A. (2021). "My Existence is not Haram": Intersectional Lives in LGBTQ Muslims Living in Canada. *Journal of Homosexuality*, 68(6), 993–1014. <https://doi.org/10.1080/00918369.2019.1695422>
- Anjum, O. (2017). Elements of a Prophetic Voice of Dissent and Engagement. *American Journal of Islamic Social Sciences*, 34(Summer 2017 No.3), V-XXII.
- BBC News. (2019, April 3). *Brunei implements stoning to death under anti-LGBT laws*. <https://www.bbc.com/news/world-asia-47769964>
- Bhugra, D., Moussaoui, D., & Craig, T. J. (2022). Sexual diversity. In D. Bhugra, D. Moussaoui, & T. J. Craig (Eds.), *Oxford textbook of social psychiatry* (Oxford Textbooks in Psychiatry). Oxford Academic. <https://doi.org/10.1093/med/9780198861478.003.0047>
- Britannica, T. Editors of Encyclopedia c. sodomy. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/sodomy>
- Butt, S. (2023). Indonesia's new Criminal Code: Indigenising and democratising Indonesian criminal law? *Griffith Law Review*, 32(2), 190–214. <https://doi.org/10.1080/10383441.2023.2243772>
- Cáceres, Carlos Fa, Aggleton, Peterb & Galea, Jerome Tc. (2008). Sexual diversity, social inclusion and HIV/AIDS. *AIDS*, <https://doi.org/10.1097/01.aids.0000327436.36161.80>

- Diamond, L. M., & Alley, J. (2023). Evolutionary perspectives on relationship maintenance across the spectrum of sexual and gender diversity. In J. K. Mogilski & T. K. Shackelford (Eds.), *The Oxford handbook of evolutionary psychology and romantic relationships*. Oxford Academic. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780197524718.013.18>
- Facal, G. (2023). Legal matters, religious matters: LGBTQ+ rights in Southeast Asia (hal04184603).
- Garton, S. (2004). *Histories of sexuality*. New York: Routledge.
- Globalization and Religion. (2024, April 15) in Encyclopedia of Religion. <https://www.encyclopedia.com/environment/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/globalization-and-religion>
- Golriz, G. (2021). Does Religion Prevent LGBTQ Acceptance? A Case Study with Queer and Trans Muslims in Toronto, Canada. *Journal of Homosexuality*, 68(14), 2451–2475. <https://doi.org/10.1080/00918369.2020.1809888>
- Greenberg, D. F. (1988). *The construction of homosexuality*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Weeks, J. (2003). *Sexuality*. London: Routledge.
- Habib, S.F. (2008). *Queer-Friendly Islamic Hermeneutics*.
- Human Rights Campaign. (n.d.). *Marriage equality around the world*. <https://www.hrc.org/resources/marriage-equality-around-the-world>
- Huntington, P., S. (1996). *The Clash of Civilizations and the Remaking World Order*. Simon & Schuster, New York.
- Iqbal, N. A. (2020.). *The closet, encounters and lived religion: Reflections on the experiences of LGBT+ British Muslims*.
- Kligerman, Nicole. (2007). Homosexuality in Islam: A Difficult Paradox. *Macalester Islam Journal*, 2(3), 1-13. <http://digitalcommons.macalester.edu/islam/vol2/iss3/8>
- Mahaseth, H., Sinha, S., & Jain, P. (2023). ‘Heads you win, tails I lose’: The fate of Brunei’s LGBTQ rights in face of the new Syariah penal code. **Asian Law & Public Policy Review**, 8, 145-179. ISSN 2581-6551.
- Miller, C. (2018, August 29). *LGBT Rights In Malaysia: Everything You Should Know Before You Visit! MY*. <https://queerintheworld.com/lgbt-rights-in-malaysia/>
- Mondimore, F. M. (1996). *A natural history of homosexuality*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.

- Networking Illicit Desire: Online and Offline Queer Community Identity Formation in the United Arab Emirates*. (2012). [MP Thesis, Oxford]. <https://shorturl.at/RyTXG>
- Nye, R. A. (Ed.) (1999). *Sexuality*. Oxford: Oxford University Press.
- Picq, M. L., & Thiel, M. (2015). *Sexualities in World Politics* (1st ed.). Routledge.
- Putri, W. V., Fuadi, G., & Susila, M. E. (2023). The Criminal Punishment of LGBTQ: A Comparative Study of Nigerian and Indonesian Laws. *Audito Comparative Law Journal (ACLJ)*, 4(3), Article 3. <https://doi.org/10.22219/aclj.v4i3.28217>
- Rahman, M. (2015, April 2). The Politics of LGBT Muslim Identities. *E-International Relations*. <https://www.e-ir.info/2015/04/02/the-politics-of-lgbt-muslim-identities/>
- Rayside, D. (2011). Muslim American communities' response to queer visibility. *Cont Islam*, 5, 109-134.
- Rodríguez, D. G. (2019). Queer religious geographies? Qu(e)rying Indonesian Muslim selves. *Gender, Place & Culture*, 26(1), 1-23. <https://doi.org/10.1080/0966369X.2019.1693343>
- Singaravelu, H., & Cheah, W. H. (2020). Being gay and lesbian in Malaysia. In N. Nakamura & C. H. Logie (Eds.), *LGBTQ mental health: International perspectives and experiences* (pp. 121-135). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000159-009>
- Siraj, A. (2016). Alternative realities: queer Muslims and the Qur'an. *Theology & Sexuality*, 22(1-2), 89-101. <https://doi.org/10.1080/13558358.2017.1296690>
- Steger, M. B. (2002). *Globalization: A Very Short Introduction* (1st ed.). Oxford University Press.
- Subedi, L. (2024). Religious Leaders' Perspectives Towards LGBTIQ in Nepal. *Shahid Kirti Multidisciplinary Journal*, 2(2), Article 2. <https://doi.org/10.3126/skmj.v2i2.62507>
- Ulrichs, K. H. (1994). *The Riddle of Man-Manly Love*. Volume 1. (A. Michael, Trans.). Lombardi-Nash. Buffalo, NY: Prometheus Books.
- Yaqeen Institute. (2022, October 7). *Islam and the LGBT Question: Reframing the Narrative*. Yaqeen Institute. <https://yaqeeninstitute.org/read/paper/islam-and-the-lgbt-question-reframing-the-narrative>
- Young-Bruehl, E. (2010). Sexual Diversity in Cosmopolitan Perspective. *Studies in Gender and Sexuality*, 11(1), 1-9. DOI: [10.1080/15240650903445765](https://doi.org/10.1080/15240650903445765)

ภาษาอาหรับ

- นาวาวี อารวรรณ. (2024). *الزواج من نفس الجنس في المجتمعات المسلمة في بانكوك: الأسباب، التأثيرات والوقاية وفق الفقه الإسلامي* [การแต่งงานระหว่างเพศเดียวกันในชุมชนมุสลิมกรุงเทพมหานคร: สาเหตุ ผลกระทบ

และวิธีการป้องกันตามหลักการนิติศาสตร์อิสลาม]. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตอิสลามศึกษาและ
มรดกอิสลามและมนุษยศาสตร์ สาขานิติศาสตร์อิสลาม). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยอิสลาม
นานาชาติมาเลเซีย

ภาคผนวก

คำถามในการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมงานวิจัย LGBTQI+ มุสลิม

เรื่อง “โลกาภิวัตน์กับศาสนา: กรณีศึกษาความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทยผ่านมุมมองอิสลาม”

1. คุณคิดว่าความแพร่หลายเรื่องแนวคิด LGBTQ+ ที่มากับโลกาภิวัตน์ ผ่านสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งโซเชียลมีเดียต่างๆ มีผลกระทบทำให้มุสลิมก่อเกิดความรู้สึกหรือพฤติกรรมเลียนแบบโลกตะวันตกในเรื่องความหลากหลายทางเพศหรือไม่ อย่างไร
2. คุณคิดว่าอะไรคือสาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกโฮโมเช็กชวล (ความรู้สึกชอบเพศเดียวกัน)
3. คุณรู้ตนเองว่ามีความรู้สึกโฮโมเช็กชวลเมื่อไรและอย่างไร
4. คุณรู้สึกอย่างไรในฐานะมุสลิมแต่มีความรู้สึกโฮโมเช็กชวล
5. คุณคิดว่าอะไรคือแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงภาวะโฮโมเช็กชวลของตน
6. คุณอยากให้คนในครอบครัวและสังคมมีมุมมองและปฏิบัติต่อคุณอย่างไร
7. แนวทางป้องกันไม่ให้เกิดภาวะโฮโมเช็กชวลในสังคมมุสลิมไทยควรเป็นอย่างไร
8. คุณคิดว่าหลักการอิสลามสามารถเปลี่ยนแปลงตัวคุณได้หรือไม่ อย่างไร

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้นำศาสนา

เรื่อง “โลกาภิวัตน์กับศาสนา: กรณีศึกษาความหลากหลายทางเพศในสังคมมุสลิมไทยผ่านมุมมองอิสลาม”

1. คุณคิดว่าความแพร่หลายเรื่องแนวคิด LGBTQI+ ที่มากับโลกาภิวัตน์ ผ่านสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งโซเชียลมีเดียต่างๆ มีผลกระทบทำให้มุสลิมก่อเกิดความรู้สึกหรือพฤติกรรมเลียนแบบโลกตะวันตกในเรื่องความหลากหลายทางเพศหรือไม่ อย่างไร
2. ในความคิดของคุณความหลากหลายทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมมุสลิมมีที่มาอย่างไร
3. ในสถานะที่มุสลิมคนหนึ่งจะนิยามตนเองว่าเป็น LGBTQI+ ศาสนาอิสลามมีความเห็นอย่างไร
4. หลักการศาสนาอิสลามที่สามารถเป็นทางออกให้กับมุสลิมกลุ่มนี้ควรเป็นอย่างไร
5. คุณคิดว่าอะไรคือแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงภาวะ LGBTQI+ ของมุสลิม
6. คุณคิดว่าสังคมควรมีมุมมองและปฏิบัติต่อมุสลิม LGBTQI+
7. แนวทางป้องกันไม่ให้เกิดสภาวะ LGBTQI+ ในสังคมมุสลิมไทยควรเป็นอย่างไร

ประวัติผู้วิจัย

คำนำหน้า ☒ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว
 ตำแหน่งทางวิชาการ ☐ ศ. ☐ รศ. ☐ ผศ. ☒ อื่นๆ ดร.
 ชื่อผู้วิจัย จิระโรจน์
 นามสกุลผู้วิจัย มะหมัดกุล
 ชื่อภาษาอังกฤษ Jiraroj
 นามสกุลภาษาอังกฤษ Mamadkul
 วัน/เดือน/ปีเกิด 19/10/1979
 ที่อยู่(บ้าน) 13/1 रामคำแหง 44 หัวหมาก บางกะปิ
 จังหวัด(บ้าน) กรุงเทพมหานคร
 รหัสไปรษณีย์(บ้าน) 10240
 โทรศัพท์(บ้าน) -
 แฟกซ์ (บ้าน) -
 ที่อยู่(ที่ทำงาน) คณะการทูตและการต่างประเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต
 จังหวัด(ที่ทำงาน) ปทุมธานี
 รหัสไปรษณีย์(ที่ทำงาน) 12000
 โทรศัพท์(ที่ทำงาน) 02-791-6000 ต่อ 4090
 แฟกซ์ (ที่ทำงาน) 02-791-6000 ต่อ 4091
 อีเมล Jiraroj.m@rsu.ac.th

ปริญญาตรี

สาขา - คณะมนุษยศาสตร์ (ภาษาไทย)
 ปีที่จบ 2545
 สถาบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
 ประเทศ ไทย

ปริญญาตรี

สาขา - คณะรัฐศาสตร์ (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ)
 ปีที่จบ 2546
 สถาบัน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประเทศ ไทย

ปริญญาโท

สาขา - Kulliyah of Islamic Revealed Knowledge and Human Sciences (Political Science)
 ปีที่จบ 2008
 สถาบัน International Islamic University Malaysia (IIUM)

ประเทศ มาเลเซีย

ปริญญาเอก

สาขา Kulliyah of Islamic Revealed Knowledge and Human Sciences (Political Science)

ปีที่จบ 2022

สถาบัน International Islamic University Malaysia (IIUM)

ประเทศ มาเลเซีย

ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศ

Mamadkul, J. (2022). Realism in International Relations: An Islamic Critique. *Journal of Islamic Studies*, Prince of Songkla University, 13(1), 151–169. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JOIS/article/view/25655>

Mamadkul, J. (2017). Saudi Arabia – Iran’s Foreign Policy Crisis: A Case Study of Execution of Saudi Shia Cleric Sheikh Nimr al-Nimr. *RJSH* Vol. 4, No. 1, January – June 2017, pp.75-82

ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ

Mamadkul, J., & Hossain, I. . (2020). Intellectual and Entrepreneurial Leadership: Reflection on Thailand’s Emerging Middle Power Diplomacy in the Asia Cooperation Dialogue (ACD). *IIUM Journal of Human Sciences*, 2(2), 47–60. Retrieved from <https://journals.iium.edu.my/irkh/index.php/ijohs/article/view/171>

Opiyo, P. O., Sukontasap, D., Mamadkul, J., & Brown, R. U. (2016). Strategies to Increase the Number of Kenyan Diaspora in Southeast Asian Countries under the Accreditation of Kenya Mission in Bangkok. *Open Journal of Political Science*, 6, 123-133. <http://dx.doi.org/10.4236/ojps.2016.62012>

ผลงานวิจัยที่ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการในประเทศ

Oo, N.C. Siriwato, S. Mamadkul J. Sanguanbun, S. Charnbhumidol, P. (2023). Analyzing The Importance and Impacts of Nationwide Ceasefire Agreement (NCA) In the Peacebuilding of Myanmar. Paper presented at RSU International Research Conference 2023 on Social Science and Humanities, Education, and Management, Bangkok, Thailand, pp. 247-261.

ผลงานวิจัยที่ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการในต่างประเทศ

-

ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัล

บทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสาร

สาขาวิชาที่นักวิจัยเชี่ยวชาญ

รัฐศาสตร์ (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ)

